

Adakozzunk a repülő-alapra!

Ara 20 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG-KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FÉL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

KER. POLITIKAI NAPILAP

(TRIANON 19.) 1938 NOVEMBER 20. VASÁRNAP

Vezérigazgató:

Vitéz Bessenyei Lajos dr.

XLII. ÉVFOLYAM, 263. SZÁM

A Ruszin Nemzeti Tanács a magyar hadsereg beavatkozását kéri a türhetetlen terror ellen

A magyar határőrség erélyesen visszaverte a ruszin menekülőket üldöző cseh katonák betörését -- Oláh felkelők fegyveres összetűzése ukrán terroristákkal -- Tiso hátraszoritja a zsidóságot az üzleti életből

A prágai képviselőház megszavazta a szlovák és ruszin önkormányzatról szóló törvényjavaslatot

Róma, november 19. A Stefani iroda megbízható forrásból származó értesülése szerint a Huszton székelő Ruszin Nemzeti Tanács a határ mentén állomásozó magyar csapatok parancsnokához fordult azzal a kérelemmel, hogy a magyar katonaság beavatkozásával vessenek véget a cseh uralom alatt maradt ruszin területeken uralkodó terrornak és végzetes zűrzavaroknak.

Budapest, november 19. (MTI) A ruszinszkóban maradt községek között úgyszólván általános megmozdulás észlelhető az örendelkezési jognak a kárpátorosz nép számára való megadása iránt. Ebből a célból a ruszin községek igen nagy számban távirati kérelmet intéztek Hitler Adolf német kancellárhoz, Mussolini olasz miniszterelnökhöz és Moszcizski lengyel köztársasági elnökhöz.

leesebb körű önkormányzatot ir elő, mint aminőt az alkotmány-
okmány megállapít.
A ruszin országgyűlés első ülését az elnökválasztás után egy hónap-

pal abba a városba hívják egybe, amelyet Ruszinszkó kormánya megjelöl. A hivatalos és oktatási nyelvet a ruszin országgyűlés állapítja meg törvény útján.

Kedden vagy csütörtökön választják meg az új elnököt

Prága, november 19. Német TI: A Cseh Egység Pártján belül megegyezés jött létre az új elnök megválasztása és az új kormány ki-nevezése tekintetében. Az elnökválasztást minden valószínűség szerint kedden tartják meg. Mint egyetlen jelölt Chwalkowszki, eddigi miniszter jön számításba. A miniszterelnök állítólag Chyren József

lesz, aki a Hodzsa kormányában belügyminiszter volt.

Prága, november 19. A csehszlovák országgyűlés csütörtökön délelőtt választja meg a köztársaság új elnökét. Nagyon valószínűnek tartják, hogy Chwalkowszki külügyminisztert fogják elnökké választani.

A prágai képviselőház megszavazta a szlovák és ruszin autonómiát

Prága, november 19. A csehszlovák képviselőház megszavazta a szlovák és ruszin autonómiát biztosító törvényjavaslatokat. Minthogy ezek a törvények alkotmányjogi törvények, az alkotmány értelmében megszavazásukhoz a ház 3/5 többsége szükséges.

Ez a többség a jelenlegi képviselőház 231 tagja közül 138 képviselőt jelent. A szlovák és ruszin autonómiát kimondó tör-

vényjavaslatokra több mint 140 elfogadó szavazatot adtak le. Ellene szavaztak a kommunisták, a szociáldemokraták egy-egy jobboldali pártönkivüli képviselő. A szlovák autonómiára vonatkozó törvényjavaslat mellett leadtak 142 szavazatot, ellene 21-et. A ruszin autonómiára vonatkozó törvényjavaslat mellett szavaztak 144-en, ellene pedig 25-en.

Országgyűlést kap Szlovákia és Ruszinszkó

Prága, november 19. (Cseh TI) A ház szombaton elfogadta a Szlovákia és Ruszinszkó önkormányzatról szóló új alkotmánytörvényt. A szlovák autonómiáról szóló törvény szentesíti is a mostani tényleges Szlovákia helyzetét, mégpedig 1938. szeptember 7-ig szóló visszaható erővel.

Az autonóm Szlovákia külön törvényhozó országgyűlést kap. A szlovák országgyűlés fog határozni Szlovákia határáról és kép-

viseli kerületét a köztársaság elnökével szemben. A szlovákok befolyást nyernek a köztársasági elnök megválasztására, amennyiben az elnöknek a szlovák nép minősített többségét kell bírnia. Szlovákiában a hivatalos és oktatási nyelv kizárólag a szlovák nyelv lesz. A nemzeti kisebbség nyelvi jogai változatlanul érvényben maradnak.

Az önkormányzatról szóló törvény Ruszinszkó számára szé-

Az oláh felkelők véres összetűzése az ukrán terroristákkal

Munkács, november 19. (MTI) A még vissza nemcsatolt Kárpátalja keleti részről érkezett hírek szerint felfegyverzett oláh felkelők elmentáltak az ukrán terroristák támadásainak és minden eszközzel igyekeztek megakadályozni azt, hogy a cseh csendőrség és a segítségükre hívott pénzügyőrség folytathassa kegyetlenkedéseit a védtelen lakossággal

szemben. Meg nem erősített hír szerint több oláh felkelőt felakasztottak. Az oláh lakosok fegyveres ellentállását az váltotta ki, hogy az ukrán terroristák nemcsak a magyar és ruszin olákosok javait prédálják a legnagyobb ki-méletlenséggel, hanem hasonló erőszakossággal járnak el a ruszin föld keleti részén lakó oláh kisebbséggel szemben is.

A forrongó Kárpátalja

Kassa, november 19. (MTI) A cseh megszállás alatt maradt Homonnáról érkező menekülők elbeszélése szerint úgy itt, mint Kárpátalja többi községében nagy az elkeseredés.

A lakosság és a hatósági közegek között több ízben súlyos összetűzésekre került sor. A reménytelen jövő elé állított lakosság sorozatos tüntetéseiben ad

kifejezést elégtelenségének. Az élelmiszerek Homonnán és környékén fogytán vannak, sőt egyes kisebb falvakban már éheznek az emberek.

A leszerelt s kiéhezett katonák csoportokba verődve veszélyeztetik a közbiztonságot.

Homonna külső házába több ízben betörték és fosztogattak a leszerelt katonák.

Értesítés!

Műszaki üzletemet az üzememhez kapcsolva Széchenyi-utca 24. szám alá (bent az udvarban) helyeztem át.

Szoboszlay István.

A hatóságok minduntalan házkutatásokat tartanak azon a címen, — hogy magyar zászlókat keresnek, de ugyanakkor elveszik a lakosság élelmiszereit. Több ízben átkutatták

a homonnai Andrassy-kastélyt is. Az árak napról-napra emelkednek, úgy hogy a lakosság a legnagyobb aggodalommal néz a közelgő tél elé.

Hlinka gárdisták a csehek ellen

Kassa, november 19. (MTI) Trenčséből érkezett jelentés szerint az ottani Hlinka-gárda tagjai a szlovákok és cseh katonák között napirenden vannak az összetűzések és véres verekedések, amelynek oka, — hogy

a Hlinka-gárdisták nem tűrik a cseh nyelven való beszélgetést. Csehek mars gyalog Prágába! — Cseheket zsákba, zsákot a Dunába!

— kiáltják, ahol cseh-nyelvű beszélgetést hallanak. A helyzet rendkívül feszült.

Budapest, november 19. (MTI) Az egyik felvidéki honvédlöbögőkat hazavívó frontharcos bajtársi alakulatok lelkes ünneplés közben bevonultak Ungvárra. A frontharcos századokat Takách Tolvaj József gróf, vitéz Tóth András és Hajnóczy Béla vezették.

Cseh katonák határsértése Fekete-pataknál

Munkács, november 19. (MTI) Ma estefelől csehszlovák katonai erők ruszin katonaszökevények üldözése közben

Fekete-pataknál magyar területre léptek és a magyar határ-

őrsgelg tüzharcba bocsátkoztak. Félórát erős tüzelés után csehszlovák területre visszavonultak s halottaikat és sebesülteiket magukkal vitték. A ruszin menekülők közül kettőt lelőttek és 8 megsebesült.

A megbízható úri divat márkák

Borsalino antica casa kalapok, Selfix kötöttárú sál különlegességek

Őszi és téli ujdonságai
házi kabát és köntös különlegességek

Guarneri

úri
divatnál,

PIAC-UTCA 22.

Ward Price a magyarság erős nemzeti érzéséről

Budapest, november 19. (MTI) A magyar rádió szombatán este közvetítette Ward Pricenek, a Daily Mail főszerkesztőjének angol nyelvű nyilatkozatát. Ward Price, aki Rothermere lord kíséretében jelent meg a kassai ünnepségen, többek között ezeket mondotta:

— Kassa visszacsatolása minden eseménynél emlékezetesebb marad számomra, mert a nemzeti érzésnek őszintébb megnyilatkozását sehol sem tapasztaltam. Éreztem, hogy a magyar szív soha gyorsabban nem dobogott, mint Kassán.

A hálaadó Istentisztelet a kassai Dómban a legmeghatóbb kép volt, amelyet valaha láttam. A magyar történelem valósággal megelevenedett, Istennek ebben a páratlanul

gyönyörű hajlékában. Hihetetlennek tűnt előttem, hogy a dicső magyar multrol beszélő Dóm és Rákóczi Kassája húsz évig idegen uralom alatt lehetett.

— A népek önrendelkezési jogának, a Duna medencéjében való érvényesítésével kapcsolatban megjegyezte Ward Price, hogy míg más nemzeteket el tud képzelni idegen uralom alatt,

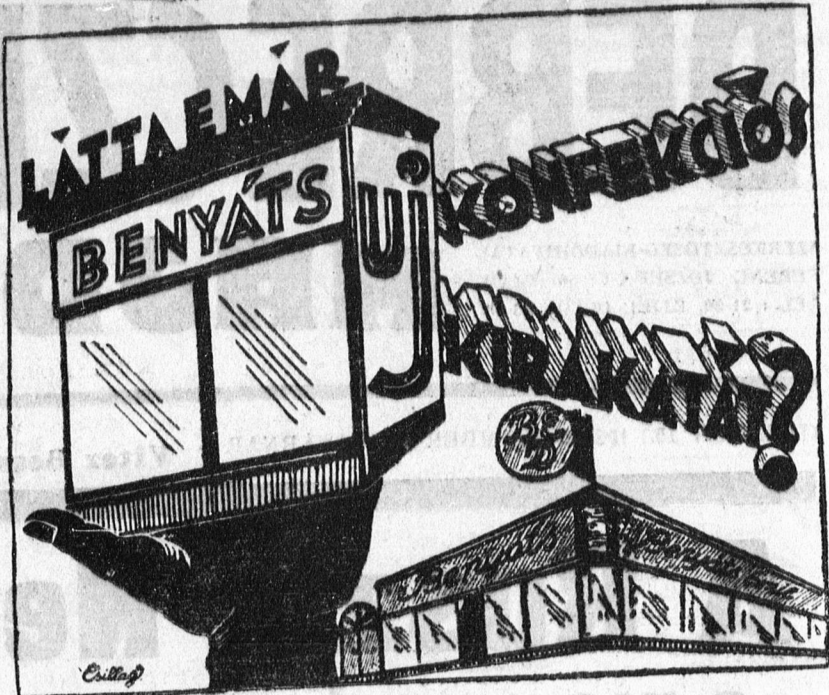
a magyaroknak, akik a nemzeti érzésben túlszárnyalják a többi. Előbb, vagy utóbb meg kell adni az alkalmat az önrendelkezési jog gyakorlására.

A magyar nemzeti érzés túlságosan erős ahhoz, hogy idegen uralom megbírkózzon vele.

Megkezdődött a munka a visszacsatolt Felvidéken

Érsekújvár, november 19. Egy hét eltelt már azóta, hogy a magyar honvédségek a lakosság újjongása közben bevonultak a felszabadított magyar Felvidékre. Most már végetértek az ünneplések és megkezdődtek a munka hétköznapijai. A honvédség már berendezkedett az új területeken, befejezte a közigazgatás megszervezését és gondoskodott a lakosság legszükségesebb igényeinek kielégítéséről is.

Érsekújvárott a honvédség közigazgatásának központjára a csehek által épített hatalmas „járási hivatal” épülete szolgál. Idekerült a rendőrség is, de még így sem felt meg az épület minden szobája. Az egyik szoba fényűző modern berendezésű, a járási főnök hivatali helyisége volt. Itt fogadta a magyar sajtó képviselőit vitéz Henney Gusztáv tábornok, dandárparancsnok.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánk időjárásában hirtelen javulás következett be. A felettünk lévő lezálló légmozgás következtében csaknem teljesen derült lett az égbolt és néhány óras napsütésben is volt részünk a hosszú borultság után. A hőmérséklet természetesen a napfény hatására igen magas értéket ért el. Budapesten 8 fokig, a Kis-Alföldön, Ógyallán 9 fokig, Békéscsaba és Szeged vidékén 7 fokig emelkedett. Eső a mai nap folyamán nem volt. Még az esti órákban is az ország nagyrésze derült s így a hőmérséklet rohamosan csökkenésnek indult. A tegnapi havazásból már csak a Kékesetón van egy-két hófolt, amely természetesen a hőspont szempontjából nem jöhet számításba.

PROGNÓZIS: Déli, délnyugati szél, erős éjszakai lehülés, sok helyen köd, egyes helyeken, főként a Dunántúlon és a Felvidéken lehet kisebb eső. A nappali felmelegedés 6—8 fokig fog terjedni.

A KIS MADÁR IS AZT DALOLJA AZ ÁGON,
HORVÁTHÓL VETT RÁDIO A LEGJOBB A VILÁGON.

Beszerezhető:

Horváth Sándor

Hunyadi-u. 22. sz. Telefon: 17-57. Rádió villamossági szaküzletében.

— A közigazgatás berendezkedése zökkenő nélkül történt meg az egész vonalon — mondotta a tábornok az újságírók kérdéseire. Azon voltunk, hogy a közigazgatás különböző ágazatait minél rövidebb idő alatt kézbe vegyük. Nem volt könnyű feladat, hiszen ebben a járasi hivatalban, amely a magyar fősztábot képviseli felel meg, 62 tisztviselő dolgozott.

A közigazgatás azonban már teljesen funkcionál,

a katonai parancsnokság átvette azokat a tisztviselőket, akik nem szöktek meg, és a cseh uralom alatt nem mutatkoztak magyarelleneseznek. Nem az volt a célunk, hogy száz százalékos szervezetet létesítsünk, hanem, hogy zökkenő nélkül biztosítsuk a munka folytatását.

— A szlovák kérdésben állandóan kifejezésre juttatjuk azt a meggyőződésünket, hogy

a magyaroknak s szlovákoknak egymásra kell találniuk.

Végül a szociális kérdésekről nyilatkozott Henney tábornok. Rámutatott arra, hogy

a munkásság ezen a vidéken nem szenvedett nélkülözést, akik mégis részesülnek, hogy segélyben részesítsék őket, a „Magyar a magyarért” mozgalomtól kapnak szeretetsomagokat.

Tiso a zsidók ellen

Prága, november 19. (MTI) Tiso dr. miniszterelnök a „Slovak” munkatársával folytatott beszélgetés során nyilatkozott a szlovák politika további irányvonalairól. Kijelentette, hogy az illetéktelen a zsidók helyére szlovákoknak kell kerülnie.

— Államunkat nem fogjuk túl-

terhelni új adókkal — mondotta —, ellenkezőleg a mostani adókat is leszállítjuk.

A budapesti Opera együttese megérkezett Kassára

Kassa, november 19. A m. kir. Operaház együttese Márkus László igazgató vezetésével ma délelőtt Kassára érkezett. A vendégeket hozó különvonatot a pályaudvaron Tost László polgármester vezetésével fogadó bizottság és nagy tömeg várta. Este 8 órakor a kassai Nemzetiszínház nézőterét zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség. A díszelőadás a Himnusszal kezdődött, azután pedig Liszt Ferenc Szent Erzsébet legendáját adta elő az Operaház együttese. Kassa közönsége sorozatos ünneplésben részesítette a vendégművészeket. A díszelőadás után Kassa városa a Schalk házban vacsorát adott a vendégek tiszteletére.

VIGSZINHÁZ

Ma, 3, 5, 7, 9 órakor, holnap 5, 7, 9 órakor NYÍRÓ JÓZSEF örökszép regénye:

UZ BENCE

A legremekebb új magyar film! Jávor, Bordy Bella, Szilassy, Mály Gerő, Billesl. A kormányzó úr bevonulása Kassára!

A legújabb magyar híradó.

Magunkfajta embernek

aki az egész napot zárlevegőjű irodában tölti, könnyen megfájdul a feje. Néhány Aspirin-tabletta egy pohár vízzel hamar kéznél van. Próbálja meg Ön is. Meglátja, segíteni fog.

ASPIRIN
TABLETTA

csak a "Bayer"-keresztrel valódi.

Pál szerb kormányzó-herceg Londonba utazott

Károly oláh király megérkezett Párisba

Belgrád, november 19. (Avala.) Pál kormányzóherceg és Olga hercegnő, mint illetékes helyen közlik, elutazott Londonba. Londonban az angol király vendégeként tartózkodnak. Újakra Anties Millán udvari miniszter kíséri el őket. Bár a látogatás magánjellegű, valószínűleg tartják, hogy a kormányzóherceg Londonban megbeszélést folytat az illetékes személyiségekkel Anglia és Jugoszlávia baráti kapcsolatainak megerősítésére. A megbeszélések hír szerint nemcsak a nemzetközi kérdések megoldása érdekében történő együttműködésre terjednek ki, hanem a gazdasági kapcsolatok fejlesztésére is.

London, november 19. MTL: Chamberlain miniszterelnök, mielőtt szerdán Lon-

donból elutazna, alkalma lesz találkozni Pál jugoszláv kormányzóherceggel, aki hétfőn érkezik Londonba tíz napi látogatásra. Itteni tartózkodása összefügg Mussolini Bruno angliai útjával. Vittorio Mussolini tervezett londoni útját elhalasztják, de Ciano gróf a közeljövőben valószínűleg újév táján ellátogat Londonba.

Brüsszel, november 19. Károly oláh király és Mihály nagyvajda, trónörökös 16.11 órakor hivatalos látogatásra tovább utaztak Párisba.

Páris, november 19. Havas: Károly oláh király és Mihály nagyvajda, trónörökös Brüsszeltől jövet este 7.20 órakor a párisi északi pályaudvarra érkeztek.

Meghalt Ernszt Sándor, a magyar keresztényszociálisták lánglelkű vezére

Tíz napig tartó gyengélkedés után politikai beszélgetés közben szívszélhűdés ölte meg a nagy főpapot -- A katolikus élet gyásza Hétfőn délután lesz Ernszt Sándor temetése

Ismét nagy halottja van a magyar közéletnek. Hatvannyolc éves korában hirtelen meghalt Ernszt Sándor dr., volt miniszter, akit nemcsak a magyar katolikusok, hanem az egész magyarság gyászol. Mint lel-

dr. Párdányi Emil megállapította, hogy az idős politikusnak trombóflebitise van. Az orvos lefektette Ernszt Sándort. A parvoselvéde egyetemcái épületében lévő lakásán fektedt tíz nap óta a kereszténypárt

jos volt képviselő, a Katolikus Népszövetség vezérigazgatója volt Ernsztnél. Leveleket írt alá betegágyában Ernszt Sándor. Közben folyton tréfált és jókedvűen beszélgetett. Beszélgetés közben egyszer csak azt súgta oda Ötvös Lajosnak: — Meghalok.

— Én is — válaszolt mosolyogva a vezérigazgató.

Ötvös Lajos eltávozott, hogy az aláírt leveleket átvigye a Katolikus Népszövetség közelben lévő helyiségeibe és Ernszt Sándor betegágyánál megkezdődött a politikusok tanácskozása.

Tizenkét óra lehetett, amikor Ernszt Sándor hirtelen hátrahanyatlott a párnán:

— Nagyon rosszul érzem magam... nem tudom, mi van velem...

Néhány perc múlva már a betegágyánál volt dr. Párdányi Emil. Megvizsgálta Ernszt Sándor szívét és közölte a képviselőkkel, hogy Ernszt Sándornak már csak percei vannak hátra. A trombózis a szívet támadta meg.

Percek alatt ott állt a haldokló mellett Marcell Mihály, a Papnövelde rektora és az intézet előljárói. Mindenki letérdelt a szobában és Marcell Mihály feladta Ernszt Sándornak a halotti szentségeket.

Párdányi Emil öt injekciót adott. A szív verése azonban mind csendesebb lett. Félegykor megszűnt dobogni a fáradt szív.

A két ápolónővér, aki már hosszabb idő óta Ernszt Sándor mellett tartózkodott, zokogva imádkozott a halottaság mellett, ott zoko-

Mindég az élen volt, most is vezet az alanti rádiók bemutatásában **Soltész Kálmán-tér 2.**

Bemutatja:
Földes Sándor
Püspöki-palota

gott Ernszt Sándor hűséges régi komornyikja is.
A magyar politikai élet nagy halottját a rektori lakás hálószobájában ravatalozták fel ideiglenesen.

Ernszt Sándor élete és pályafutása

Dr. Ernszt Sándor 1870-ben született Galgócán. Középiskolának elvégzése után a papi pályára lépett, 1892-ben szentelték pappá Esztergomban. Egyházi feletesei hamarosan felfedezték a fiatal pap kiváló képességeit, nagy intelligenciáját, munkabírását, puritán jellemét, úgy hogy papi pályáján gyorsan haladt előre.

Legelőször Pozsonyba került segédlelkésznek, ahol résztvett a Katolikus Kör megalapításában s létrehozta a Pressburger Tageblattot.

A fiatal pozsonyi pap publicisztikai készségeire hamarosan Budapesten is felfigyeltek, a fővárosba hívták, így született azután meg az Országos Néplap című politikai hetilap, amelynek Ernszt Sándor felelős szerkesztője lett, ugyanakkor átvette az Országos Néppárt titkárságát. Ezzel aztán megkezdődött Ernszt Sándor politikai karrierje is. Ernszt Sándor dr. 1901-ben került

Régi rádióját
ujjára varázsolja

Földes Sándor cég

Püspöki palota

kipásztor, és ember a puritánság mintaképe volt, mint politikus pedig mindenkor magyar hazájának érdekeit szolgálta. Ő volt a kereszténypárt lánglelkű vezére, aki huszonnégy éveken át a legteljesebb önzetlenséggel és odaadással, gyakran a meg nem érdemelt gúnyos kritikák között is fáradhatatlanul és lankadatlanul végezte nemzetépítő kulturmunkáját. Most az ő kezéből is kihullott a toll, lezárultak a magyar feltámadást néző szeméi. Ernszt Sándor meghalt.

Ernszt Sándor tíz nappal ezelőtt súlyosan megbetegedett. Háziorvosa

vezére, Esztendőkkal ezelőtt a papnövelde rektora volt. Amikor leköszönt tisztségéről, továbbra is megtartotta a rektori lakást és innen irányította pártjának ügyeit.

A betegágy mellett egymást követték a fontos politikai tanácskozások: képviselők, felsőházi tagok látogatták meg Ernszt Sándort, a kereszténypártnak a jelenlegi politikai helyzetben követendő magatartásáról tanácskoztak vele.

Szombaton délelőtt Makray Lajos és Homonnay Tivadar képviselőket kérte magához Ernszt Sándor. Előzőleg régi bizalmas híve, Ötvös La-

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap délután 3, 5, 7, 9 órakor utoljára a

„Szentpétervári éjszakák”

Hétfőn bemutató: 5, 7, 9 órakor csak 16 éven felülieknek a „BANATOS UTCA”

Páratlanul érdekes és izgalmas történet a nagyvárosi éjszakák életéből.

Főszereplők: Dita Parlo, Albert Préjean és Inkisioff.

A legújabb Magyar világhíradóban: Rothermere lord látogatása. Paramount világhíradó!

A Kormányzó úr bevonulása Kassára.

AZ APOLLOBAN

Ma, vasárnap délután 3, 5, 7, 9 órakor utoljára

DOROTHY LAMOUR
nagyhatású filmje:

Jégpokol

és Magyar világhíradóban:
Komárom, Érsekújvár, Rozsnyó diadalmos visszafoglalása.

Női bundák

Női téli kabátok

**Olcsó
szabott árak**

Óriási választékban Magyar Ruhaiipar

Bika szálló épület.

Takarékossági vevők a készpénzvásárlás minden előnyét élvezik.

Férfi lengyel bundák

Férfi városi bundák

Téli kabátok, öltönyök

be a magyar parlamentbe, mint a privigyei kerület képviselője. Akkor titkos kamarás volt már, a 30 éves fiatal papot XIII. Leó pápa érdemei elismeréséül és további buzdításra szám felett emelte kamarásai sorába.

A parlamentben rögtön feltűnt nem szenvedélyes hangú, de annál gondosabban megalapozott, mélyen szántó beszédeivel, amelyek főleg szociális problémákkal és közgazdasági kérdésekkel foglalkoztak, higgadt tárgyilagossággal és nagy műveltségre valló megalapozottsággal. Egy cikluson keresztül képviselte Privigyét, majd 1906-ban a várnai kerület küldte a parlament padsoráiba.

Ekkor szervezte meg a Katolikus Népszövetséget, amelynek egyik legfőbb vezetője is lett. Ebben az időben már a katolikus politikának egyik legagilisabb reprezentánsa volt Ernst Sándor dr. Cikkek szinte majdnem naponta jelentek meg az Alkotmány hasábjain és amikor az összeomlás idején Zichy Aladár gróf és Rakovszky István visszavonultak a politikai életből, teljesen ő vette át a Néppárt irányítását.

A diktatúra bukása után Ernst Sándornak is nagy része volt a Keresztény Szociális Gazdasági Párt megalakításában — ennek a pártnak a programjával választották meg az első nemzetgyűlés tagjává. Továbbra is főleg gazdasági és pénzügyi kérdésekkel foglalkozott és mint a Keresztény Községi Párt egyik vezetője, a fővárosi politikában is igen intenzív szerepet vitt. 1930-ban nevezték ki először miniszternek Ernst Sándor dr.-t, aki a Vass József halálával elárult népjóléti tarcát kapta. Ő rendezte a takarékoság szellemében a minisztérium ügyeit és nagy része volt a válságokkal küzdő OTI szanalásában is.

Bethlen István gróf lemondásával ő is megvált a népjóléti miniszté-

rium vezetésétől, később azonban Károlyi Gyula gróf kormányában újból miniszter lett, ezúttal a vallás-és közoktatásügyi minisztérium vezetését vállalta.

A nagytehetségű kiváló politikus azonban nagyfontosságú papi munkát is végzett és ennek honorálásaképpen papi pályáján is gyorsan s nyilegyenesen haladt előre. Előbb apostoli főjegyző, később nagyvárad kanonok, majd pápai prelátus lett.

Az 1935-ös Gömbös-féle választáson Ernst Sándor két helyen lépett föl, Győrött és Pestkörnyéken, ahol a keresztény párt listavezetője volt.

Győrött kisebbségben maradt, a pestkörnyéki listán mint listavezető kapott ugyan mandátumot, ő azonban az utána következő Többlér János javára leköszönt, úgy hogy az új parlamentből Ernst Sándor kimaradt. Egy ideig nem is volt mandátuma, később azonban Turi Béla halála után megüresedett az esztergomi mandátum, amelyet Ernst Sándor egyhangúan nyert el s így az országgyűlés tagja volt haláláig.

Budapest, november 19. Ernst Sándor temetése hétfőn délután 8 órakor lesz a főváros által adományozott díszsírhelyre a Kerepesi-úti temetőben.

Hajdusoboszló hódolattal üdvözölte Horthy kormányzót

Hajdusoboszló város képviselő-testülete szombaton díszközgyűlést tartott a Felvidék magyar részének visszatérése alkalmából. Márton Gábor polgármester hazafias megnyitó beszéde után dr. Szabó Zoltán főjegyző tette meg indítványát, hogy a közgyűlés fejezze ki hódolatát Horthy Miklós Magyarország Főméltóságú kormányzója előtt és támogatja háláját az olasz-német és lengyel kormány elnökei, valamint

Kánya Kálmán külügyminiszter, Teleki Pál gróf kultuszminiszter és vitéz Imrédy Béla miniszterelnök előtt.

A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadta. Lelkesen megéljenezte Mussolinit, Hitler és a lengyel nemzetet s dörgő éljenzéssel tüntetett Horthy Miklós kormányzó úr nevének említésekor. A díszközgyűlés elhatározta, hogy egy felvidéki város részére díszszólistát ajánl fel.

Egy leejtett lövedék borzalmas tömegszerencsétlenséget idézett elő

A halottak és sebesültek száma meghaladja a négyszázat

Perpignan, november 19. Havas: Barcelonából érkezett utasok elbeszélése szerint annak a tűznek, mely tegnap a Barcelona külvárosában

levő löszergyárban keletkezett, — rendkívül sok áldozata van. Eddig 400 halottról, illetőleg eltűntről beszélnék.

A barcelonai tűzvészről az utasok a következőket mondták el:

— A tűzvész Barcelona Hospitale külvárosában tört ki és teljesen elpusztította a löszergyárat. A szerencsétlenséget egy munkás vigyázatlansága okozta, melynek folytán egy tűzérési lövedék felrobbant. Ennek következtében ütött ki a tűz, mely után további robbanások történtek. Többen azt hívnék, hogy légitámadásról van szó, az óvóhelyekre menekültek. Kivülről nem lehetett segítséget nyújtani a heves robbanások miatt. Négyszáznál több a halottak és sebesültek száma.

A szerencsétlenség tulajdonképeni oka az volt, hogy az egyik munkás leejtett egy lövedéket, mely felrobbant.

Halálragázott egy nőt az ittas kocsimosó gépkocsija

Budapest, november 19. A Váci-út és Aréna-út sarkán szombaton reggel fél 8 órakor halálos autógázolás történt. Az AE 789 számú autó, amelyet Kovács Bertalan 29 éves kocsimosó vezetett, elütött két kerékpáros, Tarosi Sándor 43 éves gyárimunkást és Cseh János 39 éves kázműfűtőt, majd egy ugyanezen kerékpáron haladó 28 év körüli nőt. A két munkás csak könnyebben sérült meg, a mentők elsősegélyben részesítették őket, az ismeretlen nő azonban meghalt.

Kovács Bertalan előállították a főkapitányság büntügyi osztályába, de még délután sem lehetett kihallgatni, mert ittas volt. A rendőrség megállapította, hogy a gázoló autó Kollin Jenő tulajdona és a Bálvány-utca 12. szám alatti garázsban állott. Kovács az éjszaka engedély nélkül elvitte. Valószínűleg mulatott valahol. Hazafelé tartott, amikor a gázolás történt. Az autó hűtője összetört, de valami más karambol következtében. A nyomozás folyik, az ittas kocsimosót őrizetbe vették.

Butorhuzatok

minden minőségben, nagy választékban

Paplan műselyemből fehér vattával **P 20⁵⁰**-től
Storfüggöny szép kivitelben **P 5⁷⁰**-től

Modern csipke- és másfajta függöny anyagok, ágyterítők, gummikabátok, futó és nagyszőnyegek sár- és hócipő legolcsóbb árban

Haas Lipót Linoleum és Szőnyegház
 Ferenc József-u. 58. Telefon 29-63. Megyeháza mellett

szemernyi sikert vésző két körmélvel kaparjon ki az ellenséges sors és az ellenséges népek kajánságától. Egész Európa fel van kavarva. A XX. század a pusztulás és a pusztítás százada is, hitek, trónok és rendszerek törtek össze. Most már építeni is kellene. Új politikai és kulturális rendszereket kell kiépíteni. Szintézist kell teremteni, össze kell egyeztetni a szabadságot és a tekintélyt, a jogot és a kötelessé-

get, a hagyományt a haladás elvével.

Ebben a munkában Olaszország és Magyarország egymásra tála.

Isten áldását kéri e munkára.

A közönség határtalan lelkesedéssel fogadta a kiváló olasz kulturpolitikus e nagyszerű megnyilatkozását s egy gazdag élménnyel távozott a lélekemelő megnyitó ünnepélyről.
 Dr. Ternay Kálmán.

Debreceni frontarcosok zászlós autó-körutja a Felvidéken

Beregszász, Munkács, Ungvár, Kassa

A debreceni Frontarcos Főcsoport talmis arányú fejlődését, nagyvárosaknak félszer nemzeti lobogót vett át magánosoktól, testületektől azzal, hogy a felszabadult magyar Felvidéken rendelkezési helyekre juttatja őket. A Főcsoport vezetőségéből s lelkes tagjaiból 10 autó-karaván toborzódott össze, mely az előző este a lampionos felvonulásban bemutatott zászlók százával kedden hajnalban nekivágott a nagy útnak.

A trianoni határ átlépésének megható pillanatát után csakhamar herobogtak Beregszászba, ebbe az eleven életű nagy alföldi városba, ahol ugyanúgy, mint az útbacsó felszabadult falvakban, átadták a lobogók egyrészt, a hálálkodó, könyves szemű lelkes magyaroknak és testületeknek. Munkács volt a következő nagyobb állomás, ahol frontarcosaink első útja Zrínyi Ilona híres és épen megmaradt várába vezetett, egyik odaszánt koszorúval, amit sajnós, nem volt hová elhelyezni. A 20 éves esch megszállás hátramaradt szennyevel, a börtönök, kazamaták magyar-könnöztáta szalmalomjával van tele a vár minden helyisége s Zrínyi Ilona kápolnáját — mozi-va szentségtelenítették a kommunista esch katonák... Egyik tiszt bajtársunk sikerült történelmi visszaillesztéssel fejezte be frontarcosaink látogatását. — Meglepődve tapasztalhatták Munkács ha-

siasságát. Hja, a csehek, Ungvárral együtt, örökös birtokuknak gondolták e szép magyar városokat!...

A munkácsi dohánygyárban rögtönzött, meghatóan szép ünnepség keretében adta át a debreceni dohánnyár frontarcosok küldöttségének a nekik készített szép magyar zászlót... Aztán az esch küldben vissza Beregszászra! Mert az új — reméljük, nem végleges! — határvonal nem engedte meg Ungvár felé a közvetlen utat! Másnap reggel a frontarcosok előbb egy kis kitéréssel felkeresték táborhelyükön a debreceni lövész bajtársakat, akik már éppen hazakészülőben voltak, s csak azután vágtak neki, hatalmas kerülettel, Ungvárnak. Ha Munkács meglepetés volt nagyvárosiasságával, — Ungvár kétszeresen az!

A sok kedves apró epizód közül kiemelkedett itt az Árpád-téri leányegylet gyönyörű zászlójának átadása az ungvári testvér egyesület részére. A 20 év viharban oly sok megpróbáltatáson átment, 86 éves nagytiszteltető úr remegő hangon köszönte meg az ügy. elnökünk üdvözlő szavalt s a debreceni lelkes honleányok szép ajándékát... A hatalmas görögkeleti székesegyház s a papnevelőintézetet magába fogadó vár, s az onnan feltáruó esodaszép panoráma, majd a lükettő életű város érdekességeinek megtekintése után újra hatalmas útnak vágott neki a frontarcosok autókaraván: Csappon, Királyhelmeccen át, ahol a költőpap Mées Lászlónál is tisztelgett a vezetőség, Sátoraljaujhely, Sárospatak kedves városaink érintésével átszerpentinezett a Szerenes völgyébe s Abaujszántón

...és üzenem, hogy **IRÓGÉPET**

HURAY-tól
 IPARKAMARA PÁLOTÁ, VEGYETEK

PAPP GÉZA

női divatszalonja az új „Hangya” palotában **Hölgyelm!**

Elegáns kabátjait, kosztümjeit, utcai, házi és estélyi ruháit készítesse szalonomban és így csalódás nem érheti, áralm továbbra is a réglek maradtak. II. emelet. Díjtalan lifthasználat.

töltötte az éjszakát, az ottani bajtársak által felajánlott kitérő szállásokon. Másnap reggel az ottani honvédszobor megkoszorúzása, majd: irány Kassa! Lehetetlen részletesen elsorolni ez utolsó nap élményeit. Pár kiemelkedőbb mozzanat: a volt határon túli erődítményrendszer megtekintése, a zászlók átadása a város különböző intézményeinek, stb.

A legfelejtethetlenebb azonban minden bajtárs részére a debreceni Főcsoport még fel nem szentelt gyönyörű lobogójának tisztelgése volt Rákóczi sírjánál. Mikor a zászló szűz selyme ráborult a nagy fejedelem márványkoporsójára, amikor áhítatos, néma esendben az ezredes úr ugyanott elhelyezte a Főcsoport koszorúját: a kemény katonaszemekből kiesordultak a fájó boldogság könnyei — csak hogy ezt is megérhettük!... A hatalmas dóm megtekintése után a honvédek csonkját is megkoszorúzták frontarcosaink; elhangzott a Himnusz... s pár óra múlva a „Kis-Prága” gyönyörű, elhagyott villanegyedének megtekintése után Hidasnémetin, a volt határon keresztül (honnan a Frontarcos Otthon részére egy trianoni határkövet s a két sorompó darabjait hozták magukkal) Debrecen felé robogtak a frontarcos autók, a közel 800 kilométeres úttól törődött, de

MINDENK FELETT
Jóthatalussá
 BÖRÖNDÖS
 KÜLÖNLEGES KÉSZÍTMÉNYEI

 PIACUTCA 40.

lelkekben elevenült, páratlan élményekkel gazdagodott utasokkal.

Saját termésű kitünő

KECSKEMÉTI BOR

kapható 55 filléért

Benyáts Ernőnél

Tiszapalota és Péterfa-utca 11.

A fizetési forgalom szabályozása a visszacsatolt területeken

Budapest, november 19. (MTL) A hivatalos lap november 20.-i száma közli a minisztérium 7210/938. ME. számú rendeletét a fizetési forgalom szabályozásáról a magyar szent koronához visszacsatolt területeken. A rendelet megállapítja, hogy a csehszlovák koronáról szóló, a visszacsatolt területeken a törvényes fizetési eszközként forgalomban volt bankjegyeknek, továbbá a 100, 50 és 20 koronás államjegyeknek törvényes fizetési eszköz jellege, az azok átváltására a Magyar Nemzeti Bank által kitűzött határidő november 19-én lejárván, e napon megszűnt. Azokkal fizetni, vagy azokat fizetésül elfogadni tilos. A tizkoronás államjegyeket és érmé-

ket a Magyar Nemzeti Bank az általa megállapítandó határidő alatt ugyancsak át fogja váltani pengőre. Az átváltás utolsó napján a pénzjegyek megszűnnek törvényes fizetési eszközök lenni.

A rendelet kimondja továbbá, hogy a pengőre való átváltásnál és általában a belföldiek közötti fizetési forgalomban 100 csehszlovák korona 14,28 pengővel egyenlő. Az, aki a törvényes fizetési eszköz jellegét elvesztett csehszlovák pénzjeggyel fizetést teljesít, vagy ilyen fizetésül elfogad, úgyszintén az, aki a csehszlovák fizetési eszközöket a visszacsatolt területekre, a tilalom ellenére bevisz, vagy bevinni törekszik, a rendelet szerint büntetés alá esik.

„Kincsem”

kartelen kívüli ízesített szénsavas takarmánymész valóságos kincse a gazdáknak.

Olcsóbb mint a versenyármányok! Minősége páratlan!

Kapható: **MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE** tiszántúli ki- rendeltségénél, Debrecen, Hunyadi-u. 13. Telefon: 27-97.

TASNADI NAGY ANDRÁS VACSORÁJA A VARSÓI KÖZOKTATÁSI BIZOTTSÁG ELNÖKÉNEK TISZTELETÉRE
 Budapest, november 19. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter szombaton a Hungária szálló különtermében ebédet adott a Budapesten tartózkodó Helein-

ski Bronislaw, a varsói közoktatási bíróság elnökének a tisztelgésére. Ezen a vacsorán részt vett Lázár Andor titkos tanácsos, ny. miniszter, Debrecen város képviselője is.

DECEMBER 10-IG NAGY LEGVEDELMI GYAKORLAT LESZ DEBRECENBEN S AZ EGÉSZ HAJDÚMEGYÉBEN

Budapest, november 19. (MTL) A honvédelmi miniszter rendeletét adott ki, az ország egyes területein tartandó légvédelmi és légoltalmi gyakorlatról. A rendelet szerint december 1 és 10. közötti időben többek között nappali és éjszakai légvédelmi és légoltalmi gyakorlatokat kell tartani Debrecenben, Hajdúszörményben, Hajdúnánás, Hajdúszoboszló, Niregyháza városoknál, továbbá Hajdúvármegye egész területén.

Felgrádi tanácskozás a magyar kisebbségi kérdésekről

Belgrád, november 19. (MTL.) Várady Imre, dr. volt képviselő, a magyar kisebbség egyik vezetője kihallgatáson jelent meg Sztankovich Szvetozár földművelésügyi miniszternél, Várady Imre dr. a miniszterrel behatóan megtárgyalta a magyar kisebbségeket érintő valamennyi kérdést. A miniszter a legmelegebb megértést tanúsította Várady előterjesztései iránt.

A DEBRECENI IPAROS KÖR NAGYSIKERŰ TEAESTJE

A debreceni Iparos Kör szombaton, az Ipartestület dísztermében pompásan sikerült teaestélyt rendezett, amelynek tiszta jövedelmét a „Magyar a Magyarért” akcióra adományozzák. Az estélyen megjelent Galamb Ferenc ipartestületi elnök, aki köszöntötte a megjelenteket, majd Fitori Ambrus, az Iparos Kör alelnöke mondott nagyhatású beszédet. Ezután Tóvölgyi Béla a Felvidék ipari jelentőségéről tartott értékes előadást, amelyet a nagyszámú közönség lelkes tapsokkal kísért. A műsor után az Iparos Dárláda Szendi László vezetésével hazafias dalokat adott elő nagy tettség mellett. Az előadás után a megjelentek a legjobb hangulatban maradtak együtt a késő éjszakai órákig.

Szerdán ülést tart a Ház

A házszabályrevízió előkészítéséről tárgyaltak szombaton

Budapest, november 19. Szombat délután 5 órakor a Ház elnöki fogadótermében megbeszélés folyt a házszabályrevízió előkészítéséről. Az értekezleten Korniss Gyula házelnökön kívül Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter, Hóman Bálint volt kultuszminiszter, Vay László báró államtitkár, Lányi Márton, a Ház alelnöke, Tomcsányi V. Pál képviselő, Lukács Gyula képviselőházi elnöki tanácsos, Némethy Imre táblabíró, az igazságügy-minisztérium kodifikációs osztályának tagjai

részt. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter háromnegyed 7 órakor távozott az értekezletről. Távozásakor kijelentette, hogy az értekezleten egy tervezetet készítettek elő, amely a házszabályrevízió alapelveit határozza meg. Az értekezlet 7 óra előtt ért véget.

A házszabályrevízió kérdése hétfőn délután 5 órakor pártközi értekezlet elé kerül.

Budapest, november 19. A Ház szerdán, november 23-án délelőtt 10 órakor ülést tart.

Csokonai Vitéz Mihály jubileumi ünnepe Debrecenben

Szentmihályiné Szabó Mária a Csokonai Kör ünnepi ülésén

A debreceni Csokonai Kör szombaton nívós jubileumi irodalmi estet rendezett a Déri Múzeum előadótermében, Csokonai 165 éves születési évfordulója alkalmával. Az estnek előkelő és nagyszámú közönsége volt, akik között megjelent dr. Kölcsey Sándorné, dr. Balogh Sándor városi kulturatanácsos, Sörégi János múzeumigazgató, Fábian Sándor, a Magyar Távirati Iroda igazgatója, Baja Mihály lelkész, valamint a Csokonai Kör és más irodalmi körök vezető tagjai nagy számban.

A jubileumi ünnepély gazdag programját a Városi Dalegylet Csokonai: Reményhez című dalával nyitotta meg Forrai István kar-nagy vezetésével, utána dr. Pap Károly egyetemi professzor, a Csokonai Kör illusztris és tudós elnöke mondott megnyitóbeszédet. Beszédében megemlékezett arról, hogy a Csokonai Kör nagy névadója születésének évfordulóját az idén is meg ünnepelte, amennyiben szobrára és a Kollégium falában levő emléktáblájára koszorút helyeztet el, úgyszintén kegyelettel keresi fel a sírját is, amelyet dr. Kölcsey Sándor polgármesternek erkölcsi

és anyagi hozzájárulásával másfél ezer pengőből szép sírkerttel vettek körül, amelyben a hantok fölé új sírkövet is emeltek.

Beszámolt az elnök a nagy pompával lefolyt Kölcsey emléktünnepéről, amikor a Csokonai Kör rendezésében felavatták a Baltazár-utca sarkán levő Kölcsey-emléktáblát is. Majd Pekár Gyuláról és érdemes munkásságáról adott maradandó emlékeztetést az elnök. Beszédének további részében bejelentette dr. Pap Károly elnök, hogy a visszaszerzett felvidéki városok regenerálásának munkálataiban a nagy irodalmi egyesületek is igyekeznek résztvenni és már megállapodás is történt arra vonatkozólag, hogy a debreceni Csokonai és Adv körök Kassa és Beregszász irodalmi egyesületeit, vagy csoportjait keresik fel és veszik fel azokkal az összeköttetést.

Elnöki megnyitó beszéde végén dr. Pap Károly költői szépségű szavakkal köszöntötte az est illusztris országos nevű vendégét Szentmihályiné Szabó Mária irónőt.

A műsor további részében Oláh Gábor „Csokonai elszakad Lillától” című verses elbeszélését olvasta

fel, amelyben ékes nyelvezettel, sok derűvel és eleven színekkel örökítette meg azt a momentumot, amikor Lilla megvallja Csokonainak, hogy szíve már nem az övé és Csokonai végleg szakít szerelmével. Az elbeszélést nagy figyelemmel hallgatta a közönség és melegen ünnepelte a szerzőt.

Mata János felolvasása után a műsor kiemelkedő száma, a vendég-előadó felolvasása következett.

Szentmihályiné Szabó Mária az „Örök társak” című regényéből olvasott fel igen szép és eleven tollal

megírt részletet, amely lenyűgöző hatást gyakorolt a közönségre. A regényben és a felolvasott részletben a Rákóczi haragról ír a szerző, a már országosra igen olvasott és keresett történelmi regényében. Az előkelő közönség nagy áhítattal és figyelemmel kísérte a felolvasást, majd melegen ünnepelte az illusztris vendéget. A minden részletében kimagaslóan értékes és élvezefes műsort az elnök zárószavai után a Városi Dalegylet Csokonai: tihanyi echójával fejezte be.

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok

Ha nálunk vásárol, megtalálja számítását

Divatáru

Ruhaszövet divat sötét, vagy pepita 1'48

Divatszövet beszérvőtt mintás és csil- 1'65

Gyapjuszövet ujdonságok divat 2'40

Kabátszövet 140 cm. széles jó minőség szép színekben 4'80

Ruhafanell bárszoros minőség új mintákban 1'38 1'28

Fehérneműre cord, vagy divatmintás flanel 0'98

Pongyolára divat matlasse valódi Goldberger gyártermény 2'88

Diifin bárszoros ceodaszép új mintákban 1'78

Flanell, szövet és selyem

maradékok

hihetetlenolcsó árakon.

Kötöttáru

Divat blus csinos fazonokban szép színekben 3'30

Kötött kabát prima makkó anyagból és gyapjuból 7'80 5'-

Férfi mellény gyapjú vagy makkó fonalból 4'20

Férfi pullover zippzárral vagy anélkül 3'95

Leányka swetter kihajtott vagy magas nyakkal 2'20

Fiu pullover zippzárral melé fonalból 2'50

Mackó öltöny Mikulás vagy Pajász márká 0-ás 3'60

Matlasse pongyola csodaszép színekben és fazonokban 6'90

Harisnya-kesztyű

Bordás harisnya jó minőség min. den színekben 0'98 0'88

Bélelt harisnya kiváló műselyemmel jó meleg 1'98

Jégsokni prima minőség szép hajtóval 0'88

Férfi sokni téli vastag bolyhosással 0'48

Férfi harisnya hosszúságú vastag 1'20

Női kesztyű kötött vagy trikó meleg béléssel 0'98

Férfi kesztyű kötött vagy trikó meleg béléssel 1'10

Bőrkesztyű meleg béléssel férfi és női prima minőség 4'80

Filléres vonat megy Kassára

A debreceni tankerület tantestületének és ifjuságának zarándoklata

Kiss József tankerületi kir. főigazgató köriratot intézett Debrecen és környéke, valamint Nyiregyháza és környéke tanintézetekének igazgatóságaihoz, melyben értesíti őket, hogy december 6-án filléres vonatot szándékozik indítani a felszabadult Kassára, hogy megkoszorúzzák II. Rákóczi, Ferenc fejedelem sírját és szeretetsomagok ajándékozásával tegyék emlékeztetéssé Kassa város szegény tanulóinak a felszabadulás után eső első Miklós napját.

A filléres vonattal elsősorban a tanárok, tanítók és a középiskolák nagyobb növendékei utazhatnak Kassára, amennyiben azonban hely lesz, a tanárok és tanulók hozzátartozói is részt vehetnek a zarándoklaton. A vonatköltség Debrecenből Kassára és vissza 5 pengő személyenként. A tankerületi kir. főigazgató felkérte a jelentkezőket, hogy lehetőleg mindenki hozzon magával egy szeretetsomagot. Elsősorban élelmiszerekkel (kolbász, virsli, szalonna, füstölthús, sütemény, cukorka, füge, alma stb.) és könyvekkel (magyar írók művei.)

Örömmel üdvözljük a tervbevett zarándoklás gondolatát, s a magunk részéről azt tartjuk kívánatosnak, hogy Debrecen város tehető lakói szintén adakozzanak szeretetsomagokat, hogy azokat a filléres vonattal elutazó diákjaink magukkal vi-

hessék és minél több kassai szegény gyermeket részesíthessenek Kornmányzó Urunk névnapja alkalmával szeretetajándékokban.

Erre a célra szánt szeretetsomagok szerkesztőségünkhöz is eljuttathatók december hó 5-én déli 12 óráig.

ÚJ POSTABÉLYEGEK

December 1-én a 20 és 70 filléres értékűek rajzaival, de ezektől eltérő színnel „Hazatérés 1938” felirással, 20 és 70 filléres bélyegek kerülnek forgalomba, amelyek 1938 december 1-étől további intézkedésig bármily postai küldemény bérmentésére felhasználhatók. A 20 filléres bélyeg színe barnászürös, a „Hazatérés 1938” feliratú felülnyomás színe pedig sötétkék. A 70 filléres bélyeg színe barna, a bélyeg szelvényének színe szürkészöld, a „Hazatérés 1938” feliratú felülnyomás színe pedig sötétvörös. A bélyegeket az összes postahivatalok árusítják.

DECEMBER 7.

Ez a nap a magyar királyi jótékony célú állami sorsjáték legközelebbi húzásának a napja! Ha még idejében gondoskodik arról, hogy beszeresse államsorsjegyét, (ára: egész 3 P. fél 1.50 P) akkor Önnek is esélye lehet a nyeresésre. Főnyeremény 40.000 P.

Több, mint 300 fűszerüzletben árulják a Kürthy péküzem készítményeit

A magyar ipar fejlődésének fokmérője mindig az egyenes, megszábotott szolidaritás volt, amely végig kísérté egész életén keresztül. Tudott szakember lenni iparában és mindenkor tanújelét adta élni akarásának, mert nem maradt meg soha a sablon munkánál, hanem igyekezett mindig készítményeiben újat, keres-

Kürthy András vizsgázott pékmester

kedelmébe pedig lüktető erőt vinni. A múltban is, de különösen most nagyon fontos az, hogy az iparos és kereskedő arra törekedjen, hogy vevője bizalmát minden téren megnyerje. Nem elég tehát eladni az árut, hanem oda kell hatni, hogy a vásárlót megnyugtassa arról, hogy feltétlen jó árut kap, nem csalódik és mindig azt kap, amit éppen kér. Ez a legális ipari és kereskedelmi felfogás. Szem előtt kell tartani a modern kor útját s haladni azzal a fejlődéssel, amelyet a rohanó igények ma megkövetelnek. Az ilyen törekvő munkának gyümölcse nem marad el. Látjuk ezt Kürthy András vizsgázott pékmesternél, aki 14 hónappal ezelőtt ünnepélyes keretek között egyházi szertartással egybekötve szentelte fel újjáépített péküzemét a Vár-utca 6. szám alatt. Fiatalon kezdte önálló működését Kürthy András és szorgalmával a pékiparban, számottevő tényezőként szerepel. Ma már társadalmilag is közzismert lett és kiveszi részét a jótékonykodásból is bőven. Nem zárkózik el a hazafias kötelességtől

sem, hanem igyekszik sorompóba állni, hogy tehetségéhez mértén itt is helyt álljon. Több ízben írtunk már a sajtóban üzemének teljesítményeiről s mindannyiszor, amikor újabbban regisztráljuk üzemének fejlődését, mindig újat látunk és értékes munkájának gyümölcse soha nem marad el. Látogatásunk alkalmával tudomásunkra adta a fiatal főnök, hogy több tészta készítményei közül a peracet még Budapestre is szállítják, sőt volt már eset, amikor külföldre is kérték a Kürthy-féle peracet s szállított is oda. Legutóbb igen kedvelt lett több kiváló ízű süteményei között a Kürthy túrósbéles. Ez a tésztaacsemege-féle ma már közkeletűségnek örvend és még házaknál is ebédhez, vagy vendégeskedéshez is nagyon gyakran szívesen fogyasztják. Ennek a kiváló pékmesternek fáradhatatlan munkáját bizonyítja az a körülmény, hogy ma már több, mint 300 fűszerüzlet árulja a Kürthy-féle süteményeket és kenyeret úgy, hogy a város bármely részében meg lehet vásárolni. A kereskedők szívesen is foglalkoznak ennek a szépen felszerelt péküzem készítményeinek az eladásával, mert nemcsak üzletességében, hanem kiállításában is elsőek között foglalja el a helyét, s így természetesen a vásárló közönség meg is kedvelte. Munkatérme előírás szerint teljesen fedi a célszerűséget, mert tágas; mozgási lehetősége megvan, s emellett világos is. Ebben a hygiénikusan tiszta munkatérben több mint 20 fajta süteményt gyártanak, sőt rendelésekre különleges tészta készítményeket is szívesen vállalnak s a legnagyobb gondossággal készítik azt el. Jóleső érzéssel látjuk azt a gyors és fegyelmezett munkát, amikor a sokféle süteményeket osztályozták és az elárúsítók sokasága biciklin és motorkerékpáron száguldván szállítják a szélrózsa minden irányába a süteményt. Jólesik látni a mai gazdasági helyzet közepette, hogy a magyar ipar nem marad meg az elmaradt posványos úton, hanem törtet előre és minden akadályt leküzdve a fejlődési folyamatot tartja szem előtt. A magyar iparnak és a magyar iparosnak nemcsak belföldön, de külföldön is híre volt és van, mert munkakésztsége; szaktudása a legmagasabb fokra tudta felemelni mindig. Szívesen írunk minden alkalommal a magyar iparostársadalomról minden vonatkozásban, mert tudjuk, hogy ahogy a múltban, úgy a jövőben is külföldiekkel szemben a legelső helyet foglalják el.

A süteményeket elosztó osztály

Névnapi ajándéknak

egy szép divatos

RETIKÜLT FEUERMANN

bőröndös mesterhez kell menni.

Plac-utca 26. (gambrinus passage)

Nyolc hét múlva ismerte fel halott gyermekét egy debreceni asszony

Még szeptemberben történt, hogy a debreceni Köztemetőben az egyik fán halva találtak egy fiatalembert, akinek személyét hosszas nyomozás után sem sikerült megállapítani. Végül is a hatóságok megadták a temetési engedélyt, de a holttestet lefényképezték. Szombaton délelőtt jelentkezett a rendőrségen egy asszony, aki elmondta, hogy a fia már hetek óta eltűnt. Ekkor elébe tették a Köztemetőben felakasztva talált fiatalember fényképét, amelyben az asszony megdöbbenve ismerte fel a saját fiát, Kozma Lajost,

aki 19 éves volt, de az anya előadása szerint „eltűnős ember”, aki már eddig is többször távozott el hazulról és gyakran hangoztatta, hogy öngyilkos lesz, mert nem bírja a „beskatulyázott” életet.

A holttest agnoszkálása után jelentést tettek a királyi ügyészségnek, amely megadta a temetési engedélyt, minthogy a nyomozás adatai és az orvosi vélemények szerint kétségtelen, hogy bűncselekmény nem történt. A ferde gondolkozású fiatalember öngyilkos lett.

Tüzifa és köszön

és mindennemű építkezési anyag (deszka, lécz, gerendák, mész, cement stb.) olcsó, mert az és pontos a kiszolgálás

KISS LAJOS „Turul” fiatelepén

Büszörmevi-út 2. Telefon: 12-91. (Mester utcai templom mellett.)

Másfél évre ítelték, mert más helyett szigorlatozott

Budapest, november 19. Még a nyáron történt, hogy Hívös Pál magántisztviselő a főkapitányságon ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, mert az ő nevében, tudtán kívül a pécsi egyetemen államtudományi szigorlatot tett. Megindult a nyomozás Budapesten és Pécsen és a gyanú dr. Gáspár Ferencre, az egyik jogi személynapi alkalmazottra terelődött. Gáspár Ferenc a rendőrségen tagadott, majd beismerte, hogy valóban ő tette le a szigorlatot Hívös Pál nevében, de Hívös tudtán kívül.

Közokirathamisítás büntette miatt szombaton állott Gáspár Ferenc a büntetőtörvényszék Krayzell-tanácsa elé.

Gáspár tagadta bűnösségét, elmondotta,

hogy Balla János nevű személynapi igazgató ajánlotta azt, hogy valakit le kellene vizsgáztatni Hívös Pál helyett. Hogy ki vizsgázott le, azt nem tudja, ő nem tett vizsgát. Ballától kapott egy hamis bizonyítványt a szigorlatról, de azt sem tudja, hogy azt ki állította ki.

— És hol van most Balla? — kérdezte az elnök.

— Öngyilkos lett.

— Csodálatos, hogy eddig erről a Balláról senki sem tudott. Persze, egy halottra mindent rá lehet fogni.

Ismerették ezután Hívös Pál vallomását, majd a törvényszék dr. Gáspár Ferencet egyévi és hat hónapi börtönnre ítélte és elrendelte azonnali letartóztatását. Az ítélet nem jogerős.

Útrakészen az elárúsítók

Felvidéki képek

Beregszászi, munkácsi és ungvári mozaikok

A hivatalos beszámolók már sokszor elmondták a bevonulások eseményeit, a mámoros, felkes fogadtatás történetét. A felszabadult Felvidék boldogságát rádióközvetítésekben és a helyszíni riportokban már számtalanszor ismertették, éppen ezért ez a néhány sor nem is erről szól, hanem apró hangulatképeket ad, olyanokat, amelyeket talán a nagy történelmi események forgatagában észre sem vettünk, vagy ha igen, nem jutott hely azok megemlézésére. Egyszóval: rövid színpotok, hangulatok, képek lesznek ezek a mondatok az anyaországhoz visszatért Felvidékről.

Érdekes megfigyelés volt az a pillanatok alatt lejátszódott változás

Kószolta-e
már
a
Kürthy
turósbélest?

amit az idegen mázt levető városokban és községekben tapasztalható az ember. A „Massaryk” terek és „Stefanik” utcák miképpen változtak át szinte pillanatok alatt a régi magyar utca nevekre. Beregszászon mire a honvédek bevonultak már minden utcánál ott volt az új tábla. Igaz, hogy csak egyszerű papírtábla, tintafelírral, de ami a legfeljebb volt, ráragasztva a régi cseh táblára.

Minden városban, községben az első visszaváltozott tér, vagy utca neve a Kormányzóról lett elnevezve Tanulság: ez az észrevehetően gyorsasággal megjejtett visszaváltozás nem valami hízelgő a csehekre. Nagyon erős bizonyítéka annak, hogy az a máz, amit magyar városainkra rákentek, nagyon idegen volt.

Meglátogattam a beregszászi kommunista párhelyiséget. Az első benyomás a kimondhatatlan szenny és férdigéző piszok ami a helyiségekben tobzódik. A szobákban élesen szóló feliratok maradtak még meg: oktatóterem, propaganda iroda, toborzóiroda stb. A szobákban pedig térdig jártunk a falakról letépti plakátokban és röpiratokban. Ezeket a lakosság tépte le és rombolta össze. A röpiratok és plakátok a szokásos szövegeket tartalmazzák természetesen: piszkolódást a haza, Isten és minden ellen ami az ember előtt szent. De a legérdekesebbek azok a felhívások és szemléltető plakátok, amelyek a spanyol köztársasági csanatokba való belépésre biztatnak. Paradicsomi képet festenek a köztársasági állapotokról és a cseh kommunistákat minden boldogság ígéretével csábítgatják oda. Megkérdeztem hányan mentek

el. A válasz „lesújtó” — egy sem ment!

A beregszászi posta előtt állok. Meg kell állapítanom a hangulat egyenesen debreceni. A postával szemben az adóhivatal kapujában rendőr áll — debreceni. Egy teherautó kanyarog be az egyik utcából a főtér felé, a felirata: Németh Nándor, Hortobágyi-csárda.

Munkács. A bevonulás mámorában tombol a lakosság. Egymásután vonulnak fel a hadsereg alakulatai. Az egyik csoportban az orthodox izraelita elemi iskola növendékei állanak és teli torokkal kiabálják: Heil Hitler!

Külön irodalma van a lelkes ünneplésnek és ezeknek a boldog napoknak. Egy-két szemelvény:

Kolozsvár minket vár.

vagy
Vissza Técsöt, Míg nem késő.

vagy
Hallja Benes Ednár, hol van a sok milliárd?

vagy
Piros, fehér zöld. Huszt is magyar föld.

vagy
Vissza viskiek, ott is lesznek honvédek.

És tengernyi hasonló, amit a pillanatok szűl.

Más. A bevonulás előtt a rendet a régi városi rendőrök tartották fenn. Eddig cseh egyenruhában éltek. Most szőgyelték ezt a ruhát. Aki tehetett és akinek még meg volt — elég sokan voltak — a régi löszőrforogós városi rendőrséket szedték elő és abban vonultak fel. Akinek meg nem jutott az a régi veterán egyenruhát vette fel. Inkább azt mint a cseh egyenruhát. Akinek még ez sem jutott az úgy agyon kokárdázta a cseh egyenruhát, hogy gyönyörűség volt őket nézni.

Fennjárom a munkácsi várban. Csupa történelem. Minden fal a magyarságot hirdeti. Még az sem rontja meg, sőt talán csak fokozza ezt a hangulatot, hogy a csehek összelövéldözték a falakat, ablakokat, ajtókat. A Zrínyi Ilona várának történelmiségét az utolsó husz esztendő csak megszaportotta. Itt szenvedtek magyarságukért a politikai foglyok. Az utolsó hetekben pedig a felvidéki felkelők áldozatos kálváriájának színhelye volt ez az öreg magyar vár. Bűjelként — mesélik a környékiek — sok iajj, sok sikoltás verte fel a vár tetejét. Benn a kazamatákban pedig néhány név, falbakarcolva fellegrzés maradt meg — örök emlékül.

Ungvár. Gyönyörű a postapalota, mint ahogy gyönyörű az egész város: a csehek apait-anyait beleépítették. A postapalota ormán a szőrös cseh oroszlan ékeskedik. Olyan jó érzés, hogy már ott állnak az állványok és szedik le. Husz esztendő rablását torolja meg szimbólikusan ez a kis jelenet. Török le a cseh oroszlan szőrös farkát és helyébe oda jön ismét a lakosság örömrivalgása között a megtépt magyar címer. Van igazság az égben.

Este a Koronában ülünk. Az egyik asztalnál feketeinges, formaruhás fiatal emberek ülnek. Az orosz fasizták. Közéjük keveredünk. — Amit mondanak tiszta magyar szóval, izzóbb minden hazaszeretettel.

Agyonhajszolva...

Érünk haza, de új erőt ad a hanau „mesterséges magaslátó nap”. Jobban alszunk, frissebbek leszünk, munkakedvünk visszatér. Vigyázzunk, a hanau lámpát utdonazzák. Kapható a szaküzletekben.

Kérje a színesen illusztrált új ismertetést.

Vezetékpüviselet:

SIEMENS, kvarclámpa-osztály,

Budapest, VI., Nagymező-utca 4.

Felrakat:

AEG-Union, Budapest, V., Rudolf-tér 5.

Eredeti hanau „MAGASLATI NAP”

Elgondolkozunk, oroszok ezek? Magyarabbak a magyarnál.

A Korona kávéház főpincére „informál”. Tegnap még más volt itt a helyzet. Husz év alatt egy érdekes helyzet alakult itt ki — mutat a hávéház tulsó oldalára, ahol egészen üres néhány asztal. — Ott ültek a cseh tisztok, a cseh hivatalnokok és azok csahosai. Husz évig. Szigorú megközelíthetetlen elkülönü-

lésben. De ez az elkülönülés nem is az ő előkelőségükből származott, hanem, mert senki sem keveredett közéjük. Belpoklosak voltak. Isten tudja hol ülnek már ma.

Ime néhány kép. Pusztá hangulat, de érdekes, mert élénk bizonyíték ez a néhány apróság, hogy hiába minden erőszak azt, amit az Isten magyarnak teremtett, magyar marad...

Divatos kabát

és ruhaszövetek, selymek, flanelek nagy választékban

P E T R I K

női és férfi divat üzletében

Szent Anna-utca 5 szám.

Férfi ingnk, klott kabátok, harisnyák olcsó árban.

Telefon 12-44.

Telefon 12-44.

A magyar hadsereg ellen izgatott egy szoboszlói ácssegéd, akit 8 hónapi börtönbüntetésre ítelt a törvényszék ötöstanácsa

Érdekes bűntügyet tárgyalt szombaton a debreceni törvényszéken a dr. Baróthy Zoltán elnöke alatt működő ötös büntetőtanács. A vádlott Herceg István hajdúszoboszlói ácssegéd volt, akit fegyveres erőszolgálati fegyverrel elleni izgatás büntetével vádolt a királyi ügyészség. A vád szerint ugyanis Herceg István október 19-én, amikor a debreceni pályaudvaron lekéste a Szoboszlóra induló vonatot, a III. osztályú váróteremben két katona előtt, akik jelenleg Beregszászban állomásoznak, a magyar hadsereg és a bevonuló katonákra súlyosan sértő kijelentéseket tett.

A tárgyaláson Herceg István tagadta a bűncselekmény elkövetését, ellenben a kihallgatott tanúk súlyo-

san terhelő vallomást tettek vele szemben. Védője, dr. Hunyadi Béla ügyvéd becsatolt egy orvosi bizonyítványt is, amely szerint Herceg István súlyos neurasténiában szenved, és ennek alapján kérte a vádlott felmentését, illetőleg a legenyhébb büntetés kiszabását. A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszéd elhangzása után meghozta az ítéletet, mely szerint a törvényszék Herceg Istvánt fegyveres erőszolgálati fegyverrel elleni izgatás büntetésében mondotta ki bűnösnek és ezért öt 8 hónapi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a vádlott és védője enyhítés miatt semmisségi panaszt jelentett be a Kúriához.

A debreceni református Tanítói Vegyeskar

Újja szervezve ez évben nagy neki készültséggel és szép tervekkel kezd munkájához. A tanítói vegyes ének-karnak nagyon szép múltja van. Volt idő, amikor ez az énekkar volt csak kimondottan református jellegű. Már a tanítói hivatás és lelki-ség, a dal szépsége és a magyar református ember természetéből folyó énekes kedv természetessé teszik, hogy ez a vegyeskar minél tökéletesebb munkát végezzen a maga és mások gyönyörködtetésére és Isten dicsőségére.

Ezúton is felkérjük úgy az aktív, mint nyugdíjas kartarsakat és kar-

társnóket; különös szeretettel felhívjuk az állástalan mindkét nem-beli tanítói ifjúságot, hogy minél nagyobb számmal lépjenek be az énekkarba. Jelentkezni lehet kedden délután 6 órakor a Fűvészkert-utcai iskola mozi-termében, vagy Giday András református tanító, ügyvezető elnöknel.

Szeretettel várjuk tagokul azokat is, kik bár nem tanítók, de valamilyen tanítói családdal rokonságban vannak, vagy bármilyen közösséget éreznek a tanítósággal.

Az énekkar működését november 22-én délután 6 órakor a Fűvészkert-utcai iskola mozi-termében megkezd. Szendy István elnök, Giday András ügyvezető elnök.

Philips Standard, Orlon stb. készülékeket legelőnyösebben javít
MAYER MERNÖK Burgondia-utca 15. Telefon: 15-79.

„ÚJ DEBRECEN“

Megjelent a debreceni fiatal költők és írók antológiája

Kissé megkésve, de még mindig időszelien jelent meg a könyvpiacra „Új Debrecen“ címen a debreceni fiatal költők és írók antológiája a Csokonai Könyvtár ötlettel számaként. E sorok írója a Csokonai Kör választmányi ülésén többször sürgette, hogy szóhoz, levegőhöz, nyilvánosságához kell juttatni a debreceni fiatal tehetségeket. Éppen ezért most a legtekélyesebb elismeréssel adózik a Kör vezetőségének, elsősorban Pap Károly elnöknek és Csobán Endre főtábornak, hogy ennek az antológiának megjelenését lehetővé tették.

Az antológiát Csobán Endre szerkesztette, aki nyolc debreceni költőt és írót szellett meg a könyv lapjain. A szerkesztő az Előszóban megemlékezik arról, hogy „a kötet írói, amennyiben nem Debrecenből vagy közvetlen környékéről valók, Szilvániából jöttek.“ Kifejti, hogy az erdélyi és a tisztántuli lélek, ha nem is fedik teljesen, de mindenesetre egységben egészítik ki egymást. Szellemesen csoportosítja a kiválóbb magyar írók debreceni kapcsolatait, de adós marad azzal, hogy miért nem kerültek bele a kötetbe olyan fiatal tehetségek, akiknek vitathatatlanul helyet kellett volna kapniuk.

A névsort egyébként Gulyás Gábor nyitja meg, aki a fiatal költőgenerációnak országos viszonylatban is egyik legismertebb, legígéretesebb tehetsége. Költeményéből árad a fiatalok öntudata és lendülete. Vértelű magyar költő. Versetchnékiája, formakultúrája elsőrendű, nyelvezete hajlékony és gazdag. „A hajdukaplány“ igazi reprezentatív költemény, de pompás a „Debreceni sóhajlás“ című élményes verse is. Szerelmi versel közül nekem legjobban tetszik „Ne engedj útra a kedvesed“ című egyetlen szívfőnial tételbe fogott pompás lírai himnusza. Egy kis fenekedés, önértékeltség itt-ott meghökkenti az olvasót, de ez idővel bizonnal el fog mulni. Ha a redakció nem öli meg Gulyás Gáborban a költőt, a gazdag ígért dús és értékes valóságga válik.

Gáspár Gyula „Csillagvetés“ című hosszabb novellájával szerepel az antológiában. Izes, szép és lélekhez szóló székegy írás. Meszeszerűségét ellensúlyozza a részletrajzok elevenége és érdekes szimbólizmusa. A „Csillagvetés“ Gáspár Gyula egyik legszebb, legköltőibb írása, de már többször megjelent s így nem hat az újdonság, az elevenesség ingerével.

Kiss Tamás, aki jelenleg Kisújszálláson református segédlektész, már régebben feltűnt finom lírájával és emelkedett világszemléletével. „Civakodó kol-dusok“ e. verse remek vázlat. A „Kunsági elégia“ gazdagon áramló, színes líra. Született költő. Abban azonban nem értünk egyet a szerkesztővel, hogy „halk, finom ötvösművésze a versnek.“ Középs értékű rímek és sánta jámbusok még nem képviselnek a versben ötvösművészetet.

Napjainkban különös érdeklődésre tarthat számot Némedi Lajos nagy tanulmánya „A német irodalomról“. Sajnos, ez az esszé csak vázlat, de így is érdekes és gondolatébresztő. Némedi Lajos a múlt század nyolcvanas éveitől napjainkig igyekszik tisztá képet adni arról a német irodalomról, mely a naturalizmus, az impresszionizmus és más divatirányok után elfutott a nemzeti szocializmushoz. A kitűnő szerző világos logikával, elfogultságtól menten foglalkozik az egyes korszakokkal, rámutat azok erőnyelre és hibáira, majd a mai német irodalommal kapcsolatban jellemzően eme-

li ki, hogy „az agyonkomplikált nagyvár-rosi irodalom után egyszerűsége, természetes üdítő frissége, emberi tisztasága és fiatalos férfiasága folytán nagyon érdemes vele foglalkozni.“

Máta János komplikált egyéniség s ez megérzik ötvözött költeményein is. Bámulatos, hogy milyen bravúrral tudja egybeolvasztani a filozófiát elemeket az érzésekkel. A „Tavaszi éj“ című vers sejtelmes, borzongató lírája eredetiségével szinte egyedülálló az irodalmunkban. „Címtelen verse“ bizar és érdekes, „Intelmei“ a francia parnassziének modorában a váratlan izgalom érzésével töltik el az olvasót. Verseinek nyugtalanító, különleges hangulata van, amely sohasem marad hatástalan.

A nagyon intelligens és bátor szemű Tóth Béla Huxleyről, a regényíróról közölt remek miliórájával értékes és részletes tanulmányt. Ez a neves angol író ma a világhírnév országúját járja. Tóth Béla egymásután veszi kritikai bonckése alá Huxley műveit, tömören ismerteti témáit, alakjait és írói művészetét. Határozottan érdekes írás. Méltó ebbe az antológiába. Ettől függetlenül azonban én inkább szerettem volna olyan tanulmányt olvasni Tóth Bélától, amely magyar vonatkozású s így nemcsak a szerző személynél, de témájánál fogva is közelebb kerül hozzánk.

A debreceni külsőségen született az ösztönös tehetségű Tóth Endre, akinek „származása visszhangot kap költészetében is“. A kismembek életét éneklő, de énekeiben annyi üde hang, annyi eredetiség és közvetlenség van, hogy mesterkéletlen muzsikájára fel kell figyelni mindenkinek. Az itt közölt versek többnyire megjelentek „Egyedül a tömegben“ című kötetében is, de ettől függetlenül

szomjas szemmel olvassuk ismét a „Nyári hajnal“, továbbá a „Fürdő fiúk“, a „Szentesti részek“, „A kubikos“, a „Kis képek“ és a többi költeményt. Formatechnikája nem változatos, rímek sem mindig tiszták, de érzésel, képei olyan frissek, mint a tavaszi virágok.

Befejezésül Kondor Imre „Kant. Az új problémák rendszere“ című filozófiai tanulmányát közli az antológia. Kondor Imre esszéje tulajdonképpen csak részlet egy nagyobb könyvből, de ez a részlet rávilágít a szerző alaposágára s anyagának maradéktalan ismeretére. A téma

kissé elvont, de Kondor Imre szellemes rendszerezésével igyekszik Kant horizontális működését közelhozni az olvasóhoz. Tömör fejezetekben summázza a nagy filozófus fontosabb léteit s így Kondor esszéje nemcsak mélyértelmű tanulmány, hanem érdekes olvasmány is. Más kérdés, hogy hazai témáról nem szívesebben olvasott volna-e a magyar közönség ettől a világos látású írótól? ...

Befejezésül csak annyit, hogy az „Új Debrecen“ antológiával a Csokonai Kör nem vallott szégyent s a közönség várja a folytatást. (b. p.)

Megindult a vasuti forgalom a visszacsatolt Felvidéken

A visszacsatolt Felvidék vasútvonalain szombaton megindult a teljes személy- és teherárú forgalom. A személyvonatokat már öt nappal ezelőtt megindította a MÁV, csütörtökön azonban két napra leállították a járatokat. Szombaton ismét megindult, most már véglegesen a teljes forgalom. Az Árpád sinautóbusz Ungvárig közlekedik. Menetrendje a következő: Debrecenbe ér-

kezik 15 óra 24 perckor, indul 15 óra 26 perckor. Csapra érkezik 17 óra 11 perckor, Ungvárra 17 óra 35 perckor fut be. Ungvárról vissza 18 óra 35 perckor indul, Csapra érkezik 18 óra 57 perckor, indul 18 óra 59 perckor. Debrecenbe érkezik 20 óra 43 perckor és tovább indul az eddigi menetrend szerint 20 óra 45 perckor.

Nagy sikert aratott a kollégiumi Kántus évadnyitó emlékünnepele

Igen nagyszámú és előkelő hallgatóság előtt rendezte meg a kollégiumi Kántus évadnyitó nagy emlékünnepelet. A hallgatóság sorában ott voltak dr. Balogh István, dr. Balogh Béla, Tunyoghy Szűcs Béla kormányfőtanácsos és még sokan mások. Nagysikerű megnyitó ének-szám után Erdős Károly egyetemi tanár, a Kántus felügyelő tanára tartott emlékbeszédet, melyben megemlékezett a nagy alapítványtevőkről Vajdai Nagy Lajosról és feleségéről Dobozy Erzsébetről. Megemlékezett, hogy az alapítványtevők akaratára szerint ezt az ünnepélyt mindig

novemberben, mégpedig Erzsébet-napkor kell rendezni. Majd kitért beszédében a Kollégium két nagyfiára, akikről a Kántus szintén megemlékezik meg és kiknek nagy szerepet jutott a régi Kántus fejlesztésében. Dr. Balogh Ferenc, a Kollégium egyik leghíresebb professzora, mint felügyelőtanár tett sokat a Kántusért. Szombati-Szabó István pedig nemcsak lelkével, de vérével is hozzájárult az Alma Mater falai-

ROGÉPEK kölcsönzése

HURAY,

Iparkamara.

Telefon: 17-39.

Beszerzéseinek kényelmes és gondtalan lebonyolítását biztosítja a „Takarékosság“ R. T. bevásárlási rendszerel

Ölletes megoldással könnyíti meg egy a beszerzéseket, mint az ezekre történő fizetéseket!!

Amennyiben általa

124 elsőrendű üzletben minden elképzelhető szükségletet beszerezhet!

Vásárlásainak összpontosított összegére kényelmes részletet egy helyen fizet!

A havonta lefizetett részletösszeg pedig nyomban ugyanolyan összegű új hitelt jelent!

Szerezze meg

a „TAKARÉKOSSÁG“ vásárlási igazolványát

Dijtalanul bocsátja rendelkezésére a központi iroda Debrecen, Deák Ferenc utca 6. sz.

hoz és maga szerezte verseivel az anya- és hazaszeretet hirdetője volt. Majd Erdős Károly professzor beszéde után Kéry Sándor Kántus-jegyző felolvasta a jutalmazottakat neveit: Lénárt E., Vaday F., Simov L., Bernáth K., Berényi J., Bara K., Palágyi A., Tóth S., Nagy S., Hódos L., akik szorgalmuk miatt az alapítványból jutalmat kaptak.

A Kántus ezúton is hálás köszönetét nyilvánítja Dobozy Kálmán főszolgabíróknak, aki lehetővé tette a jutalmazást. Ezután a Kántus Hal-mos L. két vallásos dalát énekelte. Majd dr. Nagy Sándor kollégiumi tanár, a Kollégium története tartott nagysikerű felolvasást dr. Balogh Ferencről. Utána Kéry S. hegedűszólóját hallgatták meg, zongorán Musza Ferenc ref. lelkész kíséerte, a közönség nagy tetszése mellett. Ezután Szabó D. szavalt nagy sikerrel Szombati-Szabó István költeményéből. A Kántus Lavotta-Hoppe: „Reményhez“ című dalát énekelte. Majd Költő Gyula: Humoros versekkel szórakoztatta a hálás hallgatóságot. Majd végül nagy sikerrel énekelte a Kántus egy indián dalt, a Shenandoah-t, Bertholomew feldolgozásában.

A Kántust Szigethy Gyula főiskolai ének- és zenetanár tanította be és vezényelte. Nagy sikert ért el jól bevált, újfajta kórusfelállításai rendjével, ami a dalok előadását nagyban elősegítette.

Nagymagyarország felé

Csehszlovákia összeomlásának története áprilistől napjainkig

Írja: Kontor László

I.

Megindul a lavina

Húsz éven keresztül vártunk rá. És még sem mertük gondolni, még egy félévvel ezelőtt sem, hogy a megújodott, megerősödött magyar nemzet novemberre összetöri az északi trianoni határt és Magyarország legfőbb Hadura bevezeti a magyar katonákat a Felvidék ősi magyar városaiba.

A visszacapott területeket már birtokunkba vettük és most, mikor megindul a szervező munka, viszapillantást vetünk az elmúlt hónapok eseményeire, melyek hozzásegítették a magyar nemzetet ehhez a győzelemhez: Nagymagyarország feltámadásának hajnalhasadásához.

portjába való osztályozást.

— A cseh imperialista szellem nem békére, hanem háborúra vezet — mondotta a képviselő.

Április 26-án több rutén párt pontokba foglalta a rutén nép kö-

veteléseit:

1. A végrehajtó hatalmat az egész ruszin földön rutének kezébe kell adni.

2. Minden cseh iskolát meg kell szüntetni ott, ahol nem található elegendő cseh tanuló.

3. Legrövidebb időn belül bizottságot kell alakítani a követelések keresztülvételére.

Prága érezte, hogy közeleg a vég. Kapkodott Franciaország és Anglia védőszárnyai iránt. Április 28-án helyzetjelentés érkezett Prágából Londonba:

— Csehország feldarabolása néhány nap alatt bekövetkezhetik. A cseh kormány minden bizalma Angliában van.

Angol válasz már másnap:

— A cseh probléma tekintetében Anglia nem vállal további kötelezettségeket.

A Kormányzó: „Fejlesztjük a hadsereget!”

— Végre, szorgos, hosszú munkával elértük, hogy ráléphetünk arra az útra, mely a nemzet jólétéhez és boldogságához vezet.

Ezeket a szavakat mondotta Magyarország kormányzója április 3-án, a nemzethez intézett rádiószózatában. Szavai százszázalékiig beteljesedtek. A magyar nemzet nemcsak, hogy elindult a boldogulás útján, hanem egyre gyorsuló ütemben halad azon tovább.

Horthy Miklós kormányzó ebben a rádióban első feladatnak jelentette be a hadsereg kifejlesztését. Ez volt első, és talán legnagyobb

győzelmünk. A trianoni kényszerbéké hallani sem akart magyar hadseregről, csak egy párezer katonát engedélyezett, mely alig volt elég arra, hogy biztosítani tudjuk határainkat a köröskörül leselkedő ellenséggel szemben. A győri program és a Kormányzó április 3-i rádiószózata bejelentette, hogy elvált a trianoni bilines egyik szeme: hogy olyan hadseregünk lesz ezután, mellyel bátran szembeállhatunk minden fenyegetéssel és amellyel végleg lerázzhatjuk magunkról a trianoni lidércnyomást.

Az első hang

Az Anschluss után Csehszlovákia érezte, hogy nem sokáig maradhat életben. Híztörtérian kezdett kapkodni külföldi szövetségek után, belekapaszkodott minden szalmaszálba és világgá kürtölte, hogy az antantállamok megvédik határait minden támadás ellen.

A francia sajtó pedig nagyon lehitotta a hurka-államot. Egymásután jelentek meg a lapokban a cikkek, melyek kifejtik, hogy Csehszlovákiáért örültség lenne Franciaországnak háborút viselnie.

A Petit Bleu április 14-én a következőket írja:

— Ha el akarjuk kerülni a háborút, le kell rombolnunk Csehszlová-

kiát! Nyers őszinteséggel ki kell adnunk a jelszót: *Tüntessük el a térképről ezt a politikai, néprajzi és földrajzi szörnyiszülöttet!* Hidegvérrel daraboljuk fel Csehszlovákiát! Ennek az országnak megszűnése kikerülhetetlen szükségszerűség, mely vagy békés úton, vagy háború révén fog bekövetkezni.

— Természetes dolog, — folytatja a cikk, — hogy Magyarország vissza kell esatolni az egymilliónyi főnyi csehszlovákiai magyar kisebbséget. Teljesíteni kell a szlovákok óhaját, akik vissza akarnak térni Szent István birodalmába.

Nyilatkoznak a tótok

Április 16. Húsvét. A Tót Tanács vezetői a feltámadás ünnepén kérés szózatot fordultak a magyar nemzethez. Kifejtik a húsvéti szózat, hogy a genfi Tót Tanács volt az egyetlen szabad hang 1919 óta, mely szabadon szólhatott a csehszlovák államozsok keretében élő szlovákok nevében szóló és küzdött a szlovákság önrendelkezési jogáért.

— Ma, amikor úgy érezzük, úgy látjuk és úgy tudjuk, hogy húszesztendősen nehéz és keserves munkánk gyümölcseit megértelte az idő, megértelte tót népünk mártírúma, megértelte a világpolitikai

helyzet és amikor az ősi Budavár felé rabláncait csörgetve hitelt és sóvárgással fordul a mi nemes és derék tót nemzetünk, kötelességünknek tartjuk, sőt minden porciánkban azt érezzük, hogy egy nagy történelmi kapcsolat szószólói vagyunk, amikor a Tót Tanács nevében arra kérjük a magyar nemzetét társadalmat, tartson és fogjon össze ebben a sorsdöntő órában és ne ossza meg erőt, mert csak erős magyar nemzetből várhatjuk szabadságküzdelmünk kifejlődésének végpontját és azt a támogatást, amelyre szükségünk van.

Április 28:

Csehszlovákia feldarabolása néhány nap alatt bekövetkezik

A cseh tákolmányállam fölött egyre veszedelmesebben tornyosultak a viharfelhők. A szudétánémetek, magyarok, tótok, ruszinok egyre hangosabban kifejezést adtak annak, hogy nem tartoznak a cseh állam keretébe, hogy erőszakkal, akaratuk ellenére kerültek Prága igájá alá és hogy ez alól a legrö-

videbb időn belül meg akarnak szabadulni.

Karlsbadban április 23-án kezdődött a szudétánémet párt évi gyűlése. A gyűlés első napján Kundt képviselő kijelentette, hogy a szudétánémeteknek a legnagyobb nyomattal el kell utasítaniuk az „álmalkotó nép és kisebbség” cso-

Manikürkazetták, Parfümszórók, Puderdobozok

legujabb, legszebb kivitelben.

PAPP LAJOS

illatszerspecialista szaküzleteiben

Kossuth-utca 1. Csapó-utca 58.

Anglia a csehországi kisebbségek mellett

Április 30-án a Manchester Guardian vezércikke Csehszlovákia kérésével foglalkozik.

— Az út Prágába éppen úgy Budapest, Bukarest és Varsón át vezethet, mint Karlsbadon át — mondja a cikk — és nagyon sajnálatos, hogy Csehszlovákia rossz viszonyban van valamennyi szomszédjával, nemcsak Németországgal. A német irredentizmus a magyar és lengyel kisebbségek paraszait is erősíti.

A Libertée ugyanakkor arról tudósít, hogy Anglia a német, lengyel és magyar kisebbségek teljes tá-

mogatását határozta el és olyan eredményeket fog javasolni Prágának, melyek az egész Csehszlovák állam szervezetének mélyreható változását vonnák maguk után.

Május elején Hitler Rómába utazott. A Duce és a Führer találkozója megerősítette a Róma—Berlin tengelyt.

Közben megindult a zavargás a szudétavidéken. Morva-Schönbergben ismeretlen tettesek megrongálták a Massaryk-szobrot, mire a cseh katonák sok helyen fegyveresen inzultáltak a szudétánémeteket.

Szüllő Géza: „Önrendelkezési jogot!”

Az Egyesült Magyar Párt és Szepesi Német Párt törvényhozói Pozsonyban május 17-én ülést tartottak. Az ülést Szüllő Géza képviselő nagyszabású exposéval nyitotta meg.

— Óslakói vagyunk ennek a földnek — mondotta — és jogcímünk az ezer esztendővel ezelőtt történt becsületes, karddal való honfoglalás. Ha elfogadtuk is ebben a köz-társaságban a minden címet eltöröl-

demokratikus törvényeket, ezt a jogcímet nem felejtjük el. Mi magyarok a becsületes megegyezés hívei vagyunk.

— A magyaroknak itt összegyűlt képviselői világosan hangot adunk annak, hogy felkészülve várjuk azt, hogy a kormány megadja nekünk mindazokat a jogokat, amelyek ember és Isten előtt bennünket megilletnek; megadja nekünk ugyanazokat a jogokat, amelyek megil-

Asszonyom!

*nem fog csalódní ha téli kosztümjét, kabátját
valamint angolruháit*

Fábiánnál készített Péterfia-utca 19.

titik a csehek, a szlovákokat, a németeket, lengyeleket és ruszinokat. *Megadja az örendelkezési jogot, amely nekünk, magyaroknak is jár.*

Csehország mozgósít

Az elkövetkező időkben egyre több véres incidenst jelentenek a szudéta vidékről. A szudétanémetek elszánták magukat arra, hogy kiverekedjék szabadságukat, önrendelkezési jogukat. A csehek természetesen a legvadabb elnyomó politikát folytatták ezekkel a törekvésekkel szemben. Verekedések, gumibotozások, lövöldözések napirenden voltak a szudétanémet városokban.

A rendet azonban az önmagában is megrendült cseh rendőrség nem tudja fenntartani. *Május 21-én Prága behívott két korosztályt.* Hivatalos ok: az újonnan bevezetett fegyverek használatának begyakorlása. *A tulajdonképpeni cél: a forrongó határszél katonai megszállása.* Az egész szudétanémet vidéket megszállják katonasággal. Rengeteg embert zúdítanak még a legkisebb községekbe is. Benes pedig szokott ígéretes taktikájához folyamodik, hogy megkísérelje lecsillapítani a nemzetiségek felébredt öntudatát. Nemzetiségi statutumtervezetet készít és egyenjogúságot ígér minden nemzetiségnek.

Magyar Győzelem a községi választásokon

Május 23-án egy tekintélyes angol lap megállapítja, hogy Csehország csalással kezdte és elnyomással folytatta életét. Az elnyomó politika tényleg óráról-órára nagyobb méreteket ölt. A szudéta vidékről véres verekedések, súlyos határsértések híre érkezik.

Ugyanekkor játszódtak le Szlovénországban a községi választások. A magyar párt fényesen előretört már az első napon. Nyítrán például eddigi 8 mandátumával szemben 18 mandátumot kapott a magyarság. Vágsemyén 10 helyett 14 mandátummal lett a magyar párt a leg-erősebb.

Német demars

A német határon egyre szaporod-

HOTEL RIO**BUDAPEST**

a város szívében

RAGYOGÓ**TISZTA**

hideg-meleg folyóvíz

ERŐSEN**MÉRSÉKELT****ÁRAK****VII., Kürt-utca 6.**

PÁTRIA kávéház mögött.

— *Ha ez nem történik meg, akkor tovább folytatjuk az a harcot, amelyet elszántan vittünk és meg nem alkudva viszünk tovább.*

— *Ha ez nem történik meg, akkor tovább folytatjuk az a harcot, amelyet elszántan vittünk és meg nem alkudva viszünk tovább.*

— *Ha ez nem történik meg, akkor tovább folytatjuk az a harcot, amelyet elszántan vittünk és meg nem alkudva viszünk tovább.*

Az olaszok Nagymagyarorszáért

A világsajtó, különösen az olasz lapok, melyek első pillanattól kezdve felszínen tartották a csehszlovákiai magyarság ügyét, egymásután mutattak rá azokra a jogfosztásokra, melyekkel Prága a magyar jellegtől igyekezett megfosztani a háború után neki jutott területeket.

Talán nem lesz érdektelen, ha fellelevenítjük a *Giornale D'Italia* május 30-án megjelent cikkét.

— *A szudétanémetek kérdését az osztrák csatlakozás ténye rendkívül idősezerűvé tette — írja többek között a lap, — de semmivel sem kevésbé fájdalmas azoknak a magyaroknak helyzete sem, akik az 1919-ben megvont határtól északra laknak.* A felvidéki földbirtokreform a magyarok ellen irányult, akiknek számát a csehek tíz év alatt 30 százalékkal apasztották. — *A magyarokat tömegesen fosztották meg állampolgárságuktól és tették földönfutóvá.* Mindennél kiáltóbb azonban az a kommunista, felforgató propaganda, amelyet a magyarság körében megindítottak. Prága, amely lekötölte magát a nemzetiségi önkormányzatok megvalósítására, már több ízben szükségét látta, hogy újabb ígéreteket tegyen, ezeket azonban sohasem váltotta be. *De, hogy a csehek a köztársaság déli tartományjaiban nem érzik magukat biztonságban, azt mutatják azok az intézkedések, amelyekkel Magyarország felé eltorlaszolták az utakat* s lehetetlené tették a határmenti lakosok számára életbevágó fontosságú határforgalmat is.

„Majd segít a Szovjet”

Csehországot nyugati pártfogói cserbenhagyták, mikor megindul ebben a taktikáiban a bomlási folyamat. Dehát nem azért volt Benes húsz éven keresztül sülvőfeje együtt a szovjettel, hogy vérszégyesét ne keressen Moszkvában támogatást. Kiadták a jelszót Prágában: „Majd segít a Szovjet”.

Mikor tornyosulni kezdtek a fellegek a Hradzsín fölött, a csehszlovák kormány Moszkvába küldte a cseh parlament véderő bizottságának egyik tagját, bizonyos Dávid nevű urat, aki visszaérkezve Prágába beszámolt arról, hogy ígéretet kapott Kalinin-től szovjet támogatásra.

Ha jól akar étkezni

próbálja ki az új vezetés alatt álló volt revíziós
étkezdét Sas-utca 2. sz.
állandóan friss vacsora már 40 fillértől.

— *Csehország elleni támadás esetén Szovjetország meg fogja találni a módot és az utat arra, hogy biztosítsa hadseregének átke-
lését Csehország felé — hangzott Dávid jelentése.*

— *Es hogy a Szovjet, hogy megmutassa baráti viszonyát Prágához, azonnal 30 repülőgépet küldött Csehszlovákiába.*

— *Benes siet bejelenteni, hogy a válság legnehezebb órái már el-*

— *múltak. Vakon bízott abban, hogy a szovjet nyomása majd elhallgattatja a forrongó kisebbségeket és a jogos követelésekkel fellépő anya-
országokat.*

— *Június másodikán pedig Lengyelország és Oláhország egyezményt írtak alá, mely szerint semmi körülmények között sem engedik át területükön az orosz csapatokat...*

Emlékezés vitéz Papp-Váry Elemérené

Elhangzott felettünk az ítélet Kolozsváron 1920 október 4-én: Kint asztva.

1918 karácsony szombatjától türtük az oláh igát, ami éppen ez alatt az első két év alatt volt a legkeservebb, a legszigorúbb és legmegalázóbb, — mert idegen uralom kezdete volt.

Mikor mint kintasítottak nagysokára Debrecenbe érkezünk, lelünk az éhszenvedett keserűségtől majdnem elvérzett. A vagonlakók sorsa megérkezésünkkel már megdöbbentő látvány volt. Nekünk se jutott már hajlék. Otthontalanok és hontalanokká lettünk. Téli hideg november 1-seje, valódi halottak napja. Estére hideg ködössé vált a levegő s ölmösítés szűrt a nagy alföld pusztaságra.

A debreceni rokonok szeretete adott helyet számunkra meleg, szép otthonunkban. Halottaknapja lévén, a családból délután mindenki a temetőbe ment. En egyedül maradtam otthon. Mit keressek egy idegen temetőben? Lelkem didergett, úgy éreztem, nekünk már mindenütt temető van. Elhagytuk a mi drága erdélyi bércünket, esilógó, zúgó, kristály vizet, sötétzöld erdőt, a kikerjeses tarka virágos, lankás hegyoldalakat, mindmind elshagytuk már szemünk előtt örökre, mikor zakatolva cammogott velünk a hosszú vagohsor, melyből a menekültek könnyes szemmel hámultak a gyönyörű tájat.

Isten veletek drága hegyek, vizek, rétek!

Újra könnyeztem, majd sirtam... később leroskadtam az emlékek súlya alatt egy fotelbe nagybátyám fogadószobájában és zokogtam. A szőnyegajtó meglebent, a eselédány jött be, a tűzre fát rakott. Elfordultam s hogy meg ne lása gyöngeségemet, a nagy palma alatti kis asztal felé nyúltam, leemeltem egy könyvet, gyorsan felnyitottam, beletemetkezve olvasni kezdtem egy verset.

HITVALLÁS

Hiszek egy Istenben, Hiszek egy hazában. Hiszek egy isteni örök igazságban. Hiszek Magyarország feltámadásában.

Ez volt az első három sora. Még egyszer elolvastam, a szívem dobogott, a könnyeim felszáradtak, lelkemben tisztulni kezdett a csüggedés.

Közbe a lány kiment, semmi sem zavart többet. Hangosan kezdtem mondani s kezem a könyv alatt összekulesolódott. Majd végig olvastam dobogó szívvel a honszeretettől lángoló gyönyörű hazafias költeményt. Újra kezdtem, de a 3. első sornál tovább nem jutottam. Úgy éreztem, mintha a halottak napján ezer és ezer méceses gyulna fel e sorokból és lelki szemem előtt láttam ezeket az apró méceseket felviláglani mindenütt, az elszakított területek magyar városainak temetőiben, házainak ablakában, — Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Nagenyeden, Székelyudvarhelyen, Tordán, fent Kassán, Munkácsán, Rozsnyón, — úgy, mint valamikor békéldőben a Szent István-napi kivilágításkor, úszni a fényárban.

Egtek, lobogtak ezek az apró, színes kis mécesek, melyeket egy magyar Nagymagyarország, vitéz Papp-Váry Elemérené hon-

szerező szíve gyújtott lángra ezzel a 3 sorral költeményéből.

Visszalapoztam a könyv első oldalára, melyen sajátkezű dedikálása tündökölt: „Hazafias üdvözléssel és őszinte tisztelettel a szerző: v. Papp-Váry Elemérené.”

Férfias írásból határozottság, erős akarat és bátorság világolt.

Áldott legyen az ő nemes lelke, az ő igaz honszerelme.

Ilyen körülmények között, ilyen összetört lélekkel ismertem meg a Magyar Hiszekegyet, ami mindnyájunk nemzeti imájává lett.

Húsz év telt el a megszállás óta.

Papp-Váry Elemérené, nemzetünk nagymagyarsága 1923-ban elhunyt, de lelke halhatatlan. Áldott honszerelme ma már 10 millió apró méceset gyújtott lángra s gyújtogatja a többi is a határon túl élő lelkekben.

Az elmúlt 20 év sok szomorúságot, nagy megpróbáltatást s nehéz kétségeket rótt a nemzetre. Az elszakított területek élők között a legtöbb és legnagyobb aggodalmat, keserűséget, szorongást hozta. Nekik még nem lehet mindenütt hangosan elmondani a magyar Hiszekegyet, de még nem énekelhetik ezt a zsolozsmát, ami annyi erőt és hitet nyújt. Csak sóhajtozva, megkínzott szívvel rebegethik.

Az Úr kegyelméből ma már egy millióval több magyar ajakról száll a Mindenhatóhoz a magyar Hiszekegy.

Drága elhunyt Nagymagyarságunk! A lelked itt él közöttünk. Köszönjük a Te hönleányi szeretetednek, hogy amikor majd elvérzett a szívünk, akkor Te kezünkkel imára kulesoltad a magyar Hiszekegy által, amit a Mindenható meghallgatott azáltal, hogy vér nélkül adta vissza a Te drága szülőföldedet, Rozsnyót.

Kassa, Komárom, Beregszász, Losonc, Ungvár, Munkács, mind-mind hitvallást tettek magyarságuk tiszta szent érzéséről, s megvallották, hogy a magyar anyák, gyermekeik szívébe beleoltották a „magyar Hiszekegyet”.

Rozsnyó felszabadulásának örömnapján meleg hálával adózott emlékednek s büszkén hirdette, hogy Rozsnyó ajándékozott Téged a magyar nemzetnek. Itt született 1881-ben Sziklay Szeréna. Igaz magyar katonasasszony lettél vitéz Papp-Váry Elemér ezredes oldalán.

Áldott legyen a hely, ahol születted és könnyű a föld, amely poraidat fedl.

A lelked velünk van, mindig élni fog, míg a nemzet él, — hiszen a Felvidék felszabadulásának nagy, dicső ünnepén, 1938 november 11-én a kassai Dómban hazánk legnagyobbjainak ajkáról is a Te szózatod zendült az ég felé az orgona dicső hangja mellett:

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában. Hiszek egy isteni örök igazságban. Hiszek Magyarország feltámadásában!

Amen.
(M. R.)

FIZESSEN ELŐ

A „DEBRECZENI UJSAG”-RA!

Nagyjelentőségű újítás a magyar népelemezés terén

A magyar föld áldott gyümölcsének, a búzának napról-napra újabb felhasználási módjait fedezik fel a szakavatott kezek.

Az a szellemes, új élelmiszer, amely most került piacra, örömet kell, hogy jelentsen mindnyájunknak, de főképpen nekünk debrecnieknek, mert városunkból indult el hódító útjára.

A helybeli István Gőzmalom telepen az elmúlt hetekben egy új üzemi rész épült, amelyben a magyar búzából rizsformájú élelmiszert állítanak elő, amit „burizs” néven hoznak forgalomba s amely a látottak alapján joggal tarthat számot nagy népszerűségére.

A búzából készült eledelnek népelemezési és nemzetgazdasági szempontból tekintélyes előnyei vannak. Az a tény, hogy ára például egy közepminőségű rizshez képest feleannyi, biztosítja a legszélesebb néprétegek számára azoknak az ételeknek élvezetét, amelyet eddig talán nem állott módjában elkészíteni. — Nemzetgazdasági szempontból az ad különös súlyt ennek az új cikknek, hogy devizát takaríthat meg ennek segítségével az állam s az amúgy is sok gondot okozó búzafelület csökkent. Örömmel kell üdvözöl-

nunk végül abból a szempontból is, hogy a hozzánk visszatért és anyagiilag lerongyolt, elszegényedett felvidéki tömegek számára is elérhető nemes eledel.

Az új magyar élelmiszer felhasználási módja számtalan és éppen úgy helyet kaphat a diétások, vagy az inyencek, mint a népkonyhák étrendjén.

A nekünk bemutatott receptek között találunk töltött káposztát, töltött paprikát, hurkát, gombás burizst, borjú rizottot burizzsal, sonkás burizst, burizs pásztorosan, burizst bácskai módra, nyáklevest burizsból, burizspuddingot stb.

A népelemezés szempontjából rendkívül fontoságú még az is, hogy tápértéke, vitamin- és kalória tartalma igen nagy és felülmúlja például a rizsét. Az ásványi sók különösen a calcium, foszfátok, továbbá fehérje tartalma többszöröse teszi ki a hántolt rizs hasonló tartalmához képest.

Az új magyar élelmiszer már be is vonult a magyar piacra és a kereskedésekben a búzaliszt, búzadarra, búzapely, búzakeményítőtől együtt vívjá harcát a magyar búzáért, a magyar munkásért, a magyar földművesért.

A „RÓMA” OCEÁNHAJÓ FEDÉLZETÉRŐL

Tripolisz--Genova

Tripolisz kikötőjében tartózkodásunk alatti ottidőzésünk és szórakozásunk váratlan fokozását szolgálta a német „Wilhelm Gustloff” és a kisebb „Stuttgart” hajóknak ugyanazon időben Tripolisz kikötőjében időzése. A két, még teljesen újnak látszó, friss, világos színekben pompázó hajó a „Kraft durch Freude”, a német „Doppo lavoro”-szervezet céljait szolgálja és a német alkalmazottakat, munkásságot — azt lehet mondani — hihetetlenül olcsón juttatja akár világkörül utakhoz.

Amint említém, hétszázan valánk szakemberek a tündöklő „Roma”-n, ebben a számban kb. négyezerötven személy képviselte a német nemzetet. Így azután a három hajón élő kb. 1500 német szinte egy kolóniát alkotott és Tripoliszban mindenütt velük lehetett talál-

kozni. Gyakorlatból tudom érzekelni, mit jelent egy ilyen út *tapasztalatokban*, ismeretszerzésben stb. és ehhez azt látom, hogy egy ilyen földközi-tengeri megmozdulásban 450 német mellett mindössze 9 (kilenc) magyar vehet részt.

— Október 27-én este — a faszizmus 17-ik évfordulójának előestéjén — a „Gustloff” és a „Stuttgart” kifutott Tripolisz kikötőjéből. Az évforduló tiszteletére és honfiktársainak üdvözlésére a „Stuttgart” fedélzetéről olyan tűzijátékok rendeztek, amilyent még soha nem láttunk, az olaszok is megbámulták, ők pedig igazán mesterei az ilyen játéknak. A hihetetlenül nagy mennyiségben kilőtt patronok izzásából maga a hajó valóságosan tűzben úszott.

Tripoliszi tartózkodásunk alatt — a már említett estélyektől eltekintve — gyakran voltak vendégek Tripolisz vezető egységével, — ezzel ott tartózkodásunk mintegy hivatalos jellegét kapott. Így alakult ki búcsúzásunk is Tripolisztól. (Kirándulásainkon kívül helyszűke miatt le kell mondjak arról is, hogy itt méltassam a faszizmus 17. évfordulójára a gyarmatoknak az anyaországhoz csatolása és sok ezer telepese nek Libiába telepítése alkalmából rendezett ünnepségeket.)

Messina izgatott, az a város, melyet földrengés ismételtén pusztított el és tett egyenlővé a föld színével. Itt sinés időnk azonban, ha meg is néztük a szép várost, melyet újból felépítettek s ma 250 ezer lakosa van — sőtünk a pályaudvarra, ahonnan különvonatokon repülünk Taorminába. Általánosságban az volt a törekvésem eddig is, hogy lehetőleg olyasmit mondjak el ismereteimből, amit nem gyakran írtak le. Itt sem akarok én Taormina újabb felfedezője lenni. Mit írjon az ember erről a színté állandóan aranynap sugarában tündöklő, hegyoldalba épített, még a görög idők-ből származó, valószínűtlenül szép kék egű és kék tengerű fürdőhelyről? Azt, hogy a jó Isten is jókedvében teremtette

Könnyű széke lesz,
ha este Artin-dragéit vesz!

és — mondhatni — évezredek át ápolta, szepítette. Taormina a gazdag emberek üdülő- és fürdőhelye, tele is van luxusületekkel, szállodákkal. Mi érdekel engem? Taormina egyik legmagasabb pontján megtalálható a „San Domenico Palace Hotel”. Háttér a hóval borított, füstölő Aetna. Tündérel kertjei vannak. Más azonban, ami különösen érdekessé teszi. A szálloda összefüggésben van egy másik nagy szállodával, a „Grand Hotel”-el, ez egy új épület. Maga a S. Domenico állítólag már a görögök alatt is épült, de a XIV. században a domokosrendiek birtokába került, azok pedig kolostort rendeztek be az épületben. A hosszú évszázadokon át eszközölt építések, javításokon minden a szigeten uralkodott építészeti stílus felfedezhető az épületen, de kolostor jellegét a legutóbbi időkig megőrizte, amikor az olasz élelmesség átvette a kolostort. Szállodát esinálták belőle, de hogy? Több száz szobáját (szervezetek celláit) meghagyták régi berendezésével és a luxushoz pótlásul szükséges bútordarabokat ugyanúgy készítették el, mint a régi berendezés egyes darabjait. Rács az ablakon, kézi kovácsolt-vas alkatrészek a keményfa alacsony bútorokon, kereszt-

a falon enyhe egyéb dísszel, szőnyeggel. De hozzáépítettek minden szobához egy a technika mai állása szerint igényelhető, legnagyobb fényfűzéssel berendezett fürdőszobát. Kiszolgáló berendezése is úgy van megoldva, hogy a kolostor teljes esenője is megővható és így a „felséges” vendég itt mindent megtalál, amit egy szállodával szemben igényelhet.

Nem lenne elégséges ismertetésem, ha itt nem emlékeznék meg Szicília szigetének másik nagy és előkelő szállodájáról, a palermói „Villa Igea”-ról. Egyike a világ legrészebb szállodáinak, igazán találkozóhelye világviszonylatban nemzetközi elite-lársaságnak. Több száz fürdőszobás szobájával, a tengerre nyíló gyönyörű termelével és kertjeivel más zsánerben méltó párja a taorminai „S. Domenico”-nak és valóban, a gyakorlatban is — mintegy kooperálva — egymást is — gátfiak Szicília két végletén.

Alkalmunk volt mindkét szállodában ca. 1000—1000 személyes büffét megtapasztalni.

Valahol olvastam Goethe következő sorait is. Hadd álljanak itt: „Italien ohne Sizilien macht gar kein Bild in der Seele: hier ist der Schlüssel zu Allem.”
vitéz FEJÉR ISTVÁN

A hivatásszervezet vezetőképző tanfolyamának magyar nemzeti célkitűzései

A Hivatásszervezet első agitátor (vezető) képző tanfolyama a múlt héten fejeződött be. A tanfolyamon résztvevő 20 ifjúmunkás, mind kereskedő- és iparossegédek, a legnagyobb lelkesedéssel tették magukévá az ott elhangzott időszerű és súlyos igazságokat. Minden előadást vita, megbeszélés követte és itt volt tapasztalható, hogy mennyi hozzáértéssel és felkészültséggel kezeli a dolgozó ifjúság a mai kor szociális problémáit. Egyébként álljon itt néhány rendkívül érdekes megállapítás ízelítőül az elhangzott beszédekből.

„Mi nem rombolni, hanem építeni akarunk, nem kritizálni, hanem utat mutatni, nem egymást marni, hanem szociális kérdéseket elintézni, nem a szociális bünt elitussolni, hanem a szociális bűnök összes fajtaát kiirtani!”

„Osztályharc helyett a nemzet minden dolgozó rétegének együttműködését akarjuk. Hadat üzenünk a liberális kapitalizmusnak és a szociáldemokráciának mint rendszernek!”

„Ellenségei vagyunk a magyarság erőt megbénító idegen szellemnek, mivel független, fajilag erős magyarságot akarunk!”

„Amikor milliók nyomorognak és karvalykezü fosztogatók garázdálkodnak közöttünk, akkor nem új nacionalis frázisok, nem parádék, hanem új gazdasági rend kell!”

„Az új magyar jövő érdekében követeljük a munka szellemében kiépült hivatásrendiséget és a munkáskamarák felállítását!”

A tanfolyam gondolatmenetét egyébként a következőkben lehetne

összefoglalni: Követeljük a magyar népiségű, dolgozó, munkás rétegeknek az ország vezetésében való cselekvő részvételét, az egész magyarságnak a magyar népi nacionalizmus szellemében való átfarmálását, a keresztény, magyar, népi, szociális, hivatásrendi Magyarország kialakítását.

Buday János, titkár.

Bélyeggyűjteményt

tömegblyegyet, banklevelezést
MAGAS ARON VESZÉK,
KISS GEZA építészmenő,
Budapest, Damjanich-a. 18.
BÉLYEGCSERE IS!

Románia csak áruhitelt kap Angliától

London, november 19. Angol pénzügyi körökben úgy tudják, hogy Románia nem államkölesőnt kap, hanem részben áruhitelt, részben pedig bankhitelt folyósítanak. Ezekben a körökben Károly román király londoni tárgyalásainak legfontosabb eredményét abban látják, hogy létrejött a Románia gazdasági megsegítését célzó megállapodás. — Anglia különböző könnyítésekét nyújt más téren is az Angliába irányuló román bevétel számára. A Londonban létrejött megállapodás közelebbi részleteit a legközelebbi időben ismertetik a nyilvánosság.

A vidéki úriközönség

kedvence hotelje az

ESPLANADE

NAGYSZÁLLODA

Budapest, III., Zsigmond-u. 38/40.
Telefonok: 151-735., 151-738., 157-299.

Szemben a világhírű Lukácsfürdővel és Császárfürdővel, a Rózsadomb alján.

Teljes komfort, folyó melegvíz, központi fűtés.

A Nyugati-pályaudvartól 1 kis-szakasz távolságra.

A szálloda teljesen újjáalakítva, új vezetés alatt áll.

Olcsó szobák pensióval, vagy anélkül.

Hosszabb tartózkodásra külön ENGEDMÉNY.

A „hazaffyas” költészet ellen

Irtá: Benyovszky Pál

Nem ünneprontásul, nem is szem-rehányásként, hanem okulásul írom ezt a cikket a magyar irodalom s még közelebről a hazaffias líra védelmében. A magyar hazaffias költészet olyan mély, olyan bensőséges és gazdag, olyan sokhúrú, amilyenre kevés nemzet irodalomtörténetében találunk példát. És nincs olyan nevesebb költőnk, akinek lírájából hiányozna a nemzeti érzés, a hazaszeretet tiszta zengésű, nemes motívuma.

Sajnos, az irodalomnak nemcsak művészei, hanem kontárjai is vannak, akik azzal akarják megszerezni a költő „állampolgárságát”, hogy úgynevezett „hazaffyas” verseket írják. Azt hiszik, hogy ha összeverejtkeznek néhány sort a hazáról, a magyar feltámadásról, akkor már költők. A nagy összeomlás első éveiben megteremtették az irredenta költészet divatját. Nem volt fontos az érzés intenzitása, a költői elhivatottság és a mondanivalók zuhogó áradása, — fontos csak egy volt: kongatni a nyelvénküli harangokat makacsul és a tehetség-telenség görcsös akarásával.

Az elmúlt másfél évtizedben újra és újra szót emeltem hazaffias költészetünk elisekelyesítése ellen. — Hirdettem, hogy az irredenta költészet nem azilum, ahová a tehetségtelen versfirkászok bemenekülnek a kritika elől. Eppen a hazaffias érzés nagyszerűsége követeli meg, hogy aki meg akarja szólaltatni, az hívatott művésze legyen a lantnak, költő a talpán. Tisztelet és becsület mindazoknak, akiknek lelkéből vulkánikus erővel tör fel a nemzeti érzés, de ennek az érzésnek csak akkor szabad versben is megnyilvánulni, ha az illetők nemcsak érezni tudnak, hanem a szavak, gondolatok művészi hangszerezésével ki is tudják fejezni. A lírai költészet az ember lelkének szavakban, rímekben, ritmusokban, zenében való emanációja, kisugárzása.

Ezt az ala-tételt napjainkban sem szivelték meg a versfirkászok s a Felvidék visszacsatolásának örömnepét gyakran felhőzték be azzal, hogy valósággal elárasztották a szerkesztőségeket s ezeken keresztül a magyar sajtót gyalázatosan komisz „hazaffyas” versekkel. Aki már két füres frázist lekörmölt a hazáról, az kifulladásra sietett a szerkesztőségekbe, hogy nyomtatásban láthassa másnap versét, vagy ami még fontosabb: verse alatt a nevét. Itt Debrecenben is tucatjával jelentkeztek a „költők”. A Felvidék visszacsatolásáról szóló költészet tele volt ocsival s alig akadt egy-két kivétel, amely komoly figyelmet érdemelt volna. A sok versíró-prima-donna tanulhatna attól a költőtől, akinek egyik verse „Névtelenül” címen jelent meg az egyik debreceni lapban, anélkül, hogy a szerző megnevezte volna magát. Pedig a „Névtelenül” írója költő a javából. Nevét most már el is árulhatom: Gulyás Pál...

A tehetségtelen költők inváziója nem elszigetelt tünet, hanem való-ságos divát. Ez az oka annak, hogy korunkban sokkal több a versíró, mint a versolvasó. És magam is kénytelen vagyok az utóbbinak adni igazat. A mi rohanó korunkban igazán nem érdemes tehetség-telen firkászok dadogásaival tölteni az időt. A hozzáértő embert egyenesen dühíti, amikor a leg-szentebb érzések a súlytalan szavak, a gyatra rímek díszharmóniájából bukdácsolnak elő.

Tanulják meg végre a „költők”, hogy a versnek éppen úgy megvan-nak a művészi feltételei, mint a zenének. Aki nem érti a hegedű négy húrjának zenei titkait, az nem muzsikusz. Ugyanis, nem költő az, aki nem ismeri a versírás többze-

éves szabályait. Kivételesen akad-nak ösztönös tehetségű költők, de ezeknek a száma elenyészően cse-kély. A valódi költő tudatos mű-vésze a szónak, a rímnek és a for-mának. Hogy a magyar hazaffias lí-ránál maradjunk, hogyan tudta volna megírni például Vörösmarty „Az elhagyott anya”, Petőfi a „For-radalom”, Arany a „Rendületlenül” vagy Tompa „A golyához” című köl-teményét, ha olyan fróli műveltség-gel rendelkezik, mint a mi korunk hebegő „Pindarosai”?

Aávol áll tőlem, hogy a hazaffias

költészet értékét alámárkázam, hi-szen tizennyolc évvel ezelőtt magam is egyik hazaffias költeményem miatt voltam kénytelen menekülni oláh megszállás alatt levő szülő-földemről, ahol halálra kerestek s ahová azóta sem mehettem vissza egyetlen napra sem. De igenis, hir-detem és vallom, hogy a magyar irodalom kulturális életünk legne-mesebb, legféltettebb valutája s en-nek a valutának Szűzmáriás aran-nyát, a hazaffias lírát nem lehet, nem szabad aprópénzre váltani, — kicsinyes írói hiúságból.

Beszélnek a színészek

Kamarás Gyula az ország legfiatalabb rendezője

Kamarás Gyula egyik legjobb erője a Csokonai-színháznak. Amellett — 24 éves kora ellenére — a színház egyetlen prózai rendezője. Három éve van Debrecenben és előttünk fejlődött ki kitűnő szí-nésszé.

Legutóbb öt kerestük fel a Csokonai-színházban és megkértük, hogy beszéljen magáról.

PÁLYAVÁLASZTÁS

— Soha nem akartam színész lenni — mondotta Kamarás Gyula. — Eredetileg a testnevelési főiskola-ira iratkoztam be. Versenyeken szerepeltem, számos díjat is el-vittem. Ennek a pályának azonban egy év múlva búcsút kellett monda-nom: súlyos szívbetegséget kaptam.

— Cél nélkül bolyongtam Buda-pest utcáin. A Rákóczi-útra té-vedtem, a Sziniakadémia elé. Egy darabig néztem az épületet, tépe-lődtem, majd hirtelen elhatározás-sal bementem az Akadémia kapuján. Ödly Árpád meghallgatott és egy hét múlva már a Sziniakadémia hallgatója voltam. Itt tanultam három évig és innen szerződtem Hor-váth Árpádhoz. Ödly Árpád, Kiss Ferenc és Góth Sándor voltak a ta-náraim.

A SZÍNHÁZRÓL

— Egyébként már hetedikés gimnázista koromban önképzőköri elnök voltam. Tizenhárom éves ko-romban egy önképzőköri szavaló-versenyen 5 darab 10 koronás ara-nyat nyertem. Ez volt életem leg-kezdesebb és legemlékezetesebb si-kere. Utána középiskolás korom végéig megtartottam a hegemoniát.

— Három évvel ezelőtt kerültem Horváth Árpádhoz, mint ösztön-díjas. Tavaly rendezővé léptem elő és azóta bizony nagyon sok a mun-kám. De szívesen csinálom. Meg-szerettem ezt a pályát és el sem tudom magam képzelni másnak, mint színésznek.

— Nagy élvezet a holt betűkből élő, húsból-vérből való alakokat for-málni. És milyen jó, mikor az ember olvas és az alakokat, akik a történetben szerepelnek, maga előtt látja: látja a mozdulataikat, a kör-nyezetüket, hogy milyen ruhát vi-selnek, hallja a hangjukat...

— És még egy másik dokumen-tum is ideláncol a színpadhoz. A tapson kívül, mely minden színész-nek jól esik. Az hogy tudom, mi-kor játszom, szórakoztatom az em-bertársaimat és néhány gondtalan félórát szerzek nekik.

NEHEZ PRÓZAI FELADATOK!

— Csak a prózát szeretem. Rosz-szul esik, hogy operettben is ját-szanom kell. Tudom, hogy nincs jó hangom és ezúton kérek bocsána-tot a közönségtől, hogy énekelnem is kell.

— Szeretem a nehéz feladatokat, a mély emberábrázolásokat. Minden vágyam, hogy egyszer Ciranót el-

játszhasam. Nemcsak azért, mert nagy orrom van — jegyzi meg mosolyogva.

— Egyik legkedvesebb szerepem volt a „Jézus faragó ember”-ben az Artó Mihály szerepe és most a „Hazajáró lélek”-ben Arany István Nagy ambicióval, szeretettel készü-lök a „Sasfiók” Flambeau szerepére. Ugy érzem, ez egy kiemelkedő ál-lomása lesz pályámnak.

— Boldog vagyok, hogy tanulha-tok valamit és minden alkalmat megragadok, ami fejlődésemet elő-segíti. A bemutatkozásom, bizony majdnem tragikus végű volt Deb-recenben. Az „Ifj. Horváth Pál”-ban játszottam először és nagyon kínosan sikerült. Annnyira elkese-rendtem, hogy öngyilkos akartam lenni. A kollégáim pedig kivicceltek az öltözőmben ráváltak állítottak fel fekete drapériákkal, koszorúkkal és kandaláberekkel: felravatalozták ifjú Horváth Pált. Szerencsére ha-

Kamarás Gyula

mar sikerült a csorbát kiköszörül-nöm az „Antigonében”.

— Mint érdekességet jegyzem meg, hogy a nyáron a budapesti Vigaszínház és a Városi Színház is akart szerződtetni, elég kedvező fel-tételek mellett. En azonban úgy éreztem, hogy egy évre még van szükségem vidéken és nem fogad-tam el az ajánlatokat. Fejlődni aka-rok még mint színész is és mint rendező is, hiszen én vagyok az ország legfiatalabb rendezője. — Egyébként, ha egyszer választá-nom kellene a kettő között, a szí-nészetet választanám a rendezői tisztség helyett.

IRODALMI MATINÉK

— Most nagy irodalmi munkán dolgozom. Szeretném az összes deb-receni költők műveit délelőtti ma-tinék keretében bemutatni a közön-ségnek. Ha kissé elcsendesül a

helyzet, mindenesetre megrendezem ezeket a sorozatos költői délelőtti-eket. Olyan akarok ezzel pótolni, ami nincs Debrecenben. Tíz-tizenkét olyan költő van Debrecenben, akik-vel foglalkozni akarok és minden előadáson egy-két költő pár versét fogom kisebb ismertetés keretében műsorra tűzni. Kitűnő szavalóerők állanak rendelkezésemre: Hamvay Lucy, Horváth Ferenc, hogy Ha-lassy Mariskáról és H. Neményi Lilliről ne is beszéljek.

— Már nagyban készítem elő a matinékat rendezői munkám, éjjeli rendezői példány-körmölések mel-lett és remélem, hogy siker esetén nagyszabású irodalmi estékkel lehet majd őket fejleszteni fővárosi ven-dégművészekkel.

— És még befejezősül szeretnék valamit megjegyezni — mondta mosolyogva Kamarás Gyula. — Légy szíves, írd meg, hogy már nem verekszem, mert tavaly arról voltam nevezetes, hogy mindenkit leütöt-tem... (—r.)

A szövegek beava-tását akarják köte-lezővé tenni a szabók

Érdekes mozgalom a magyar szabóiparban

A férfiszabó-iparban állandóan panaszkodnak amiatt, hogy azokat a szövegeket és vásznakot, amelyeket a szabóipar földolgoz, beavatás nélkül juttatják forgalomba. Ez a különböző szabóiparosok-nak rengeteg kárt és munkatöbbletet jelent. Az anyagok ugyanis földolgozás közben 5—20%-ig változtatják hossz-ságit és szélességi méreteiket, vagyis annak a szabónak, aki beavatás nélkül kapott szövetet, vagy vásznat dolgoz föl, minden próba után jóformán előlrel kell a munkát kezdenie. Azok a változások ugyanis, amelyek az anyag keresztül-ugyanis, a méretekben is megfelelő eltol-dásokat involválnak, úgyhogy a már töl-lig-meddig elkészített ruhát próbálás után ismét szét kell szedni. Nagy baj az is, hogy az ilyen beavatás nélkül forga-lomba hozott szövetet és vásznat rende-sen vasalni sem lehet, úgyhogy a vasa-lásra fordított idő is kárbavész.

A szabóiparosok tehát érdekszerveik útján mozgalmat indítottak aziránt, hogy a gyárakat az anyagok beavatására köte-lezzék s valósággal, hogy ez a mozgalom, amely már az illetékes fórumok elé is el-jutott, eredményesnek bizonyul. Igaz ugyan, hogy a gyárak számára ez vesztéséget, vagyis új kalkulációs kényszerfű-séget jelent, mert hiszen nyilvánvaló, hogy beavatás után az anyag 5—20 cen-timéterrel visszaugrik. Maga a beavatás is költséggel és munkával jár, vagyis a kérés teljesítése nem olyan egyszerű, mint amilyennek az első pillanatban lát-szik. De mivel arra az álláspontra még sem lehet helyelkedni, hogy a beavatást a ruha kiszabása előtt maguk a szabók végezzék, mert ez bizonyos speciális szö-vegeknél kivételes szakértelmet követel, a kérdést mégis úgy kell megoldani, hogy a szövegek beavatása a gyárak reszort-jába tartozzék. A szabóiparosok tehát számítanak arra a rendeletre, amelynek értelmében a gyárak a férfiszabó-ipar méteralap-anyagát beavatás nélkül nem hozhatják forgalomba.

— Elnézésézet. November 14., 16., 17., 18., 21., 23., 24., 25., 28-án a Sárkút ta-nyánál lévő harcszerű lőtéren, a pallag-pusztai vasúti állomás közelében éles-lövészet lesz. A lőteret é napokon a lövő-alakulat 7 órától 17 óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen és Hajdú-sámson közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője a gyorsan mozgó jár-művek (gépkocsi, kerékpár stb.) részére esetenként meg fogja nyitni. Lám Dezső sk. r.-főkapitányhelyettes, a r.-kapitány-ság vezetője.

Debrecen legősibb és legnagyobb református szeretetintézményének csodálatos teljesítményei

Megelégedett derűs öregségben élnek az ápoltak az Ispotályban
Az Ispotály legöregebb lakója 1848-ban született

Ragyogó, négy évszázadot fényével, hatalmas eredménnyel besugárzó jubileuma volt az idén Debrecen városának. A kollégium négyévszázados évfordulója. A tervezett fényes ünnepek a közbejött általános politikai feszültség miatt elmaradtak ugyan, de fényes dokumentum volt önmagában ennek a négyévszázadnak dícsőséges kutatótörténete — minden külső ünnepelés nélkül is.

De nemcsak a tudomány fátyla világitotta be szikrázó fényével ezt a várost és vele együtt az egész Tiszántúlt, hanem a szeretet, a felebaráti megsegítés tüze is melegengett a szíveket.

Kilenc évvel ezelőtt egy másik 400 éves jubileumot ünnepeltünk: A debreceni Ispotály 400 éves évfordulóját.

MI AZ ISPOTÁLY?

1529-ben Bonc László debreceni polgár, abban a korban még párját ritkító intézményt alapított. Szegény, elaggott, munkaképteleneké vált és magukra hagyott debreceni emberek részére otthont rendezett be ez a nagylelkű adakozó a saját házában. 1552-ben az alapító halála után a városi hatóság vette gondozásba ezt az intézményt, sőt kibővítette. Ugyanis a reformáció erőteljes terjedése következtében a debreceni franciskánusok Csapó utcán záródó kórházát. Erre a helyre helyezte át az Ispotályt a város. Ugyanekkor az időben azonban volt egy külső Ispotály is a fentnevezett belső Ispotályon kívül. Ez a külső Ispotály a város árkaiban kívül volt, ott ahol a mai Ispotály van de itt inkább az ottlakó szegény, de adót fizető zsellérek és menekült jövevények laktak. 1705-ben a belső Ispotály megszűnt és összeolvadt a külső Ispotállal. Végül 1752-ben a város fenntartó jellege megszűnt és ezidőtől fogva a református egyház gondoskodik önállóan ezen intézményről.

De mit is jelent maga az Ispotály szó? Ez a szó latin eredetű és a hospitaliumból (vendégfogadó) azaz hospitalis (vendég) kifejezésből ered. Így használjuk ezt a kifejezést átvitt értelemben az elaggottak, elhagyottak menhelyének jelölésére is.

Ez az intézmény az évszázadok zivatarában is fenn tudott maradni és virágozni, mert a debreceni magyar református lélek táplálta minden időben szíve melegével, nagylelkű adományával és alapítványával.

AZ ISPOTÁLY A JELENBEN

A napokban meglátogattam ezt az intézményt, hogy személyes tapasztalatok alapján beszámolhassak arról az aldozatos munkáról és a jótétemények seregéről amellyel ez a szeretetintézmény az élő kereszténységet a mindennapi életben a legmarkánsabban bizonyítja.

Ez alkalommal felkerestem a debreceni Ispotály közvetlen felügyelőjét, dékánját: Birinyi János segédlelkészt, aki készséggel adta meg a kért adatokat.

AZ ISPOTÁLY VEZETŐSÉGE

Az Ispotály ügyeit a debreceni református presbitérium egyik bizottsága, az Ispotályi vegyes bizottság intézi, melynek elnöke Molnár Ferenc Ispotályi felügyelő lelkipásztor. A felügyelő lelkipásztor oly sok melegséggel és buzgalommal intézi ennek a nagymúltú patinás debreceni intézménynek az ügyeit, hogy valóságos mintaintézmény számba megy.

AZ ISPOTÁLY LAKÓI

Az Ispotályba csak debreceni születésű,

elaggott, munkaképtelen s támasz nélkül álló férfiakat és nőket vesznek fel. Jelenleg 64 ápolat élvezi az Intézmény gondoskodását. Ezek közül 36 nő és 28 férfi. A legidősebb közülük öv. Horváth Andrásné, aki pont 1848-ban született, tehát kerekén 90 esztendő. Érdekes ember az öreg Gyenge István, aki már szintén nem mai legény. 1851-ben született. De még minden vasárnap kipóderi és kikóderi a ba-

juszát, mert „akkurátus“ akar lenni. Egyes ruhadarabokat eredeti elnevezéssel illet. Így a kalapot „alokszághedzőnek“, a hosszú kabátot „kutyaineselkedőnek“ nevezi. Különböző három felesége volt az öregnek s ezek után méltán kiérdemelhette a nyugalmat. Az Ispotály legérdekesebb lakója azonban kétségkívül az öreg Tóth Péter.

A hortobágyi juhász, József főherceg és az oláh őrnagy

Szobájában látogattuk meg a volt hortobágyi juhászt, Tóth Pétert, aki hatvan esztendeig őrizte a juhokat a Hortobágyon. 17—77 éves koráig volt a nagy magyar pusztán az öreg juhász. Ez év tavaszán vették fel az Ispotályba. Olvasni soha sem tanult, de amint Birinyi János segédlelkész mondja, ő olvassa legszívesebben és legjobban a bibliát. Van aztán egy másik olvasmánya még Tóth Péternek. „Bibliabeli históriák“ Hübner Jánostól. A könyvet 1809-ben adták ki. Elsőgült lapja már valósággal össze vannak ragadva, de az öreg azért szorgalmasan forgatja. Megkérdeztem tőle, nem mesélne valami érdekes eseményt az életéből. Az öreg arca felragyog s az emlékezés varázstávjával megleveníti a régmúlt idők eseményeit.

Elmeséli, hogy 1881-ben (pontosan emlékezett a dátumra), kintjárt a Hortobágyon József főherceg és 10 „tábornok“. József főherceg különös figyelemmel nézegette azokat a pompás fekete juhokat — mert mind fekete juhokat őrzött — amelyek az ő gondozása alatt voltak. — In fogtam az egyik kos szarvát, míg a Főherceg úr kizsel is vigigsimtgatta és megvizsgálta ezt a csuda szíp állatot — mondotta az öreg átszellemült tekintettel.

— De volt nekem foglalatosságom egy oláh őrnaggyal is — jött bele a beszédbe Tóth Péter. — Ugy volt az, hogy az oláh megszállás idején, egyszer csak látom, amint a juhokat őrzöm, hogy egy fogat közeledik, azon pedig egy rakás oláh tiszt. A fogat megállott, az egyik tiszt, igen előkelő lehetett, mert fránya módon ki vót puderozva —, leszállt osztr megparancsolta, hogy húsz juhót vigyek az ő címére, mert most ő parancsol. Majd rámparancsolt, hogy adjak neki valami harapnivalót, mert íhes. Adtam neki, meg a társainak friss gomolyát. Ugy izlett nekik az ítel, hogy alig tudtak betelni vele. A végén osztán megszólalt az őrnagy: — Öreg csak tizenöt juhót küldjön, igen jó volt a gomolyája. — De nem küldtem in-

neki míg egy szópós bárányt sem, nem-hogy tizenöt drága, szíp juhót —, fejezte be az öreg mondókáját.

HETENKINT NÉGYSZER HÚSOS ÉTEL

Amint tapasztaltam, az ápoltaknak derűs a kedélyvilága. De meg is van minden okuk rá. Eppen ebédidőben voltam ott. A „dékán“ a konyhába vezetett, ahol ragyogott minden a tisztaságtól. A hatalmas fazékban pedig káposzta töltelék serege várta a kiosztást. Megkezdődött az ebéd kiosztása. Mindenki két nagy töltelékot kapott. Magam is elfogyasztottam egy töltelékot s valóban olyan izletes volt, hogy ha nem resteltem volna — még egyet kértem volna. Egyébként négyszer egy héten van húsos étel. Minden este friss vacsora. Általában az egész élelmezés méltán dícséretére vállk Keeskes Sándornak, aki az Ispotály lakóit nagyszerűen ellátja s a legmelegebb szeretettel és gondossággal viseltetik a tehetetlen öregek iránt.

A lakószobák szépek, egészséges fekvésűek és világosak. Állag négyen laknak egy-egy szobában. Mindenkinek külön szekrénye van. Az egyház mindennel ellátja az ápoltakat. Ruhával, fehérneművel, ágyléccel stb. Rongyos köztűk nincsen. Minden héten egyszer, esztörtökön kimenőjük van az öregeknek. Ilyenkor mindenki odamehet, ahová akar. Természetesen ezzel a kimenővel nem is él vissza senki.

NEM CSAK TESTI, DE LELKI TÁPLÁLÉKOT IS NYUJT AZ ISPOTÁLY

Az ápoltak, a nagyon elaggottak kivételével minden reggel templomba mennek. Hetenkint egyszer, kedden, Birinyi János „dékán“ segédlelkész bibliaórát tart számukra. Az öregek minden bibliaórát könnyezve hallgatnak végig. Jól esik az ő meggyőztört lelküknek az Ige

csodálatos vizsgálatára. Ünnepeket is rendez az agilis vezető, hogy szórakozásuk is legyen. Különös tekintettel van arra, hogy az ápoltak nagyrésze nagyothalló s ezért igen sok zenészműt írtat be az ünnepek műsorába.

Ime, ilyen a debreceni református Ispotály lakóinak élete. Az irtalmas szeretet lehetővé teszi, hogy magukra maradt, szegény, tehetetlen öregeknek utolsó éveiket nyugalomban, békében és szeretet környezetben élhessék le.

A debreceni református egyház mindent megtett, hogy ezt a célkitűzést megvalósítsa.

Ennek a célnak az érdekében esendben, minden nyilvánosságot kerülve —, de annál áldásosabb eredménnyel munkálkodik Molnár Ferenc Ispotályi felügyelő lelkipásztor.

De dícsőséget nem keresnek sem az Egyház, sem annak buzgón munkálkódó tagjai áldozatos szeretetvegyenységükért, mert tudják, hogy ez a szeretetmunka Jézus parancsa és egyedül Istené a dícsőség. (hen.)

VERSEK

Nézem az őszi rózsát

Nézem az őszi rózsát
Bús, sírú ágyadon,
Itt zúg a szél fölöttem,
Beszédét hallgatom.

Az őszi rózsá lelke
Vajon többet tud-e?
A síró szél fölöttem
Vajon hozzád jut-e?

Jobb a virágyökérnek
A holtakhoz közel?
A szél a fellegekben
Ugyan hová jut el?

S akiktől elszakadtunk
A földi téreken,
Találkozunk-e velük
A végítéleten?

A csillagfényes éjben

Itt vagy a csillagfényes éjben,
Egymáshoz szólni nem tudunk,
Lezárt ajakkal én, az élő
S te, a halott, együtt futunk.

A végtelenség hosszú útján
Öröklét kertje kincstelen,
Többet érne egy sóhajtasod,
Mint túlvilági végtelen.

Bolygunk tovább a rídeg úrben,
Te ott és én itt, — egyedül,
Az emlékezést hadd borítsam
Magamra védő köntösül.

Radványne Ruttkay Emma.

Merano szálloda

Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Exklusív belvárosi családi ház. Propagandaárak kizárólag bel-földi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-meleg folyóvízes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas	5.—
Kétágyas	8.—
Egyágyas háromszori étkezéssel	8.—
Kétágyas háromszori étkezéssel	14.50

Egy heti tartózkodásnál a taxiköltséget a pályaudvartól és vissza megtérítjük.

Szobát ajánlatos előre rendelni.

Dankó
temet
szállít
exhumál

Kérjen árajánlatot.
Sas utca 3. Kossuth u. 6.
Telefon: 23-22. Telep 30-65.

Magyar Asszonyok

DIVAT

Egy tapasztalatot írunk meg ma ebben a rovatban. Ezt a tapasztalatot most a felszabadult Felvidéken szereztük. E sorok írója ott állott a munkácsi fogadtatáson és meghatott lélekkel nézte a sok magyaros ruhát. És azt a tapasztalatot szerezte, hogy nincs szebb a tiszta magyar történelmi viseletnél. De csak a tisztánál!

Érdekes megfigyelés volt, hogy a hús esztendei dugdosás után előkerült magyar ruhák patinás szépsége megkapó. A régi ruhák megsárgult csipkéi nemes rakása és tiszta magyarsága művészi. A fiatal leányokon és gyermekeken már újabb ruhák voltak, de ezek szabása is annyira magyar volt, hogy az embernek eszébe jutottak azok a bokorugró, tenyérvényi kötényű magyar ruhák, amelyek agyon modernizálása távolról sem teszi magyarrá.

A magyar ruhák színe: lila, fekete, szürke és meggyaszínú volt leginkább. A szoknya minden esetben hosszú, selyem ingváll, szatytyánbőr csizma legtöbbször a kiegészítő. Egyetlen egy üveggöngyöt sem láttunk díszítéssel. Nagyon sok volt a csipkeapplikáció.

Érdekes volt, hogy azok, akik nem öltöztek magyar ruhába, azok is magyaros ruhát öltöztek. Posztóruhát! Fekete, vagy szürke színűt, zsinóros díszítéssel, Bocskay, vagy Rákóczi kalppal. Nagyon szép volt. Különösen a bárány és perzsa prém díszítésűek.

A férfi ruhák ugyanígy fekete, zsinóros, Kossuth nyakkendő magyaros ruhák voltak. Kécsagtollas kalppal.

Úgy érezte az ember, hogy példát mutattak a felvidékiek!

KOZMETIKA

Néhány jótanács az arc bőr ápolására:

Tisztítatlan arc bőr ellen használjuk a következő bedörzsölést: 160 gr. rózsavíz, 2 gr. benzvegyantapor keveréke. Reggel és este bedörzsöljük vele arcunkat, egy darabig rajta hagyjuk, aztán langyos vízzel lemossuk.

Az arc bőr simaságát legegyszerűbben a glicerinnel érjük el. A glicerint akár bedörzsöléssel, akár a mosdóvízbe való keveréssel használjuk.

A tisztítatlan arc bőr ellen hatásos a négy naponta használt arcgőzölés.

Moder n kozmetikámat áthelyeztem Arany János-u. 1. l. a. Piac-u. sarok. Kiss Böske.

Jó tudni...

... hogy nemesfajtájú gyümölcsöt megmenthetünk a tovább fergesedéstől, ha néhány csepp 90%-os szeszt csöpögtetünk oda, ahol a gyümölcs megsárgult.

... hogy a pókokat úgy pusztíthatjuk el, ha hálójukat leszedjük és a falnak azt a részét, ahol sok a pókháló, vas vagy rézgálic vízzel bemázoljuk.

... hogy a zsineg tartósabb lesz, ha néhány óra hosszat timsós oldatban áztatjuk.

KONYHA

CSOKOLADÉTORTA

Hozzávalók: Nyolc tojás, 16 deka porcukor, 14 deka reszelt csokoládé, 10 deka piskóta- vagy kekszmorzsa, hat deka liszt és hat deka vaj.

Nyolc tojás fehérjéből kemény habot verünk, abba 16 deka porcukrot keverünk el, aztán éppen úgy verjük fel, mintha habot vernénk, hogy a cukor egyetlenesen vegyüljön el. Hozzákeverjük a nyolc tojás sárgáját, 14 deka reszelt csokoládét, 10 deka piskóta- vagy kekszmorzst, hat deka lisztet és hat deka langyos vajat. Az egész anyagot vajjal kikent és papírral bélelt tortaformában sütjük. Ha kihűlt, két-, háromrésze vágjuk, krémmel vagy ízzel töltjük és csokoládémázzal vonjuk be.

HÚSSALÁTA

Egynegyed kiló borjúcsülökről lefejtett húst vagy sertéslapockát 3 babérlevéllel, egy sárgaréppával s egy zellerrel phára főzünk. Kiflikrumplit is megfőzünk, de külön. A húst csikokra, a krumplit, zellert, sárgarépát kockára vágjuk és még azon melegében sózzuk, borsozzuk és két evőkanál finom táblaolajjal megöntözzük, 2 decit veszünk abból a léből, amiben a hús főtt, elkeverünk benne egy evőkanál mustárt, kávéskanálnyi reszelt vereshagymát, egy citrom levét és felénk a reszelt héját, 2 elkapart szardellát, finomra vágott kaporit, snittlinget, petrezselyemzöldjét, a salátára öntjük és 4-5 órán át hideg helyen, esetleg jégen hagyjuk tárolás előtt.

HETI ÉTREND

VASÁRNAP: Ebéd: Raguleves karfiollal, becsinált csirke salátával, almáslepény. Vacsora: Hideg csirkesült, uborkával, tészta, gyümölcs.

HÉTFŐ: Ebéd: Zöldségleves, borjúpörkölt galuskával, túrórétes. Vacsora: Reszelt máj, gyümölcs.

KEDD: Ebéd: Burgonyaleves, párolt marhasült makarónival, mákosmél. Vacsora: Vese velővel, sajt.

SZERDA: Ebéd: Húsleves, főtt marhahús ecetes tormával, palacsinta ízzel. Vacsora: Disznósajt ecetes hagymával, sajt, gyümölcs.

CSÜTÖRTÖK: Ebéd: Májpüréleves, burgonyafőzelék sertéskarajjal, darázs-fészek. Vacsora: Burgonyás rántotta, gyümölcs.

PÉNTEK: Ebéd: Halászlé, túrócsusza. Vacsora: Töltött burgonya, sajt.

SZOMBAT: Ebéd: Rántottleves, bécsi szalonna, túró és lekváros de-lye. Vacsora: Csirkepaprikás galuskával, gyümölcs.

IPAR ÉS KERESKEDELEM

Mit kell tudni a munkaidőt korlátozó miniszteri rendeletről

A négy nappal ezelőtt hatályba lépett miniszteri rendelettel kapcsolatban, amely a nyílt árusítási üzletekben, valamint az azokkal kapcsolatos irodai és raktárhelyiségekben foglalkoztatott alkalmazottak munkaidéjét szabályozza, — már több ismertető cikk jelent meg. Ezúttal a következő fontos rendelkezésekre hívjuk fel a érdekeltek figyelmét:

A rendelet a nyíltárusítási üzletekben, valamint az azokhoz tartozó irodai és raktárhelyiségekben foglalkoztatott összes alkalmazottakra (tisztviselők, kereskedő segítők, tanoncok, tisztogatók, a küldő és a felügyeleti szolgálatot ellátó egyé-

nek, kifutó, bolti szolgálók, kocsisok, gépkocsivezetők stb.) is kiterjed. A munkaadó családtagjai — a házastárs és gyermekek kivételével — a többi alkalmazottal azonos elbírálás alá esnek. Az alkalmazottak munkaidéje a törvényhatósági jogú és megyei városokban kizárólag vagy túlnyomórészt élelmiszert árusító üzletekben huszonnégy óra alatt tíz óránál és hetenként hatvan óránál, egyéb üzletekben huszonnégy óra alatt kilenc óránál, hetenként ötvennégy óránál hosszabb nem lehet.

A munkaidőt a zárórán túl legfeljebb egy negyedórával szabad meghosszabbítani.

A világháboru előtti árszínvonalon van a magyar cukor ára

A most megjelent s a cukor leszállítására vonatkozó rendeletről megállapítható, hogy a pénzügyminiszter által kiszabott új árak a vidéken huszonnégy, a fővárosban pedig huszonkét fillérrel, vagyis csaknem húszszázalékkal alacsonyabbak az eddigi érvényben volt cukoráraknál. Ez azt jelenti, hogy a kris-

tálycukor ára vidéken 132 fillérről 108 fillérré csökken kilogrammonként. Budapesten pedig 128 fillérről 106 fillérré. Országos viszonylatban tehát ez az árcsökkenés évenként több, mint huszonöt millió pengő megtakarítást jelent a fogyasztó közösségnek. Egyébként az új cukorárak a következők:

	Budapesten kilogrammonként	Vidéken fillérekben
Kristály 100 kg. zsákban	106	108
Finom kristály	107	109
Kocka, 50 kg. ládában	112	114
Piccolókocka 50 kg. ládában	113	115
Kocka 5 kg. dobozban	110	112
Piccolókocka 5 kg. dobozban	115	117
Kocka 20 kg. zsákban	112	114
Kocka 2 kg. dobozban	111	113
Porcukor	109	111
Nyerscukor	103	105

A lényeges árcsökkenés következményei máris örömdetesen mutatkoznak a kereskedelmi életben, amennyiben a fogyasztóközösség

természetesen nagyobb mennyiségben tudja beszerezni szükségletét.

Az OTI kétszerannyi szolgáltatást ad, mint a cseh társadalombiztosító

A cseh társadalombiztosító adatai szerint 1937-ben a Felvidéken és a ruténföldön 25 kerületi és egy háziorvosi pénztár működött. A taglétszám 384.723 volt. Az egyes kerületi pénztárak területén a taglétszám így alakult: Alsókubin 2.708, Besztercebánya 20.469, Eperjes 10.951, Homonna 14.701, Huszt 14.922, Igló 5.930, Kassa 18.618, Késmárk 10.379, Komárom 18.645, Korpona 6.241, Léva 18.760, Liptószentmiklós 14.046, Losonc 14.325, Munkács 9.638, Nagyszombat 27.512, Nagytapolcsány 14.885, Nyitra 22.963, Pozsony 47.628, Rimaszombat 9.291, Rozsnyó 6.185, Szeňa 6.434, Trenčsén 20.256, — Turócszentmárton 14.104, Uzsok 13.250, Zsolna 20.496.

A felsorolt pénztárak területén foglalkoztatott alkalmazottak után betegbiztosítási járulékok címén körülbelül 12,3 millió pengőt róttak

ki, a kirótt öregségi járulékok pedig 7,8 millió pengő volt. A betegsegélyezési szolgáltatás 10,9 millió pengőt tett ki s ebből pénzügyi szolgáltatás 9,2 millió pengő volt. Egy biztosítótól tehát az egyéb betegsegélyezési szolgáltatásból 28,4 pengő, közpénzszolgáltatásból pedig 7,56 pengő esik.

Az OTI adatai szerint Magyarországon 1938 évre az egész betegbiztosítási szolgáltatásból egy biztosítottóra az ipari ágazatban 53,88, a háztartási ágazatban 32,69 pengő esett, a közpénzszolgáltatás pedig az ipari ágazaton 18,76, a háztartási ágazaton 9,68 pengő volt. Az egész segélyezési szolgáltatás egy-egy biztosítottóra 1937-ben 86,57 pengőt tett ki, míg a közpénzszolgáltatás a betegbiztosítási ágazaton 28,44 pengőt.

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrség telefonszáma: 20-45.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap”, Tolnay Imre, Piac-u. 1. Piac-és Hatvan-u. sarok. — „Muraközy”, Preiser Ernő, Piac-u. 72. Deák Ferenc-u. sarok. — „Aranygyászruhá”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8. a színház mellett. — „Arany János”, Bazóky György, Csapó-u. 66. Csapó-utcai kanyar. — „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep.

— A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya november hó 25-én, pénteken délután félhat órakor a Déri Múzeum előadótermében felolvasó ülést rendez, melyen Rugonfalvi Kiss István egyetemi ny. r. tanár tart előadást „A székelyek őstelepülése címmel. Utána az osztály tagjai zárt ülést tartanak.

— Ma szentelik a kassai villanygyár zászlóját. A debreceni Világítási Vállalat közvilágítási főosztályának 28 alkalmazottja gyönyörű selyemtrikolort csináltatott a kassai villanygyár számára. A zászlót ma délelőtt 10 órakor ádjá meg Kozsvári Kiss László lelkész a református Nagytemplomban. A közvilágítási osztály alkalmazottjai november 27-én viszik el zászlójukat a kassai villanygyárnak.

— Zászlóadományozók figyelmébe: A Felvidék részére adományozott zászlókat a fősoportunk küldöttsége Beregszász, Munkács, Ungvár és Kassa városokban, valamint az ezen városok között fekvő 28 felvidéki községben osztotta szét. Felvidéki felszabadult testvéreink Debrecen város zászlót adományozó testületeinek és egyesíneik, — örömtelt szívvel általunk mondanak hálás köszönetet. Diószeghi s. k. ny. ezredes, a debreceni Frontharcos fősoport ügyv. elnöke.

— A Déri Múzeum ma vasárnap 10-11-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltázár Dezső-u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi közművelődési könyvtár 10-12-ig nyitva.

(1) A debreceni Frontharcos Fősoport Női Csoportja november 20-án 5 órai kezdettel műsorral egybekötött jótékonycélú Teaestélyt rendez az Otthonban. (Piac-u. 36.) A hazafias közönséget szeretettel meghívjuk.

— A rádió új műsorszámait: fejezetek a magyar történelemből az elmúlt napokban kiszorított minden mást, mert az ország népe egy emberként ünnepelte az örveadetes eseményeket. Ez alkalommal tünt csak ki igazán, hogy mennyire fontos a jó rádió. A rádió most már maga az élet. A rádiókereskedésekben kapások lettek a készülékek, különösen az Orion 88-as és 99-es típusok. Ezek pompás kivitelű luxus világvevők, az AL 5-ös óriási teljesítményű végerősítő pentódával, sávszélesség-szelektivitás és fiziológiai hangerő-szabályozással és minden más oly kellekkel rendelkeznek amely a csúcsteljesítmény eléréséhez szükségesek. Minden Orion rádiókereskedő készséggel bemutatja.

(x) Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT” használjon. hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay gyógyszerár, Debrecen, Szent Anna-utca 64.

KASSA MÁR SZABAD!

Írta és a Piarista Diákszövetség november 17-iki összejövetelén előadta ZIVUSKA ANDOR

A szenvedésnek nincsen vége még,
De hajnal-fény jár már a szíveken!...
A ránk leomlott éj virradni kezd
Es szent reménnyel gazdag a jelen!
Hitünk legyen csak és küzdő karunk
Es eskü-szónk, hogy: — „Élni akarunk!”

Egy szebb jövőnek hajnal-fénye int!...
Hazám: kit ádfont anyyi, anyyi gyász,
Forrón lobogjon szíveden a hit,
Hogy „Szent rögödre” Egi-szem vigyáz,
S bár régi fényed gaz-sors törte le:
Nem vesztet el, — nem: „Árpád nemzete!”

De bár szívünkbe fölesap ma a láng,
Szemünkbe lopva könnyek fénye ég:
A gyvánd ránk vert rabbillés szakad,
De anyyi testvér bús rab-sorba még!...
S míg minden magyar nincs együtt velünk:
Csak „jobb jövő” reménye — ünnepünk!

Virággal hintett magyar katonák!
Mi büszkeségünk, erőnk, — mindenünk!
A Nemzet lelke szálljon Véletek:
Forró bizalmunk, álmunk — és hitünk!
Hogy ami dobban lépéteket alatt:
Az „Ósi szent föld” — egy volt, s egy marad!

Higgy!... Remélj!... Küzdj áldott Nemzetem!
Hidd, hogy: Isten karja jár velünk!
Érezd, hogy égi, szent remény sugár:
Ma ránk mosolygó, drága ünnepünk!...
Mert él a Nemzet, — él, — s rab nem marad:
Hol „nagy Rákóczi” sírja — már szabad!

CSALÁDI ÉRTESSÍTŐ

Eljegyzés: Erdélyi Zoltán m. kir. tüzér főhadnagy eljegyezte kibédi Péterffy Lilit.

Házasság: Torzsay Henrietta és Biczó István mérnök házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés nélkül.)

— Hol a boldogság mostanában? Ott ahol a pénz és vagyon van! Nagy vagyonhoz juthat könnyűszerrel, ha résztvesz a M. kir. Államsorsjáték legközelebbi 7-i húzásán, ahol kisorsolásra kerül főnyereményként 40.000 P és még sok kisebb-nagyobb nyeremény.

— Dóczisták az Alpokban. A Dóczy-leánygimnázium növendékei többször jártak az Alpokban. Ezeket az utakat mutatja be kedden félhétkor a Déri Múzeumban Hettesheimer tanár a kirándulások vezetője. A túristaegyletnek ez harmadik vetített képi előadása.

— Schaff Margit tánciskolájában (Szárnyaskereké) vasárnap délelőtt 11-1. délután 5-8 óráig osztáné. Hétfőn 7 órakor táncanfolyam kezdődik.

— Felhívás. Felhívom a Schäfer Legányi alapítvány tagjait, hogy ma délután 3 órakor tartandó emlékünnepélyen a Dobozi-temetőben a csöszháznál pontosan jelenjenek meg. Intézőség.

— Kérelem a szülőkhez! A debreceni bölcsészettan hallgatók Árpád Bajtársi Egyesülete kéri a szülőket, hogy saját érdekükben hivatásos nevelőkért, kiváló gyakorlati tanárokért, kiváló gyakorlati tanárokért és szakkereskedőkért, kiváló gyakorlati tanárokért forduljanak az egyesülethez. Ezzel nemcsak a szegénysorsú, tanulmányait nagy nehézséggel folytató tanárjelölteknek segítenek, hanem gyermekeik mellé hivatásos szakkereskedő tanerőt is kapnak. A megkereséseket a következő címen kérjük: Árpád Bajtársi Egyesület, Debrecen 10. Központi Egyetem. Telefon: 25-00.

— Az agy és a gerinevelő megebtegedéseinek kezelésénél a régóta bevált tisztán természetes „Ferenc József” keserűviz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápasatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomor-emésztést meggyorsítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— A szülők iskolájának előadás-sorozata keretében vitéz Bessenyei Lajosnak mára, vasárnap délután négy órára, az Ipartestületbe hirdettet előadása elmarad közbe jött akadályok miatt. Az előadás megtartásának időpontját később a hírlapok útján közli a rendezőség.

— A Szociális Missziótársulat évi rendes közgyűlését november 22-én (kedden) délután 4 órakor tartja a r. kat. főgimnázium földszinti tanácstermében, melyre a tagoknak s az egyesület barátainak, valamint a Leányklub, Leánykör és nyilastelepi Asszonykör tagjainak minél nagyobb számban való megjelenését kéri az Elnökség.

— Hirdetmény. A m. kir. debreceni 6. sz. honvéd és közrendészeti kórház 1939. évi január hó elsejétől 1939. évi december hó 31-ig terjedő időre élelmickek, fűszer stb. és tejszállításra 1938. évi november hó 28-án délelőtt 10 órakor nyilvános versenytárgyalást hirdet. Bővebb felvilágosítást az érdekelteknek a kórház gazdasági hivatala hétköznap 8-13 óráig ad. Kórházparanokosság.

— Esküvői hír. Czeglédy Gyula m. kir. honvédörrmester és Soltesz Annuska szombaton délután 8 órakor tartották esküvőjüket a róm. kat. Szent Anna templomban.

— A DTE díszturnája. A Debreceni Torna Egyesület Lossonczy István főispán irányításával december 7-én este 6 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében a Felvidék felszabadulásának megünneplésére és ezzel kapcsolatban a felvidéki szenvedő testvéreink felszólítására ünnepi díszturnát rendez. A megnyitó beszédet Lossonczy István főispán a DTE t. elnöke mondja.

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor Kiss Antal Jenő, d. u. 5 órakor dr. Bartha Tibor. Kistemplomban d. e. 9 órakor Szabó Gábor, 11 órakor Csutoros Sándor, d. u. 5 órakor Szentes László, Károli G. templomban d. e. 9 órakor Uray Sándor, d. u. 4 órakor Kiss Antal Jenő, Ispotály-templomban d. e. 10 órakor Molnár Ferenc, d. u. 5 órakor Kulcsár Dezső. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Baja Mihály, d. u. 5 órakor Csutoros Sándor. Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor dr. H. Kiss Géza, d. u. 3 órakor Márki Kálmán, Homokkerti templomban d. e. 10 órakor Szilágyi László, d. u. 5 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban d. e. 10 órakor Orosz János. Csapókerti templomban d. e. 10 órakor Szabó Gyula. hajdúböszörményi lelkész, d. u. 3 órakor Kiss Lajos. Kerekes-telepi templomban d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 5 órakor Kulcsár Ferenc. Nyúlasi áll. iskolában d. e. 10 órakor dr. Lencz Sándor. Tégláskerti áll. iskolában d. e. 10 órakor Birinyi János. Horthv-kórházban d. e. egyenyed 9 órakor Nagy Sándor. Téglavetői gyűl. házbán d. e. 10 órakor gyermekistentisztelet, d. u. 3 órakor Kovács Árpád. Wollfka-t. olvasókörben d. u. 3 órakor Szilágyi László. — Tanyai istentiszteletek: Nagyhegyes d. e. 9 óra: vitéz Szabó Endre. Ondód I. Kádár-dűlő d. e. 11 ó. vitéz Szabó Endre. Hármashegy d. e. 9 óra: Bárdi Ferenc. Lukaháza d. e. 11 ó. Bárdi Ferenc. Pac d. e. 10 ó. Papp Géza. Szata d. u. 2 ó. Bíró Béla. Pallag d. e. 9 ó. László Lipót. Kismaes d. u. 2 ó. László Lipót. — Levente istentiszteletek: Nagytemplomban d. e. fél 12 ó. Mezey Béla. Árpád-téri templomban d. e. fél 12 ó. Márki Kálmán. Nyilastelep d. e. fél 8 ó. Mezey Béla.

Egyetemi istentisztelet. Vasárnap délelőtt egyenyed 12 órakor a Kollégium Oratóriumában dr. Farkas Pál hirdeti az ígét „Új magyarság” címen.

A róm. kat. templomokban:

Rendes szentmiserend 6. 7. 8. 20. 9 órakor. Feltűzök nagymisét tart és szentbeszédet mond Láng Pál nápai kamarás, plébános helyettes. Dében 11. háromnegyed 12. fél 1 órakor szentmise. Kertségi kápolnában következők mondanak szentmisét: Csapókertben Kummergruber Emil, Nyilastelepen Kiss László, Augusztia-szatóriumban Horváth István, Hajdusámszonban Novák Gyula, Józsan dr. Szabó János.

Az evangélikus templomban

vasárnap d. e. 9 órakor a középiskolai ifjúság egyházi énekora. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. D. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. Nagylétán szórványistentiszteletet tart Bójtós Sándor. D. u. fél 4 órakor középisk. ifjúságok bibliorája a tanácsteremben. Tartja Labossa Lajos. Este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szapapnos-utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9-11 fél 10-ig imaáhitat, fél 10-11 fél 11-ig prédikáció, d. u. 6-8-ig vallásos estély gyermeknap programmal, vegyeskar- és zeneszámokkal. Szerdán este 7-8-ig biblióra. Péntek este 7-8-ig imaóra.

— A debreceni gör. kat. Legényegylet a „Magyar a magyarért” akció jávára 1938 november 20-án, vasárnap délután 5 órakor gazdag programmal Felvidéki Kultureszt rendez a gör. kat. iskola nagytermében. Rendező: Pusztai Lajos és Orbán László. Felvidéki véreink megsegítésére mindenkitől szíve szerinti pénzbeli adományt kér a vezetőség.

Gyászrovat

Trócsányi István nyug. községi főjegyző életének 63. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából a római katolikus szertartás szerint. Lakás: Miklósetca 20. Temetését Fehértői temetkezési vállalat rendezi. Dégenfeld-tér 4. sz.

Nagy László hölgyfodrász segéd élete 21 évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 8-as terméből ref. szertartás szerint tartandó ima után. Lakás: Hétvezér-u. 31. Csurka „Kegyület” temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. sz. végzi.

Imre János háztulajdonos 71 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakás: Görbe-utca 15. Pusztai temetkezési intézet.

Nagy István éjjeliőr 72 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakás: Olajút 62. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Boróczi Gizella róm. kat. eszemő kéthetes temetése kedden délután három órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Luther-u. 24. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás: Mindazon rokonainknak, barátainknak, kik forrászeretett férjem, édesapánk elhunytával nagy bánatunkban részvétel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára virágot koszorút helyeztek, ezúton mondunk köszönetet Özv. Balogh Istvánné és gyermekei.

Haláleset alkalmával szükséges mindennemű megbízásokkal bizalommal forduljon éjjel-nappal Bartha temetkezési vállalatához Püspöki palota. Telefon éjjel 22-83, nappal 29-04.

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Gyászok alkalmával bizalommal forduljon Fehértői Dániel temetkezési vállalatához, Dégenfeld-tér 4. szám, telefon 11-85. — halálajánlattal díjmentesen szolgálnak.

Uj temetkezési intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekklapok kiadva is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetében.

Uj temetkezési intézet

cégtulajdonos

Pusztai József

Kálvin-tér 5. sz.

Telefon: 33-90.

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak; exhumál, temet, szállít.

Tettenérés izgalmas boxmérkőzéssel és szökéssel

Parenthézy Géza városi tisztviselő lakását ki akarta fosztani egy betörő.

Az utóbbi időben Debrecenben igen elszaporodtak a kisebbfajta betörések, de a betörőket vagy a rendőrség teszi ártalmatlanná, vagy még a helyszínen leleplezi a károsult. Pénteken délből Parenthézy Géza városi tisztviselő hazament a Thaly Kálmán-utca 4. szám alatt lévő lakására és megdöbbenve látta, hogy előszobájának ajtaja nyitva van. Először arra gondolt, hogy a takarítónő takarít, de amint belépett a lakásba, látta, hogy egy idegen férfi van a szobájában, aki ugyancsak megszeppent, amikor a lakás tulajdonosát meglátta.

Parenthézy Géza azonnal felelősségre vonta a férfit s megkérdezte, hogy mi járatban van a lakásában? — Nem vagyok én közönséges ember — hangzott a válasz.

Erre az ismeretlen férfi nekigrott Parenthézy Gézának és dülakodni kezdett vele. A városi tisztviselő azonban nem ijedt meg a maga árnyékától és beleragadt az ismeretlen férfi hajába, akit a földig tepert. Az ismeretlen azonban felugrott és ismét dülakodni kezdett, mire Parenthézy két jól irányzott ütessel leütötte támadóját, utána előkerítette vadászfegyverét és azaz tartotta sakkban az ismeretlen embert.

— Hogyan jött be a lakásomba? — Átkulcsom van és azzal nyitottam ki az ajtót.

— **Köleseyről tart előadást vetített képekkel dr. Pap Károly egyetemi tanár** november 24.-én, most csütörtökön a Tisza Népszerű Egyetemen, a Kereskedő Társulat dísztermében (Ferenc József-út 8.) 6 órakor. Belépődíj nincsen. Ruhátár van.

— **Schaff tánciskolájában „Koronában”** huszonkettediken, kedden új tanfolyam kezdődik iparos és kereskedőknek. Minden csütörtökön vasárnap-össztánc.

— **A Debreceni Jótékony Nőegylet a Felvidékért.** A Debreceni Jótékony Nőegylet legutóbb tartott elnöki tanácsülésén elhatározta, — hogy részt vesz felvidéki véreink támogatásában. Az árvaházban nevelkedő huszont négy leányka ruhákat fog készíteni a felvidéki szegény gyermekek számára, hogy ezáltal is kifejezést adjanak az együvértartozandóság és testvéri szeretet érzésének. A Jótékony Nőegylet egyébként november 26.-án szombaton délután öt órai kezdettel az Arvaházban ünnepélyes ülést tart, melyen a Felvidék visszacsatolásának jelentőségéről megemlékezik dr. Erdős Károly egyetemi tanár, a Jótékony Nőegylet igazgatója.

— **Kétszáz pengő pénzbüntetést könnyű testiértésért.** Németi Viktor debreceni kovácsmester ez év nyarán műhelye előtt több munkamegrendelővel beszélgetett s ekkor érkezett oda kerékpárján ismerőse, Korom Gyula nagyvágó és malomtulajdonos, aki tréfásan odaszólt: — Miért állnak szóba egy ilyen emberrel?... A tréfás kijelentésből komoly események fejlődtek, mert amikor Korom Németi viszonzására leugrott a kerékpárjáról, egy tégladarabbal halántékán vágta Németi Viktort éppen azon a szemén, amelynek világát nemrégiben elvesztette. A sérülés nem volt súlyos, de Németi megtette Korom ellen a feljelentést, akit a törvényszék könnyű testiértés vétsége miatt 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

— **Mit akart elvinni?**
— A szekrényből kivettem ötszáz pengő készpénzt, egy darab ezüst cigarettatárcát és több fehérneműt vettem magamhoz — rebegte az ismeretlen.

— **Hogyan nyitotta ki a szekrényemet?**

— Itt van egy csavarhúzó. Ezzel nyitottam ki, de ez az Ön tulajdona. A betörő ezzel kiszedte zsebéből és táskájából az ellopott dolgokat, amelyek átadott jogos tulajdonosának. Parenthézy Géza elzárta az értékeket, majd a betörőre rázárta az ajtót és rendőrt hívott. Mire a rendőr megérkezett és kinyitották az ajtót, a betörő az ablakon keresztül megszökött. Parenthézy Géza felment a rendőrségre, ahol ismeretlen tettes ellen megtette a feljelentést. A betörőről azonban pontos személyleírást adott, amelynek alapján közösen kézrekerül a póruljárt betörő.

Parenthézy Géza egyébként elmondta azt is, hogy csupán a véletlennek köszönheti, hogy rajtacsípte a betörőt. Pénteken reggel a Bethlen-utca-n volt dolga, majd a Piac-utca-n összetalálkozott egyik barátjával, akivel elhatározta, hogy vadászni megy. Azért kellett hazamenni, hogy a vadászáshoz átöltözzön. Ha akkor nem megy haza, pénzének és értéktárgyainak csak hűlt helyét találja.

— **Egyházi hír.** Stewart Douglas skót evangélista ma, vasárnap délután 5 órakor a református kistemplomban előadást tart.

— **A Szülők Iskolája** harmadik előadását kedden délután 6 órai kezdettel tartja a Kereskedő Társulat dísztermében, melyen a Szülők Iskolája előkelő törzsközönségének közkedvelt előadója: dr. Jánossy Gyula egyetemi tanárségéd beszél a sport egészségügyi vonatkozásairól. A nagy érdeklődéssel várt előadáson a „Harmónia” Dalegret fog közreműködni. Beléptidj nincs.

— **Naményi Gyorsíró- és Gépiró Iskolában** hónap közben is bárhol be lehet iratkozni. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulólétszám. Tanfolyam után állami állásokra is képesítő állami bizonyítvány. Az iskola 163 növendéke tett államvizsgát. Az iskola végzett növendékei vállalják törvényszéki s egyéb tárgyalások, gyűlések gyorsírási felvételét. (Rákóczi-u. 17.)

— **Legdívatosabb öltönyöket** készít saját szövetéből 75.—, télikabátot 90.—, Szabó László Ferenc József-út 42. (Pannónia udvar.)

— **Lopásért és sikkasztásért 3 hónapi fogház.** Veres József debreceni napszámos, aki Dörgő Sándortól lopott kulcs használatát után különböző ingóságokat ellopott, majd Gál Zoltántól 16 pengőt elsikkasztott, tegnap került a debreceni törvényszéken Unger József dr. büntető egyesbíró elé. A tárgyaláson Veress beismerte a bűncselekmények elkövetését és a törvényszék jogerősen 3 hónapi fogházbüntetésre ítélte.

— **Zálogcédulát sikkasztott egy hónapra ítélték.** Nagy Antal debreceni napszámos, aki már többször volt büntetve, szombaton délelőtt is sikkasztás miatt került a vádlottak padjára, mert ez év tavaszán egy 16 pengő értékű zálogcédulát elsikkasztott. Beismerő vallomása után a törvényszék jogerősen egy hónapi fogházbüntetésre ítélte.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasság: Szarukán Sándor banktisztviselő Rákost Jenő-u. 7—Szarmacsányi Zsófia Arany János-u. 2. sz. Debreceni Imre gazdálkodó—Szenes Alojzia Bellegelő 535. Türi István npsz.—Hajzer Julianna Nagycsere 71. Barta Lajos orvosi műszerész Vigkedvő Mihály-u. 20.—Teremi Erzsébet Fancsika 12. Kovács Ferenc ács Csigekegy-u. 23.—Madóczi Jullánna Érmellék-u. 5. Gyarmati József lakatos s. Homok-utca 4—Mázló Irén Nyil-utca 33. Cseke László szíjgyártó segéd Hollós-u. 3—Tóth Etelka Pulszky-u. 4. Albert István ügynök Simonffy-u. 37. sz.—Liptai Julianna Tanító-u. 15. sz. Antalffy Gyula sütő s. Karca—Szabó Ilona Komlóssy-út 8. b. Czeglédi Gyula npsz. Csalogány-u. 28. sz.—Kerekes Vilma Macs. Gábor László máv. kovács Honvéd-u. 9—Makai Margit Nyil-u. 22. Batai András hordár—Cseppentő Erzsébet Csillag-u. 62. Reményi Ferenc férfi szabó mester Csapó-u. 98—Beke Mária Mikos Kelemen-u. 9. Valán György npsz. Kinizsi-u. 88.—Bajk Mária Homok-u. 96. Farkas Iván máv. órabéres Tompa M-utca 4—Holb Erzsébet Ferenc József-út 5. Kádár Albert Bihar-torda cipész—Katonka Margit Péterfia-u. 42. Vértesi István okl. gazda. Budapest—Szarvas Irén Teleki-u. 88.

Szönyegeket

függönyöket, ágyterítőket stb legolcsóbban vásárolhat

Horn Rezsőné
Debrecen, Kossuth-u. 19

Születés: Csiki Vilmos zenész Wesselényi-u. 89. fiú Vilmos. Szalóki Sándor asztalos s. Gróf Leininger-u. 27. fiú Sándor. Pásti István gazdári fűtő Sándor-u. 3. leány Erzsébet. Nagy Sándor útkapari Magyar-u. 28. leány Margit. Horváth Sándor npsz. Bellegelő 518. leány Piroška. Német Sándor npsz. Balmazújváros leány Ilona. Csibi Sándor fm. Hajdúhadház fiú Sándor. Szima János HFV. alkalmasított Teleki-u. 80. leány Anna. Kemény György fm. Bánk. 127. fiú László. Barca Bálint gazdálkodó Gólya-u. 5. fiú Mihály. Falvai Sándor kazánfűtő Balaton-u. 20. fiú László. Nagy István npsz. Diófa-u. 21. sz. fiú Imre. Ilyés Mihály cipész Pósa-u. 49. fiú Mihály.

Halálozás: Kiss József ref. Vedres dűlő 11. Simon Géza ref. Milotai Nyilas-u. 10. özv. Tóth Mihályné r. kat. 68 éves Miklósu. 20. Boróczi Gizella 14 napos r. kat. Lutheri. 24. Nagy István ref. 74 éves Olajút 72. Téglási Jolán ref. 8 hónapos Pesti-u. 4. Nagy László fodrász segéd ref. 21 éves Hétvezér-u. 31. sz. Imre János mészáros segéd ref. 72 éves Görbe-u. 15. özv. Goldberger Dávidné izr. 84 éves Honvéd-u. 55. Gombos József ref. 10 hónapos Kossuth-u. 130. Nyírmártonfalva.

— **Elrontott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás** eseteiben már egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait. Kérdezze meg orvosát.

— **Gáz és légtalmi eltkkek** Bészler és Dávid vaskereskedésében, vitéz dr. Dávid Géza szaküzletében a Kossuth-szobor mellett.

A színháznál beszéljük...

... hogy a klasszikus operettciklus újabb gyöngyszeme az „Orpheus az alvilágban” lesz, Offenbach örök értékű darabját parádés előadásban hozza színre a Csokonai-színház. A főszerepet H. Neményi Lili énekli, a többi szerepekben is a társulat legjobb erői lépnek a színpadra.

... hogy kellemetlen meglepetés érté a múlt nap Kamarás Gyulát. Az egyik kerékpárkereskedő üzent neki, hogy adja már vissza azt a kerékpárt, amit kölcsön vett. Kamarás, akinek saját gépe van, értelmellenül fogadta a felszólítást. Kiderült azonban, hogy valaki a Kamarás hamisított aláírásával csalt ki egy kerékpárt a kereskedőtől. A szélhámos után megindult a nyomozás és remélik, hogy hamarosan a sánta kutya sorsára jut.

... a rossz nyelvek, hogy a Szabó Ernő borbélyja színész akar lenni. Legutóbb ugyanis a hagyományos „kézét csokolom”-mal üdvözölte a népszerű főrendező, amikor borotválkozni ment.

... hogy a „Gellérthegyi kaland” főpróbáján az egyik táncszám után Sugár Misi eldicsekedett:

— Ez azért olyan jó, mert én állítottam be.

Csanak Béla karmester nem hagyta magát:

— De én zongoráztam hozzá!

Szabó Ernő, a darab rendezője síelve megjegyezte:

— Az értem mégis az enyém, mert én néztem a próbát...

— A debreceni írónők felolvasó ülése. Papp-Váry Elemérné emlékeztetése tartja felolvasó ülését a Debreceni írónők Asztaltársasága vasárnap délután 6 órai kezdettel az Angol Királynő szálló zöld termében. Ezzel kíván áldozni annak, ki örökség képen hagyta nemzetének „Hitvallás” című versét. Hosszú hűsz évi szenvedés alatt nyújtott ezáltal vigaszt és reményt a csüggedőknek. A Debreceni írónők asztaltársasága erre az alkalomra készítette el nemzeti színű zászlóját, hogy azt eljuttassa Rozsnyóra. Papp-Váry Elemérné szülővárosába, a felszabadulás öröme. A zászlót dr. Hegyaljai Kiss Géza ref. lelkész áldja meg vasárnap délelőtt 10 órakor az Árpád-téri templomban. Majd útjára bocsátja a felolvasó ülés keretében. A felolvasó ülés műsorán szerepelnek a Társaság tagjai, a Városi Dalárda és Bot Andor író, mint vendég. Érdeklődőket szívesen lát a rendezőség és az esetleges önkéntes adakozásokat a „Magyar a magyarért” akció javára köszönettel fogadja.

— Révész Imre püspök Szolnok. Szolnokról jelentik: Révész Imre dr., a tiszántúli református egyházkerület új püspöke ma tisztelgő látogatást tett Borbély György dr. főispánnál és Alexander Imre alispánnál.

— **SZEPLŐ. MÁJFOLT ELLEN: RÓZSA ARCKENŐCS. DOB. 1.20. KÁPHATÓ: JÓSA ES JÓNA UTÓDA SOMOGYI DROGÉRIA. KOSSUTH-UTCA 6. SZÁM.**

— Elfogák a család miatt körözött Mayer Rudolf kereskedőt. Részletesen beszámolt a Debreceni Ujság — Hajdúföld arról a családi esetről, amelynek főhőse Mayer Rudolf szabó és kereskedő volt, aki a javításra átvett holmikat elzálogosította és részben eladta. Tekintélyes summával szökött meg Debrecenből és a rendőrség rádió útján is körözte. A körözésnek az lett az eredménye, hogy Mayer Rudolfot szombaton délután Debrecenben felismerték és a rendőrség letartóztatta. Csalás és sikkasztás büntetése miatt gránujára címen indult meg ellene a bűnvádi eljárás.

A Lengyel-Magyar est szereplői a Dóczyban

Visszajár a múlt...*

Írta: WAGNERNÉ SZÜTS ADÉL

Öreg Török András lassan kanalazta a törött, zöld cseréptálban elébe készített parasztos lebbentest. Reszketett a keze, el-el csorgatta az ételt, a zsíros lével végig öntözgette erősen megkopott, foltos, dűrva kabátját, szakadozott nadrágját... A feje is reszketett már. Nem is annyira az idő, mint a nehéz munkával átküzdött évek könnyörtelensége tette ilyen roska-taggyá hajdan szép, szálás alakját. A sarokban ült. Kis széken. Előtte hokkedli, azon állott a tál. Neki nem jutott hely az asztalnál. Ott a gazda étkezett — az ő egyetlen fia, mellette a menyé „pávaskodott” —, ahogy az öreg gondolatban megálapította róla —, egy magas széken pedig négy éves kis unokája trónolt. A Miska. Kanálával vígan csapkodta pléhtányérvékja szélét, mert még az evésből is játékot üzött.

A menyé szemében tehetétel volt az öreg. Folyton érezte vele megtört voltát. Nyelvének csipős fulánkjaival egyre sebezni próbálta, apró hibáit felfújta, bevádolta az uránál, lázított, pörölt, szította az ellenségeskedést, pedig egy évvel ezelőtt még az apóstól cirogatta körül álnok hízlekedéseinek jól kiszámított szavaival, de azóta minden megváltozott, mióta a hiszékeny öreg ember rájuk íratta a házat, pár hold földjét, hogy cserébe holtá napjaink békeességben élhessen, tisztességes gondozásban részesüljön... és most oda jutott, hogy megfűrt ember lett a saját portáján, ahol még Fillérnek, a vén komondornak is főbb volt a becsülete, mint neki, mert a menyecske szerint az őrzte a házat —, tehát megdolgozott a feléje dobált maradékokért —, míg az öreg egyebet sem tett már, csak: evett, ivott, pipázott, aludt...

— Hogy van kedve az ilyen vén dologtalannak élni —, panaszkodott olykor szomszédasszonyának a nyelven vaszoncseléd. Mi meg agyondolgozzuk magunkat, csak-hogy tömhessük a bendőjét!...

Vacsora végeztével a megtört öregember behúzódott a sarokba, elővette egyetlen jó barátját, kiszolgált cseréppipáját, lassan megfűtötte csipős, komisz dohánnyal és vékony füstöt eregetve, érdeklődés nélkül nézegette a kis ház fehérré meszelt falát, ismerős gerendáit... Milyen egyetértésben éltek itt az asszonnyal, megboldogult feleségével...

* Felolvasatott a Debreceni írónők Asztaltársasága által rendezett Than Gyula emlékmatinén és a Turáni Egyesület által Diósgyőrben tartott irodalmi esten.

leségével... De nagyot is fordult azóta a világ! Söhajtott.

— No, tán nem tetszik valami —, pattogott a fiatal Törökkné —, tán vékony volt a vacsora — gúnyolódott az öreggel.

— Nem tetszik a te szád — bökte ki színtelen hangon az öreg, csak éppen, hogy mondjon valamit.

— Ha nem tetszik —, ne nézze!

— Nem nézem én —, de mégis hallom —, replikázott az öreg.

— Látod Andris —, fordult mérgesen az urához, a felborsolt menyecske —, így megy az egész nap! Persze, te nem bánod —, mit törődöl te a feleséged egészségével. Nem vagy litthon, nem bosszankodsz, én meg halálra mérgezem magam az apád miatt. Nézd meg a ruháját: most is, hogy összekente. Hát a hokkedlit! Azt is végig csorgatta! Persze —, én csak takarítsak, kinlódjak miattatok, suroljak, mossak, hiszen telik a fiatal erőmből, van még mit rátok pazarolni!...

A szóradat után sírva kirohant, mérgesen becsapta az ajtót, hogy vad táncot jártak a falra aggatott színes papírosképek.

Ifjabb Török András naptól barnított arca egy arnyalattal sötétebb lett. Kidolgozott kezével nagyot ütött a festett asztalra.

— Hát lesz itt már egyszer békeesség? Miért nem fér meg kend az asszonnyal? Mikor találhatok nyugalmat a saját portámon?

— Amennyire a te portád, anynyira az énnyem is — vágta ki mondókáját két pipaszippantás között az öreg.

— Itt én vagyok az úr —, harsogta keményen a döntést a fiú. Nekem tartozik engedelmességgel fiatalja, vénje —, vagy pedig mehet, ki merre lát!...

Öreg Török András kifürkészhetetlen arca nem mutatott haragot. Csendesesen mondta, mintha csak magának beszélne:

— Ti mehettek, ha nem jó itt nektek —, de én Isten akaratáig maradok ezen a portán!

— Mi mehetünk?... Hát majd megmutatom én, hogy ki fog menni — hördült fel ifjú Török s galléron ragadta az öreget —, roppant erővel hurcolni kezdte az ajtó felé, ott megrántotta a vaskilneset, hogy ropogott bele a rozszant deszkaalkotmány...

Az ősi parasztház nagy szobájának küszöbe előtt farkasszemet nézett egymással: apa és fia!

— Halt! — dörögte hangjának régi erejével az öreg. Eddig és ne tovább!...

Ifjabb Török elengedte a kiszol-

gált kabát gallérját. Apja villámló szemekkel folytatta:

— Harminc évvel ezelőtt én is eddig a küszöbig hurcoltam az apámat, miután már rám testálta vagyunkját —, hát neked sincs jogod áttenni engem a küszöbön!...

— Ifjú Török András nagyot lélegzett. Ököibe szorított keze kiismült —, a halántékán dagadó erekben felgyülemlett vére lassan lecsendesedett. Megfontolt léptekkel közeledett az asztalhoz. Ott leült. Magábaroskadt. Sanda szemekkel kis fiát kémlelte, de a gyermek már aludt. Ez titokban örömmel töltötte el.

Apja elfoglalta előbbi helyét a sarokban. Újból megtölte kialudt pipáját lassan, komótosan. Pőfékelt kezdett. Hátát kényelmesen megvetette. Annak az embernek nyugalmával ült, aki biztosan tudja, hogy most már holtá napjaink meg lesz becsülve.

Ifjú Törökkné félénken sompolygott be az ajtón. A ház előtti kis padon ült, mindent hallott. Meghunyázkodva, szótlanul készülődött a lefekvéshez, csendesen bontogatta az ágycakat. A petróleum lámpa kánóca füstölni kezdett —, lejjebb csavarta. A homályos szobába beragyogott az esthajnal csillag békeességét árasztó fénye. A kemence felől felhangzott az ősz óta behűzött tücsök félénk cripelése s a halk zene egybevegyült a dikón alvó kis unoka mély lélegzetvételével...

— Ne vegyen cserépkályhát míg meg nem tekintette Krisch kályhásmester cserépkályha raktárát, Ispotály-tér 1. sz. (Nagyállomásnál) Telefon: 12-18. Vállal minden szakmába vágó munkát.

— Pacelli bíborost a budapesti egyetem díszdoktorává avatják. Magyarország Főméltóságú Kormányzója a kultuszminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem dr. Pacelli Jenő bíboros államtitkárát a hittudomány és kánonjog művelése terén szerzett érdemeiért, valamint a magyar egyházi és tudományos élet pártfogásáért a hittudományok tb. doktorává avassa és részére a tb. doktori oklevelet kiszolgáltassa.

— **Hölgyek!** A legdivatosabb szörmehundákban és szörmékben nagyválaszték Barkó Márton utódaínál, a Színház átjáróban. Javítások, átszabások legolcsóbban.

— **Egy kiszabadult oroszán vérengzése Londonban.** London egyik külvárosában egy népkertben levő vándorcirkusz nőtényoroszlanja kiszabadult ketrecéből. Üldözöbe vették, de mielőtt az örök elfogták, a megvadult oroszán az utcaséprőt és egy gyermeket összemarcangolt. A két áldozatot életveszélyes állapotban kórházba vitték.

Rádió

BUDAPEST I. MŰSORA:

Vasárnap, november 20.

10.00 Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Murakózy Gyula lelkipásztor.

11.00 Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. A szentbeszédet mise után P. Bangha Béla S. J. mondja. Énekek: Kegyes szemmel nézz reánk; Boldogsasszony Anyánk, Jézusomnak szívén; Isten hazánkért térdelünk elődbe; Himnusz. Orgonál Faludi Béla.

12.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

12.30 Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos.

1.05 Hírek.

2.00 Hanglemek.

3.00 1. „Kisgazdák lányainak képzése”. Banke Antal gazdasági tanár előadása. 2. „A gazdakamarák”. Halács Agoston, az Országos Mezőgazdasági Kamara h. igazgatójának előadása. (A Földművelésügyi Minisztérium rádió-előadásorozata.)

3.45 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

3.30 „Ezentúl sokszor együtt leszünk”. Hankiss János egyetemi tanár előadása. (Köznevelődési előadásorozat.)

5.00 „Felvidéki népdalok”. (II. rész.) Előadja a Budai Szent Cecília Kórus Bárdos Lajos vezényelével. Bevezetőt mond Ortubay Gyula.

5.35 „Bizalmas valómások”. Török Sándor csevegése.

6.05 Suki Tóni cigányzenekara.

7.00 Hírek.

7.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 M. Hir Sári Liszt-műveket zongorázzik.

8.00 Sporteredmények.

8.10 „Krasznahorka büszke vára”. Történelmi legenda három részben. Irta Vándor Kálmán. Rendező Csanády György.

9.30 Hírek, időjárásjelentés.

9.55 Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Friedl Frigyes.

10.30 Hírek német és olasz nyelven.

11.10 Közvetítés a Spolarich-kévéházából. Sári Elemér cigányzenekara muzsikál, Orbász Sándor énekel.

0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

Hétfő, november 21.

6.45 Torna. Hírek. Hanglemek.

10.00 Hírek.

10.20 „Losonci levelek 1880-ból”. (Felolvasás.)

10.45 „Szőlőpásztorok Baranyában”. Irta Sebestyén Jenő. (Felolvasás.)

11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10 Rendőrzene. Vezényel Szöllőssy Ferenc.

12.30 Hírek.

1.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

1.30 Kurina Simi cigányzenekara.

2.35 Hírek.

2.50 A rádió műsorának ismertetése.

3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15 A rádió diákfelőrája.

4.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00 „Lázadás a Pantheonban”. Laczkó Géza előadása.

6.00 Időszéri előadás.

6.30 Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

7.00 Hírek.

7.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven.

7.45 „Édes anyanyelvünk”. Halász Gyula előadása.

8.10 Budapesti Hangverseny Zenekar.

9.35 Hírek, időjárásjelentés.

10.00 Zenekari művek (hanglemekről.)

10.30 Hírek német és olasz nyelven.

11.00 Hírek angol és francia nyelven.

11.10 Szalonötös.

0.05 Hírek külföldi magyarok számára.

TESTEDZÉS

A MASz staféta elindult Kassára

Budapest, november 19. MTI. A Magyar Athletikai Szövetség stafétát indított a felszabadított Kassára, ahol a csapat ezüst koszorút helyez el a nagyságos fejedelem, II. Rákóczi Ferenc síremlékére. A stafétát szombat délben egy órákor indították a hősök teréről. A futók öt kilométerenként váltják egymást. A csapat tagjai társasgépkocsin követik az utat. Az útiterv szerint csak ma este 8 órákor érkezik a csapat Gyöngyösrre és reggel 6 óratájtban Miskolcra, végcélját, Kassát pedig vasárnap délben feltizenkettőkor

éri el.

Gyöngyös, november 19. MTI: A Magyar Athletikai Szövetség stafétája Gyöngyösrre este 8.05 órákor érkezett meg. A vámsorompótól kezdve a városháza előtti térrig a felső mezőgazdasági iskola fáklyás stafétája kísérte a futókat. A gyöngyösi városháza előtt Makrányi Gyula h. polgármester mondott üdvözlő beszédet, majd a staféta tagjai pihenőt tartottak, megvacsoráztak és este 9 óra után néhány perccel ismét útnak indultak Miskolc irányába.

Izgalmas mérkőzés színhelye lesz ma a Diószegi-uti sporttelep

Ma délután két órai kezdettel a DVSC csapata NBB. bajnoki mérkőzést játszik a csepeli WMFC ellen. A csepeli gyári csapat, amelyben több profijátékos is szerepel, olyan nagy játékerőt képvisel, hogy az NB-ben is megállná helyét. A múlt évben is csak az utolsó pillanatban szakadt le egy ponttal a Szolnoki MÁV-tól s így nem kerülhetett be a Nemzeti Bajnokságba. A WMFC, ha jelenleg nem is áll az első helyen, de még nem mondott le arról, hogy az NB-be bekerüljön. A Csepeli WMFC már ma este megérkezett Debrecenbe, hogy ma pihenten állhasson ki a nagyfóntosságú mérkőzésre. Az ismertebb játékosok közül ott láttuk Rökköt, Szuhait, Keresztést, Budavárit, akik már nem egy csapathoz játszottak teljes sikerrel. A többi játékosok is igen jól játszanak s így igen izgalmas küzde-

lemre van kilátás.

A DVSC szintén komoly munkával készült erre a mérkőzésre, mert pont a nagycsapatok ellen akarja bebizonyítani, hogy kelet bajnokcsapatának az NBB-ben van a helye. A DVSC mai összeállításában lényeges változások lesznek a múlt hetivel szemben. A csapat a következő lesz: Keskeny—Radics, Antal III.—Elek II., Kántor, Papp—Bihari II., Szabó, Gere, Bihari I., Nagy. A mérkőzést Szécsi vezeli. Előtte a DVSC II. csapata játszik Debrecen ifjúsági válogatottjával s így igen gazdag programot nyújt a DVSC vezetősége Debrecen közönségének.

A Csepeli WMFC összeállítása a következő: Budavár—Györi, Tóth II.—Keresztés, Gere, Nyilas—Szabó, Lukács, Szuhai, Csurgó, Serényi.

ELUTAZOTT A BOCSKAY BUDAPESTRE

A BocsKay csapata ma délután Budapestre a Ferencváros ellen játsza le bajnoki mérkőzését. A két csapat találkozója a múltban is izgalmas küzdelmet hozott és most is arra van kilátás. Kétségtelen, hogy a Ferencváros megőrzi Toldi és Biró hiányát. Az előbbinek bokatorrés, az utóbbinak pedig gyomor-süllyedése van. De a Ferencváros Kemény és Tanczos személyében olyan tartalékkal rendelkezik, hogy aggodalomra egyáltalán nincsen oka.

A bajnok csapat ismét bajnokságra tör. Nem is lehetetlen ez, mert a vezető Újpestől csak egy pont választja el és az Újpest ma a Hungáriával játszik. A BocsKay a következő összeállításban játszik a Ferencváros ellen: Kertes—Elek, Nádas—Orosz, Poesai, Békési—Markos, Palotás, Pászti, Takács, Hajdú. Tartaléknak Janzsó utazott el. Ebben az összeállításban a BocsKaytól ha pontszerzést nem is, de szép eredményt várunk.

A Ferencváros felállítása a következő: Tihanyi—Tátra, Polgár—Lázár, Sárosi III., Pósa—Tanczos, Jakab, Sárosi I., Kemény, Gyetvai. Hádának pénteken éjszaka meghalt fiatal felesége s ezért nem vállalta a játékot.

RANGADÓ

A NEMZETI BAJNOKSÁGBAN

A sorsolás különös szeszélye folytán az Újpest—Hungária mérkőzés az ősz végére maradt, amelyet Újpesten játszanak le. Ha a két csapat erejét mérlegeljük, akkor a honi pálya révén az Újpest győzelmét jósolhatjuk, nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy a futballban minden lehetséges. Igen érdekes mérkőzésnek ígérkezik az Elektromos—Salgótarjáni SE találkozó is. Az Elektromosban most mutatkozik be Sárdy I. s ha bevállal, akkor egy pillanattal sem kétséges a fővárosi csapat győzelme. A Szűrtaxi—Phóbusz találkozója döntetlennek ígérkezik, de a Fóbusz győzhet egy góllal. A Zuglói SE—Nemzeti mérkőzés

favoritja az utóbbi. Szolnokon a Buda-fok vendégszerepel. A szolnokiaknak van nagyobb esélye a mérkőzés megnyerésére. Szeged a Kispestet látja vendégül. Két jó középcsapat küzdelme döntetlent vagy egygólos szegedi győzelmet hozhat.

A DEBRECENI TORNÁSZOK ERŐPRÓBAJA BUDAPESTEN

Debrecen sz. kir. város polgármestereinek Budapest és Debrecen városok közötti tornakultúra mélyítésére alapított vándordíjjáért a mai napon Budapestre másodszor küzd a két város kiváló tornászcsapata. Tavaly minimális pontkülönbséggel Budapest csapata vívta ki a szép kivitelű vándordíj megőrzésének jogát; reméljük, hogy az idén a debreceniek ismét becsületet szereznek városuk tornász hírnevének. A csapat a következő tornászokkal képviseli Schmidt Gyula testnevelő tanár, országos művezető, Szarukán Sándor a MOTESZ alelnöke és Madarász László DTE titkár vezetésével Debrecen város színt: Mogyoróssy Győző, Szabó Miklós, Hajdu Gyula, Simonfalvy László, Lehoczky Imre, Klencs János, Vermes László és Both György.

Ugyane városok közti mérkőzés keretei között osztja ki a MOTESZ elnöksége az új szenior ezüst és arany jelvényre jogosult tornászoknak okleveleit és jelvényeit. Debrecenből aranyjelvényt szerzett az országos tornászversenyen elért kitűnő teljesítményével Mogyoróssy Győző olimpikon, magyar tornászbajnok. Ezüst jelvényt szerzett Szabó Miklós DTE, Hajdu Gyula DEAC, Simonfalvy László DEAC, Batiz Lajos DTE, Both György DEAC, Klencs János DTE.

SPORTHIRMONDÓ

Három mérkőzést játszanak a keleti amatőrök. A keleti elsőosztályú amatőr-bajnokságban vasárnap csak három bajnoki mérkőzést játszanak le. Nyiregyháza a NyKISE a DMTE-vel, a NyTVE pedig a KMOVE-val, Nyirbátorban a BÁT—AZ NBB mai programja. Keleti csoport: CSMOVE—Váci Reményiség, DÍ—MÁVAG—SBTC, Szentlőrinc—Törekvés,

Váci SE—SZAK, Mezőtúr—Pereces, Nyugati csoport: Pécsi DVAG—Rákoskeresztúr, BSzKRT—Lampart, Haladás—Tatabánya, UTE—Pénzügy, ETO—Sopron, Postás—Alba Regia, Vasas—Tokodi USC.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

November 19-én, szombaton este: GELLÉRTHEGYI KALAND.

November 20-án, vasárnap délután: GELLÉRTHEGYI KALAND.

November 21-én, hétfőn: GELLÉRTHEGYI KALAND. A. bérlet 7. sz.

A színházi iroda jelenti: Ma, vasárnap a nagysikerű, vídám operettújdonosság:

Gellérthegy kaland

délután és este is!
Hétfőn A. bérlet 7. számban, kedden B. bérlet 7. számban és szerdán szintén

GELLÉRTHEGYI KALAND.

Előkészületben Budapest legnagyobb vígjátéksikere: Vaszary János pompás komédiája:

ANGYALT VETTEM
FELESEGÜL.

Felhívás

Debrecen mindkét nembeli ifjúságához!

Színpadra alkalmas fiatal leányok és fiúk jelentkezését kéri és várja a Csokonai színház.

INGYENES OKTATÁSBAN részesül és

SZINPADI GYAKORLATRA

neveli a jelentkezőket, akik alkalmasak színi pályára. A továbbiakról bővebb felvilágosítást nyújt személyes jelentkezéskor Győri József titkár (előcsarnok alsó iroda), aki mindennap a jelentkezők rendelkezésére áll. Megfelelő előmenetel esetén az alkalmas jelentkezők szerződést is nyernek a színháztól.

Mozi műsor

Hungária: Szentpétersvári éjszakai.

Apolló: Jégpokol.

Vigszínház: Uz Bence.

Vasárnap:

FERFI MIND ORULT

Páger, Jávör magyar filmje.

Előadások: 3-tól.

HIRDETMEY

Debrecen sz. kir. város szikgati gazdaságából mintegy 500 q Ella burgonya és 180 q Krüger burgonya kerül eladásra. A venni szándékozók írásbeli ajánlataikat november hó 21-én délelőtt 11 óráig adják be a városi gazdasági ügyosztályhoz (Városháza félemelet 13. sz. szoba), ahol az eladási feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A burgonya a szikgati gazdaságban van és bármikor megtekinthető.

Debrecen, 1938. november 19.

Gazdasági Intéző,

A visszacsatolt Felvidék gazdasági jelentősége

A színmagyarlakta és visszacsatolt Felvidék területének gazdasági jelentőségét az határozza meg, hogy azok túlnyomóan rendkívül termékeny vidékek. A vizek szabályozása után szikesedésnek indult, száraz években gyenge termést nyújtó Nagy-Magyaralfölddel szemben a visszanyert területen igen jó terméseket kapunk. A Csallóköz, azután a Duna-vidék Érszekujártól és Párkánytól északra, a Garam és Ipoly folyásának déli völgyei, az Ungvár—Munkács—Bereg-szász vasútvonalától, tehát az n. n. Ruszinszktól délre, a legjobb búzatermő területek kerültek vissza az ezeréves határokhoz.

Ezek a területek szolgáltatták az eddigi cseh-szlovák terület búzatermésének 40 százalékát.

Ez a 40 százalék jó termő években kitejt 5—6 millió métermázsát, tehát igen tekintélyes mennyiséget.

Tehát a trianoni határokkal körülvett eddigi Csonkamagyarország búzatermése 20 százalékkal emelkedik a Felvidék részben történt visszacsatolása révén.

Ez a körülmény nem jelenti azt, hogy most már az exportálható búzamennyiség ebben az arányban emelkedik, sem pedig azt, hogy a búzáarak visszaesnek, mert jelentékenyek a visszacsatolt fogyasztók is. A búzáarak esésére tehát annál inkább nincs kilátás, mivel az idetartozott, de még vissza nem került felsővidék — tehát a tótok és ruthének — mivel a tengertől távol esik, a szó szoros értelmében a mi búzáinkra van utalva.

Ebből következik, hogy devizát nyújtó legfontosabb terményünk, a búzából sohasem lesz túlsók.

Főterményünkön, a búzán kívül rozsot, árpát, tengerit, kölest különösen a Vág és Nyitra alsó folyásainál termelnek jelentékeny mennyiségben. A sörárpáról tudjuk, hogy az a szóbanforgó vidéken terem a legkiválóbb minőségben, a szőlő és a gyümölcs kiváló minőségben szintén végigvonul a szóbanforgó területen.

A Vág és Nyitra folyók völgyében terem a nagy mennyiségű és kiváló cukorrépa. Erre vezethető vissza, hogy a szóbanforgó vidéken mintegy hat nagy cukorgyár működik.

Ezek között vannak a Stümmer-féle cukorgyárak, a Deutsch és fia érdekeltségek cukorgyárai. A visszacsatolással együtt kell járjon

a cukor kiviteli kontingensének a felemelése, valamint a belföldi cukoráraknak a mérséklése.

Eppen amikor e sorokat írjuk, vetjük azon örvendetes hírt, hogy a cukorárak mérséklése ügyében az intézkedés már meg is történt.

A hegyek vízel végső folyásukban, nemkülönben a lassan hőmpölygő Duna áradásának alkalmával rakták le azt az új alluviális réteget, amely mögött mesze elmarad a Tiszahát diluviális homokja, másrésztől a hegyek lábánál nagyobb és több a csapadék, mint az Alföld száraz mezőin. Ezekben adva van a vízszekerült területek állandó, nagy és jó termése. es. P. J.

Rizstermelés a Magyar Alföldön

Az Alföld öntözési munkálataival egyidejűleg igen fontos munka van folyamatban a földművelésügyi minisztériumban. Ugyanis arra való tekintettel, hogy az öntözéssel együttjáró gazdálkodás teljesen új szakismereteket kíván, máris intézkedések történtek a földművelésügyi minisztériumban arra nézve, hogy a gazdaközönség megfelelő felvilágosításban részesüljön. Evégből elsősorban is felállítják

az öntözésügyi szakiskolát.

Ebben az iskolában díjtalanul fogják oktatni a gazdákat mindazokra a termelési eljárásokra, amelyek lehetővé teszik az új termelési rendszer meghonosítását.

Ezenkívül mindent elkövet a földművelésügyi minisztérium arra nézve, hogy

a rendszeres öntözőgazdálkodás révén új termelési ágazatot honosítson meg a nagy magyar Alföldön. Igen természetesen, hogy elsősorban a rizstermelésről van szó. Az ez évi rizstermelési kísérletek igen szép eredménnyel zárultak. Átlagban véve a rizstermelési kísérletek ebben az évben azt mutatták, hogy Alföldünkön sikerült 1600—1800 pengő hozamot katasztrális holdanként elérni. Ez a siker ösztönzésül szolgált arra, hogy a rizs termelését fokozott mértékben terjesszék ki. Evégből gondoskodás történt a rizstermeléshez szükséges gépek és eszközök beszerzéséről, elsősorban a rizsvetőgépekről. Megemlítjük, hogy a Magyar-Alföldön termelt rizs minősége elsőrangú; vetekszik az elsőrendű Karolina-rizzsel.

A szudáni fűmag takarmányozása

Ma már Magyarországon is olyan helyeken, ahol a nagyobb szárazságok miatt a lucerna és lóhere nem adnak elegendő termést, nagyban termelik a szudáni fűvet, mint olyat, amely bőséges zöldtakarmányt ad. A hazai szudáni fűmag a kereskedelemben nehezen értékesíthető. Erre vezethető vissza az, hogy nálunk a szudáni fűvet magváért alig termelik. Pedig hálás volna a termelése abrakolási célokra, mivel takarmányozásra igen jól felhasználható. Ugyanis a szudáni fűnek a magja nagy tápláló értékű. Megdarálva a ló és szarvasmarha szívesen fogyasztja. Étrendi hatása olyan, mint a cirokmagé. Már pedig a cirok-

magról tudjuk, hogy az a csikóknak milyen jól bevált abrakja.

TERMELÉS VEGYÉSZETI CÉLOKRA

A mezőgazdasági hatóságok bevonásával érdekes tárgyalások folynak különleges termelési szerződések megkötésére. Elsősorban az a célja ezeknek a szerződéseknek, hogy a gazdák olyan növényeket termeljenek, amelyeket a vegyészeti gyárak szívesen vesznek jó áron. Különösen Franciaország mutat nagy érdeklődést olyan növények iránt, amelyekből illatszerek állíthatók elő. A magyarországi eddigi idevágó termelésekkel igen jó

sikerrel kísérleteztek a francia illatszer-gyárak, miért is most igen nagy tételekben óhajtanak Magyarországon levendulát termelteni.

Tudnivalók

Mit fogyasztanak az emberek egy óra alatt a földet művelők munkájából? 100 millió kgr. kenyert, 25 millió kgr. burgonyát, 10 millió kgr. főzelékféléket, 3 és fél millió kgr. húst, 3 millió marhát, 30 millió kgr. cukrot, 180 ezer tonna cigarettát és szivart. Ismeretlenek, de szintén óriási mennyiségek a rizs, gyapjú, bőr, toll, zöldségfélék, gyümölcsök, szőlő, bor, tej, vaj stb.

A birtokok védettségét meghosszabbították. A 7700—1938. M. E. sz. rendelet értelmében a védett birtokok nyilvántartás joghatálya további hat hónap tartamára, vagyis 1939 április hó 30. napjáig meghosszabbított.

Magyar hagyma Délafrikában és Középamerikában. A múlt évben Anglia és Németország voltak a magyar hagyma legjobb vevői. Ebben az évben az egyik kísérleteket tett újabb piacok szerzésére és próbaképpen fokhagymát szállított Dél-afrikába és vöröshagymát Középamerikába. A makói termelők a vereshagymáért mázsánként 7 P és 40 fillért kapnak.

KERTÉSZET

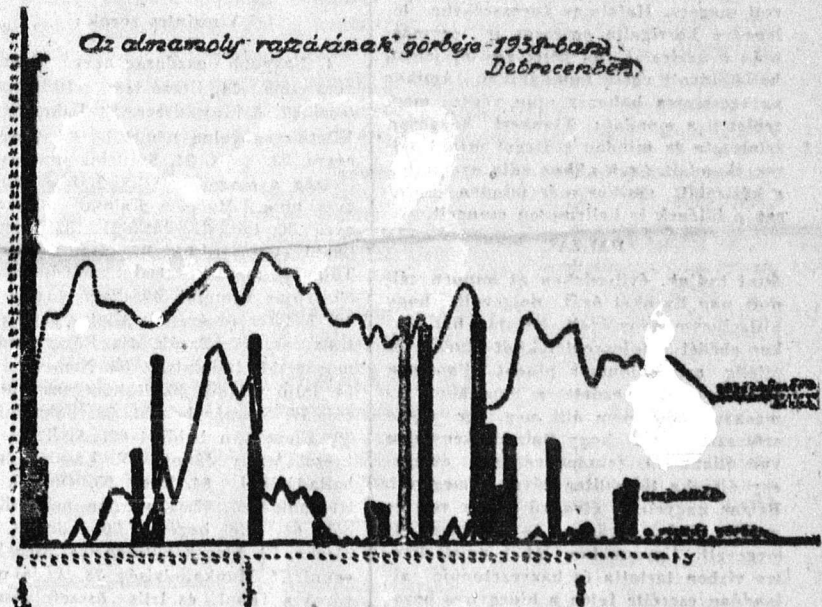
Az almamolyról

Dobos Lajos kertészeti intézőtől

Az almamoly a legveszedelmesebb almakártevő. Az ellene való védekezés a kísérleteknek, szakvitáknak élénk tárgya. A védekezésnek ma már számos változatát ismerjük. — Egyikkel több, másikkal kevesebb eredményt érünk el. Bárhogyan kívánunk védekezni az ellenség ellen, azt mindenekelőtt meg kell ismerünk. Ismernünk kell rejtekhelyeit, követniük kell hadmozdulatait.

Az almamoly rajzását legmegbiz-

hatóbban Fári László eljárásával figyelhetjük meg. Ennek lényege az hoz az előre összefogdosott almamolyhernyókat zárt szekrénybe rakjuk és rajzásukat ott naponként figyeljük. Pohl Ferenc tanácsos úr felhívására én is beállítottam a kísérletet a városi törzsgyümölcsösben. Az adatokat feljegyeztem és belőlük ezt a grafikont szerkesztettem:

Mit olvashatunk le erről a görbéről?

1. Debrecenben és környékén 1938 nyarán az almamoly második rajzása július 22. és augusztus 9. között zajlott le. A kulmináció napja július 19. (Az almamolynek nálunk rendszerint 3 rajzása észlelhető.)

2. a 3. rajzás augusztus végére, szeptember legelejére esett és valószínűleg a sok eső miatt igen gyenge volt.

3. nagy légköri nyomások a rajzást beszüntetik (július 11—12.) vagy erősen visszanyomják (VII. 25., VIII. 2—3., VIII. 23—26.)

4. a napi középhőmérséklet egyenletes emelkedésével a rajzás ereje rohamosan nő. (VII. 23—VII. 29.)

5. tartós esők szintén csökkentik a rajzást.

A preventív permeteréseket annak figyelembevételével végeztük, hogy a lerakott petéből 6—10 nap múlva kel ki a hernyó, akkorra tehát a gyümölcs védelmi állapotban legyen. Permeterezéshez mérszárzenát használtunk.

A Fári-féle megfigyelés máig a legtekélyesebb. Adatait a permeterések időpontjának megválasztásá-

nál nem esem figyelembe részesíteni. Így nemcsak a biztosan ható permeterések időpontját tudjuk alkalmasan megválasztani, de az előírt 2 hetenkénti permeterések nagy számát 3—4 jól elhelyezett permeterésre redukálhatjuk, ami nagy költség megtakarítást jelent. Ezért az almamoly rajzását legalább vármegyénkint így figyelni kellene tudományos intézeteknek, gyümölcsészeti szakközegeknek, amint az Kalifornia híres almatermő vidékein a legfontosabb teendők közé tartozik. A rajzás menetét sajtó, rádió, plakát útján a termelő közönséggel közölni kell, mert a helyes és gazdaságos permeterés a rajzáshoz igazodik.

A városi kertészet gyümölcsfakísérleti telepén a rajzást jövőre mindenesetre figyeljük és a rajzás menetét és permeterés idejét a Debreceni Ujság—Hajdúföld hasábjain közölni fogjuk.

LAPUNKAT TAMOGATJA, HA HIRDETŐINKNEL VASAROL

Nagy írók bogarai alkotásközben

A „Paris Soir“-ban nagy cikk jelent meg azzal kapcsolatban, hogy az egyik irodalmi folyóiratban támadás hangzott el a mai fiatal írók ellen amiatt, hogy szokásaikban és műveik írása közben „modorosak és különcök“. A „Paris Soir“ ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy lehet, hogy ez valóban így van, de mi ez ahhoz képest, ahogyan a XVIII. és XIX. század nagy írói klasszikus műveiket megalkották.

VOLTAIRENEK

példán az volt a munkamódszere, hogy dolgozószobájában egész sor íróasztalt tartott és mindegyikén ott fektült egy-egy készülő műve kézirata. Aszerint, hogy mihez volt hangulata, hol mesét írt, hol történelmi munkán dolgozott, hol szatírára, hol pedig tragédián.

Jean-Jacques

ROUSSEAU

már nem engedhetett meg magának ilyen kényeztetést. A rue de la Platrie egyik rozoga házában negyedik emeletén egyetlen szobácskájában volt csak és Rousseau úgy próbálta magát a szabad természetbe képzelni, hogy a falon ott függött a montmorency-i erdő képe, az asztalon egy kallitkában kanári esicsérgett és órlási virágcsokor árasztott illatot. Rousseau különben ágyban szeretett a legszívesebben írni.

FLAUBERT

az egész esztendőt Rouen közelében croiset-i birtokán töltötte. Ha dolgozott, hosszú hálókötényt és bő bugyogót húzott magára. Hatalmas karosszékebe lelepedve korrigálta százszor is egymásután a kéziratait, hol beírt egy új jelzőt, hol kihúzott egész mondatokat. Amikor az ezerszeres habozás után végre megszületett a mondat: Flaubert hangosan felolvasta és minden szóttagot megfontoltan skandált. Csak akkor adta nyomdába a kéziratait, amikor már minden egyes szó a fülének is kellemesen esengett.

BALZAC

mint tudjuk, évtizedeken át minden áldott nap tízenkét órát dolgozott, hogy kifizethesse adósságait. Délután hat óra körül ebédet befejezve lefeküdt aludni és éjfélig mély álomban plihent. Pontosan éjfélkor hozzákézdett a munkához és másnap délig nem állt meg. Ez olyan erőfeszítés volt, hogy Balzac kénytelen volt állandóan feketekávéit inni és egy-egy éjszaka több liter kávé is megívott. Balzac nagyon jó étvágyú ember volt és munka közben nyáron 4-5 dinnyét is megevett. Ugyanakkor lábát mustárlisztes vízben tartotta és házevetőnője állandóan cserélte fején a hidegvizes borogatásokat. Balzac a teleit kéziratlappokat egyszerűen a háta mögé dobta és nem törődött több velük. Másnap délen a házevetőnő összeszedte a szobában szétszórt papirlapokat és nyomban a nyomdába küldte. Balzac már csak kefényomatban korrigálta kéziratait. — Mint tudjuk, ez az emberföltötti munka teljesen felőrölte a nagy író szervezetét. Balzac 50 éves korában meghalt.

A FIATALABB DUMAS

csak zeneszóra tudott dolgozni. Érdekes, hogy Theophile Gautier éppen a zenét tartotta „a legkellemetlenebb zajnak“.

GERARD DE NEVAL

ott dolgozott, ahol éppen rájött az alkoholi vágy. Éppen ezért óriási zsebeket készíttetett, amelyekben mindig magával vitt tintásüveget, tollakat, ceruzákat, itatót, kéziratlappot, radirgumit, vakarót és vonalzóit.

GOETHE

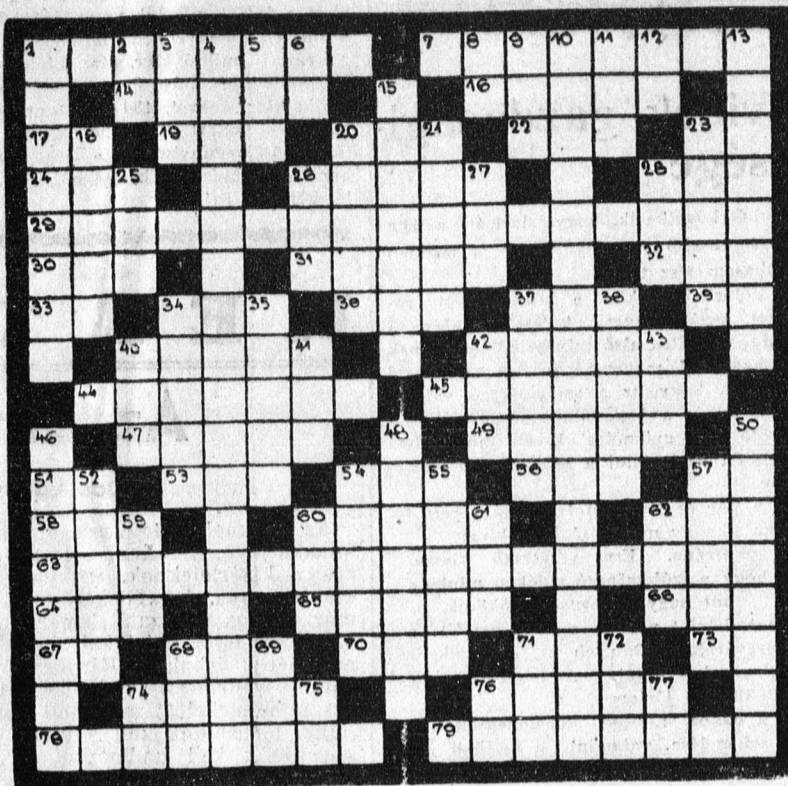
nagyon rendszeresen dolgozott, azonban kizárólag csak délelőtt írt.

DICKENS

megszégyellően szabállyá tette a maga számára, hogy minden nap három oldalt írjon. Se többet, sem kevesebbet. Az esztendő végén tényleg 1005 oldal készült el, vagyis többet.

Rejtveny-rovat

69. Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok:

1. Nagyobb gazdaság neve. 7. Petőfi-verse címe. 14. Utazó teszi. 16. Magasba teszi. 17. Ásvány-fűszer. 19. Lakosság. 20. Viszta: angolna németül. 22. Olga becézve. 23. Tova. 24. Szellemi munkás. 26. Ország a magasban! 28. Lám. 29. Magyar nőta. Murgács Kálmán szerzeménye. 30. Eát. 31. Juttatál. 32. Kór. 33. Csont latinul. 34. Bér van ilyen. 36. Tölgyfa angolul (Oak). 37. Rendezget. 39. Tojás németül. 40. Ilyen jog is van. 42. Kétszer öt év. 44. Állat. 45. Leánytestvérek. 47. Basák. 49. Fűvet eszik a mezőn. 51. Indulatsz. 53. Német névelő. 54. Fájó valami. 56. Roham mássalhangzó. 57. Számár beszéd. 58. Bekaplak! 60. Elege van belőle! 62. A. T. N. 63. Idézet Arany János „V. László“ című balladájából. 64. Ime. 65. Önféj. 66. Helyhatározó. 67. Egyforma mássalhangzók. 68. Adél becézve. 70. Lár. 71. Imrecske. 73. Idegen költőszó. 74. Meg lehet venni. 76. Munkahelyiség. 78. Ázsiai orosz város a Tobol és Irtyis összefolyásánál. 79. Kegyelem.

Függőleges sorok:

1. Tompa-költemény címe. 2. Indulatsz. 3. Európai nemzet. 4. Dal Lehár „Víg özvegy“ című operettjéből. 5. Ujság. 6. Disznószállás. 8. Távirati ő betű. 9. Nmo. 10. Petőfi-verse címe. 11. Becézett női név. 12. Római szám: 501. 13. Van benne élet! 15. Akusztika. 18. Mesebeli alak. 20. Rádióhoz tartozik. 21. Mamák. 23. A magyar ősmónda szerint űgek vajda felesége. 25. Zúdit. 26. Mna. 27. Yöl. 28. . . . szakadtából. 34. Merül kifele. 35.

VICTOR HUGO

álva írt egy könyvelőasztalon, amely a hálószobájában állt. Ő is nagyon pontos volt: lúdtollal pontosan 80 sor verset írt le minden nap.

VERLAINE

számára az alkohol nélkülözhetetlen volt versel írásánál. A nagy költő szegyezte ezt a gyengeségét és igyekezett tiltakolni.

MARCEL PRÉVOST

a modern francia irodalom egyik nagysága elmondja, hogy ő minden nap hűségesen leül az íróasztalához és nagyon szigorú önmagával szemben. Rengeteget

Fonott áru. 37. Fall (amerikai folyó.) 38. Udvarias szó. 40. Harmadik hatvány. 41. Hölgyek. 42. Rag, -tól párja. 43. Eszközhatározó rag. 46. Fuvallat. 48. Irodalmi műfaj. 50. Képviselet. 52. A nagy kaszás. 54. Egy helyen se. 55. Lakásberendezés. 57. Olasz autómárka. 59. Egyforma mássalhangzók. 60. Kecsehang. 61. Nsk. 62. Sámuel másik neve. 68. . . . mars. 69. Ids. 71. Vesszőzött latin harag! 72. Nőnév. 74. Kutya. 75. Oz. 76. Aroma. 77. Ispán van ilyen.

Vízszintes sorok: 1. Atyámfia. 7. Egyhamar. 14. Óriás. 16. Aradi. 17. Vé. 19. Unt. 20. Nem. 22. Aló. 23. Ut. 24. Ági. 26. tanár. 28. Itó. 29. Rettenetes Iván cár. 30. Itt. 31. Távoz. 32. Ani. 33. Ut. 34. Ika. 36. Lel. 37. Mym. 39. Ak. 40. Szelt. 42. Késel. 44. Rézben. 45. Birálat. 47. Kádár. 49. Terep. 51. Iv. 53. Kem. 54. Mád. 56. Ggg. 57. En. 58. Liu. 60. Dánia. 62. Iga. 63. Isten óvja a királyt. 64. Neo. 65. Futna. 66. Iro. 67. Dl. 68. Uhu. 70. Soa. 71. Azt. 73. Em. 74. Eléri. 76. Húsos. 78. Revíziót! 79. Botanika.

Függőleges sorok: 1. Akvárium. 2. Yo. 3. Árú. 4. Minden kezdet nehéz. 5. Fát. 6. Is. 8. Ga. 9. Yra. 10. Halvány sárga rózsza. 11. Adó. 12. Mi. 13. Retorika. 15. Benevez. 18. Égett. 20. Natál. 21. Másol. 23. Utána. 25. Itt. 26. Tet. 27. Tiz. 28. Ica. 34. Izsák. 35. Albán. 37. Méreg. 38. Meleg. 40. Sek. 41. Ter. 42. Kit. 43. Lap. 46. Cilinder. 48. Bánatos. 50. Anatómia. 52. Visel. 54. Május. 55. Diana. 57. Egyre. 59. Uto. 60. Dvf. 61. Aka. 62. Ill. 68. Uli. 69. Uri. 71. Autó. 72. Ton. 74. Ev. 75. Io. 76. Ho. 77. Si.

ír, de munkája legnagyobb részét a papirkosárba dobja. Úgy fogja fel a regényíró feladatát, mint a felfedezőét, aki maga sem tudja az őserdőben, hogy hova fog kilyukadni.

PAUL MORAND

belsmeri, hogy nagyon nehezen ír és rengeteget töröl írásából. Háromszor-négy-szer is átír mindent, mielőtt meg lenne elégedve alkotásával. Nerval munkamódszerét követi tehát, de irigyl Gautier halatlan könnyedségét.

KÖVETKEZETESÉG

— Hallottál már, kérlek, ilyen pimasz eljárást? Tegnap elmentem Kovácshoz, kinyitottam az ajtót és be akarok lépni. Erre ő megfog a nyakammal, belémrug, de úgy, hogy négy emeletet gurultam lefelé.

— No és te mit mondtál erre?

— Semmit. Négy hónap óta nem vagyunk beszélő viszonyban egymással.

EBÉD ELŐTT

A vendég hosszas halogatás után végre menni készül. Így szól a házigazdáék Gyuri fiához:

— Na Gyuri elkísérsz a villamos megállóig?

— Nem én!

— Miért?

— Mert hallottam a mamától, hogy mihelyt elmegy a bácsi, ebédhez ülünk!

MAI HÁZASSÁG

Férj: Már megint új ruhád van? Nem mondanád még nekem, hogy miből fogom kifizetni?

Feleség: Az a te dolgod! Nem azért mentem hozzád feleségül, hogy pénzügyi tanácsokat adjak neked.

KEGYETLEN VICC

Pocsolya úr asztmával kórházba kerül. Harmadnap rettentő dühösen hívja az ápolót:

— Mondja kérem, mitféle disznóság ez? Tegnapelőtt egész éjszaka hörög balról tőlem egy beteg és reggelre meghal. Ma ugyanez történik a jobboldali szomszédommal. Hát nincs itt haldokló-szoba?

Mire az ápoló:

— Maga röhögni fog; ez az!

SZINESZÉK

— Az összes lapok azt írták rólam, hogy nagyszerű voltam a hülye-szerepben!

— Könnyű neked!

— Miért volna könnyű?

— Mert született hülye vagy!

A RENDES EMBER

— Hallom szomszédasszony, hogy az új szobaura rengeteg levelet kap. Persze, csupa szerelmeslevél, mi?

— Szó sincs róla. Az én szobauram nagyon rendes, derék tisztességes ember. Nincs a postájában egy szerelmes levél sem. Csupa felszólítólevelet kap a kifizetetlen számlák miatt.

MEGNYUGTATÓ IGERET

— Papa kérlek, vegyél nekem a születésnapomra egy trombitát!

— De nagy lármát fogsz vele csapni!

— Nem, papa! Igérem, hogy csak akkor fogok játszani rajta, ha alszol...

OVATOSAN

Két spórolós ember utazik az autóbusszon. Egyszer csak beszáll egy gyönyörű, fiatal lány és leül a szemközti padra.

— Mit gondolsz, megismerkedünk vele? — kérdi, egyik a másikat.

— Okvetlenül — sugja vissza ez — de előbb várjuk meg, amíg megváltja a jegyét a kalauznál.

MINDEGY

— Főpincér úr, tegnap itt felejtettem az esernyőmet.

— Hogy nézett ki?

— Mindegy. Akármilyen esernyővel beérem.

A mestervizsga iránti kérvényeket idejében kell beadni a Kereskedelmi és Ipar-kamarához

Debreczenben a debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara egész kerületében decemberben lesznek a legközelebbi mestervizsganapok és a kamara figyelmezteti mindazokat, akik decemberben vizsgázní óhajtanak, hogy kellőképpen felszerelt kérvényüket legkésőbb folyó évi november hó 20-ig nyújtsák be a kamarához, mert különben csak az 1939. évi márciusi vizsganapra igényelhetik beosztásukat. A kamara tájékoztató körleveleket küldött minden iparhatóságnak, ipar-testületnek és községi előljáráságnak, ahol az érdekeltek megtudhatják, miként kell kérvényüket felszerelni. Saját érdekükben érdeklődjék meg a tudnivalókat pontosán, mert gyakori eset, hogy egyesek a szükséges iratokat nem csatolják, ellenben felesleges iratok beszerzésével töltik az időt és emiatt sokszor elkésnek a kérvény beadására előírt időponttól.

Tümegecs letartóztatás Bukarestben aranyrud-csempészés miatt. Bukarestből jelentik: Az egyik legnagyobb oláh szövetgyárat a rendőrség bezárta és tulajdonosait letartóztatta, mert titokban jelentékeny értékű külföldi és oláh devizát valamint egy 80 kg-os aranyrudat akartak csempészni külföldre. A tulajdonosokon kívül a gyár hat igazgatóját és a csempészésbe beavatott 3 vámtisztviselőt is letartóztatták.

KÖZ-GAZDASÁG

TARTOTT A KÉSZÁRUPIA

A készáru piac csaknem teljesen üzletelen. Az árak a kalászosoknál és a főbb cikkeknél nem változtak. Sörárpából adtak csak el 250 mázsát.

Rozs: tiszavidéki 77 kg-os 20.45—20.55, 78 kg-os 20.65—20.75, 79 kg-os 20.85—20.95, 80 kg-os 20.95—21.05.

Rozs: pestvidéki 14.85—14.95, más származású 14.90—15.00.

Takarmányárpa: elsőrendű 18.30—18.50, középmínőségű 18.00—18.20.

Sörárpa: kiváló 21.00—21.50, prima 20.00—20.75, sörárpa 19.50—20.00.

Zab: elsőrendű 19.35—19.50, középmínőségű 19.25—19.35.

Tengeri: tiszántúli 13.20—13.30, egyéb áll. 13.15—13.25.

Debreceni termény- és takarmánypiaci árak: Búza 19.70—19.80, rozs 13.40—13.50, tengeri 12.00—12.10, tengeri, csöves 9.00—9.40, lucerna 9.00—11.50, széna 7.00—7.25, lóhere 10.00, szalma 2.00—2.70, cukorrépa 2.35—2.40, takarmányrépa 1.50—1.70.

Ferencvárosi sertésvásár. A szombati ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 608 darab serést. Eladtak 400-at a vásár irányzata változatlan volt. Árak: Uradalmi zsírserest páronként 340 kilogramon felül 111, I. szedett 97—99, középrendű 92—96, silány 80—90 fillér élő súly kilogramonként.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Felelős kiadó:

Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Ügyvezető igazgató:

Dr. Kólya Sándor.

46427/1938. II.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelteket lópartó gazdaközönséget, hogy a m. kir. debreceni áll. mentelleparancsnokság Debreczen városban kancák törzskönyvezését november hó 28., 29. és 30-án minden nap délelőtt 8 órai kezdettel a Baromvásártéren a régi VII. sz. cédulaház helyisége előtt tartja meg.

Felkérem a lópartó gazdaközönséget, hogy úgy a már betörzskönyvelt, mint a betörzskönyvelni szándékozt kancákat, azok csikóival és a csikót igazoló fedezetési jeggyel a fenti 3 napon belül vezessék elő a balmazújvárosi út felől a Baromvásártérre, torlódás elkerülése végett a következő sorrendben:

Az „A”-tól „J” betűig, az ezen betűkkel kezdődő vezetéknevű gazdák november 28-án,

a „K”-tól „O” betűig bezárólag november 29-én,

„P”-tól „Zs” betűig bezárólag az ezen betűkkel kezdődő vezetéknevű gazdák november 30-án vezessék elő kancáikat azok csikóival együtt.

Értesítem az érdekelteket gazdákat, hogy a f. évben minden gazdának a kancánkénti 1 P összegű párosítási díjat a kancá elővezetése, vagyis a törzskönyvezés alkalmával a helyszínen kell kifizetni.

A Kadarecs csárdánál törzskönyveltetni szándékozó lópartó gazdákat értesítem, hogy a törzskönyvelés december 1-én délelőtt 8 órai kezdettel fog megtartatni.

Debreczen, 1938 november 18.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a házbir-birtokosokat, hogy a birtokukban levő házak után az 1939. évre szóló házberhivallási ívet folyó évi november hó 1. és 30. között terjedő időben a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óra között a városi adóhivatal III/a. — kivetési osztályánál (I. emelet 37. sz. helyiség. — Sas-utca felőli lépcsőfeljárattal szemben) a következők terhe mellett nyújtsák be.

A bevalláshoz szükséges előírt nyomtatvány-írlapok ugyancsak a fent megjelölt hivatali helyiségben szerezhetők be az előállítási ár (10 bérléményig szóló 6 fillér, azon felül nagyobb ív darabonként 12 fillér) megtérítése ellenében.

Figyelmezteti a városi adóhivatal a házberhivallási ív beadására kötelezett háztulajdonosokat, haszonélvezőket, illetve zárgondnokokat, hogy a bevallási ív benyújtásának elmulasztása a kivétel-dő 1939. évi házadó utáni 5 százalékos illetve 10 százalékos bírság előírását vonja maga után.

A házberhivallási ívet minden egyes, akár adómentes, akár adóköteles házról, valamint a bérbeadott, avagy ingyen átengedett (majoros) tanyaépületekről is külön-külön kell kiállítani és beadni.

A bevallási ív kitöltésénél — a helyiségek számának részletes beállításán és azok használója (bérleje) nevének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kívül — lényeges kellék, hogy abba az 1938. november hó 1-i állapot szerint egész évre átszámított összes hért (kézpénz, természetbeni, vagy egyéb ellenszolgáltatás, béren felül külön kikötött közüzemi díjak, átalakítási költség, stb.) tulajdonosnál, vagy ingyen átengedett helyiségekhez pedig annak egész évre átszámított haszonértékét még az érdekeltektől hért alírása előtt pontosan beírja a kiállításért szintén felelős bevallást tevő.

Az üresen álló helyiségeket, még ha azok már előzőleg külön is be voltak írásban jelölve, — lehetőleg az előző évi bevallási ív sorszáma alatt feltétlenül be kell állítani és értékelni. Viszont a bevallási ívbe üresnek beállított bejegyzés a külön írásbeli bejelentést nem pótolja adóterítés szempontjából.

Városi adóhivatal.

LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNEL VASAROL

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Debreczen sz. kir. város a közbizághídi műjégyár által termelt műjég eladását, házhoz szállítást és forgalombahozatalt vállalatba kívánja adni és e célból nyilvános versenytárgyalást tart.

Az ajánlat két tanu előtt aláírva a 158752/1932. P. M. rendelet szerint szabályszerűen felblyegezve 1938. évi december 10-én déli 12 óráig a közigazgatási iktatóhivatalban (városháza) lepecsételt borítékban adandó be. Ajánlattevő a részletes feltételeket tartalmazó versenytárgyalási hirdetmény egy példányát szabályszerűen aláírva ajánlatához köteles mellékelni. A borítékban feltüntetendő, hogy az „Ajánlat a közbizághídi műjégyár által termelt műjég forgalombahozataltára stb.” vonatkozik.

Bánatpénzül minden ajánlattevő köteles 1200 pengőt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban az ajánlat beadása előtt a házipénztárnál letenni, a letéti jegyet az ajánlatához csatolni.

A beérkezett ajánlatokat a városháza tanácstermében 1938. évi december hó 10-én délután 13 órakor bontják fel.

amikor az ajánlattevők, vagy képviselőjük jelen lehetnek.

A részletes feltételeket tartalmazó teljes szövegű versenytárgyalási hirdetmény és ajánlati írlap a közbizághídi hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt díjmentesen szerezhetők be.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

Hirdetmény. Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, miszerint 1937. év folyamán bejelentett művelési ág változásokról a helyszíni vizsgálat befejeződött s az erről készült 1938. évi változási jegyzék az adóhivatal 40. sz. szobájában (birtoknyilvántartás) 1938 november 16-tól 1938 december 1-ig közszemlére, kitételezt s ez a hivatalos óra (8—12-ig) alatt megtekinthető. Ezen hirdetményt azon figyelmeztetéssel közli a városi adóhivatal, hogy a sérelmesnek vélt osztálybasorozás (művelési ág megállapítása) ellen a közszemlére kitétel utolsó napját követő 15 nap alatt a pénzügyminisztériumhoz intézett s itt beadandó felszólalással élhet. Városi adóhivatal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kézdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díjak mindenkor előre fizetendő. A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is megtekinthetők. Jelíges hirdetések ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből beküldhető.

Kisipari hirdetések

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestené, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot SZEKERES festővállalattól, Debreczen, Homok-u. 122. Telefon 13-19.

HAZASSÁG

Vagyontalan,

33 éves gazdatiszt özyegye férjhezmenne becsületes emberhez, aki mellett nyugodt otthona és jövője lenne. „Székesfehérvári” jellege kiadóhivatal. 418

Betöltendő állás NŐKNEK

Flatal

leány délelőtre takarításhoz felvétetik. Poroszlai 14. W-312

Intelligens

mindenes december 1-re 20 pengő fizetéssel felvétetik. Kulcsár, Magoss György-tér 1. 474

Magános nő,

esetleg gyermektelen házaspár idős nő gondozásáért lakást és némi fizetést kaphat. Ref. Ielkész. Szabó Kálmán-u. 41/b.

December 1-re

takarítónőt keresek a reggeli órákra. Mayerné, Bercsényi-u. 109. sz. 450

Tanulóleányt

szerezéssel felvesz az Edit szalon. Szent Anna 10. IV. emelet. Ugyanott kézi himzónó jelentkezők. 459

Betöltendő állás FÉRFIAKNAK

Ügynököket

magas jutalékkal alkalmasunk. Cím a kiadóban.

Konyhai

mindenes fiúk, továbbá portafiúk felvétetnek. — Arany Bika szálloda.

Magános

házmesterré felvétetik. Nyomató-u. 5. sz. ajtó jobbra. 448

Józanéletű

nős kocsis, egyszersmint házmester felvétetik Kilder Ede bútorüzletében. 473

Házmestert

keresek kertes házhoz. Cím a kiadóban. 472

Kifutót

heti fizetéssel azonnal alkalmaz Aladdin, Piac-utca 63. 442

Erős

fiú csomaghordásra felvétetik (16—17 éves) azonnal. Konzum, Ipar-kamara. 439

Paplanvarrodamba

fiú tanuló fizetéssel felvétetik azonnal. Debreczeny Lajosné, Kossuth 11. 473

Aprómarha

tenyésztéshez értő majoros kerestetik. Jelentkezés Batthyányi-utca 20. 461

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Ürliházkohos

és magános tisztelkek ajánlkozok takarítási. Szabóné, Honvéd-u. 42. Ny.

Középkorú

nő, a háztartás minden ágában jártas, ellátásért és ruházatért tanyára is elmenne. Demeter Erzsébet, Halköz 3. Cseléd-köztvető. 468

Perfekt

gyors- és gépirónó azonnali belépésre állást keres. Ajánlatokat „Ügyes” jellegre a kiadóba kérek. 1347

Elvállalnék

fehérnemű- és harisnyajavítást, esetleg házhoz is megyek. Szemesné, Timár-utca 41. sz. 466

BUTOROZOTT SZOBA

Péterfia 52. sz. alatt csinosan bútorozott szoba kiadó. Azonnalra is. 275

Elegáns

bútorozott szoba, mellette lévő fürdőszobahasználattal, esetleg két személyre is kiadó. Piac-u. 59. II. lépcső, I. emelet. 463

Kiadó

azonnalra Fürdő-utca 5. vagy Andaházy-utca 3. szám alatt bútorozott szoba fürdőszobahasználattal egy vagy két személy részére, közel az egyetemhez. 427

Földek, házak, telkek eladása, bérlete ügyében forduljon bizalommal DIENES JÓZSEF O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához, Debrecen, Bethlen-u. 21.

Olmot és mosott rongyot vesz a kiadóhivatal Ferenc József ut 56

KIADÓ LAKÁS 1 SZOBÁS

Egy szoba, előszoba, esetleg teljes ellátással is kiadó. Irodának, rendelőknek is alkalmas. Szent Anna 31. 415

Egy utcai szoba, konyha, speiz kiadó azonnal. Monti-utca 18. Nyilastelep. 451

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Kiadó két utcai szoba irodának, orvosi rendelőknek, garzon úr- vagy hölgynek, esetleg gyermektelen idősebb tisztviselő párnak. Csapó-u. 10. Ertekezhetni az udvarban a tulajdonossal. 1770

Utcai kétszobás lakás kiadó. Kigyó-utca 42. 441

Két szoba, konyhas utcai lakás kiadó. Cseresepes-u. 24. Megbeszélhető délután fél 2 órakor a helyszínen. 453

Modern, parkettes 2-szobás lakás kiadó. Kigyó 32. Bővebbet Simon ügyvédnél. Piac 81. 452

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

Háromszobás utcai lakás Teleki 94. alatt kiadó. Ertekezni dr. Dusanál, Domb-utca 2. 475

TELJES ELLÁTÁS

Kimondottan árileányt elvállal teljes ellátásra Budapestben debreceni úriasszony, zongorahasználattal. Csaldagnak tekintendő. Ertekezés d. e 10-től Kossuth-u. 39. I. em. udvari lépcső. 1760

AJANLAT

Libamáj \$ fillértől dekája, aprólék 70 fillér Simonffy B. sarló korcsmán túl és Csapó-utcai színházátjárónál. Szombat este, vasárnap reggel is nyitva. Ny.

Családi ház ellenében idősebb háztulajdonos gondozását vállalom. Címzet „Tisztviselőcsalád” jellegre a kiadóba kérek. 311

Paplanok flanel takarók lópokrécek olcsón Petriknél Szent Anna-u. 5

Épületbontásból
ajtók, ablakok, faanyagok, vasdrótok, csövek, falkötővasak, vasgerendák, ácsok, lapátok, csákányok, gereblyék, terméskövek, márvány sír-emlékek olcsón kiadásra vártnak. Kigyó-utca 51.

Lela
zománc tüzhelyek, kályhák és olcsóbb lakatos tüzhelyek raktára. Levensik, Csapó 87. Zománc-tüzhelyek szakszerű javítása. 1969

Női fekete télikabát
P 22-től, férfi télikabát P 25-től kapható Vágó Sándortól, Csapó-u. 10. 1231—1996

Csemege
sütitök bármely tételben háztól eladó. Batthyányi utca 18. 455

Zománc-tüzhelyek,
2 aknás kályhák gyönyörű színekben, köröcsövek, hőszűrők használatban bemutatva Nagy vasüzletben, Csapó-kanyar. 1130—169

Akácia
száraz főlvgva, hasábon megrendelhető Varga ucca 11. 460

Püszméte
oltott, magastörzsű, őszibarackesemélek, Kóktűn (Alloé) eladó. Böszörményi-út 2. 462

Grafologus
problémáit megoldja. Mindenről felvilágosít. Fogad Széchenyi-utca 43.

HANGSZER

Egy
iskola- és egy anatól Schreinber-hegedű kottával olcsón eladó. Halastó-utca 10. 477

Eladó
alig használt fekete, 7 és egyegyed oklávós, keresztűrés, páncéltökés s körpáncéltörés zongora. Cím a kiadóban. 178

ÜZLET-MŰHELY RAKTAR

A legforgalmasabb
helyen berendezett üzlet kiadó. Cím a kiadóban. 421

Kiadó
remek üzlethelyiség, bo-dega- és cukrászdahelyiség. Péterfia 48. emelet. 433

Fűszerüzlet
forgalmas helyen, jömeneteli, elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóban. 447

KERESLET

Mindent veszek:
használt bútort, varrógépet, irodaberendezést, különféle ingóságokat. — Andrásfő, Csapó 16. Hivára jövök. 1967

Fehér
ruhásszekerény két vagy három ajtóst keresek. — Cím a kiadóban. 471

Takarmánykaktus
termelne nagy gazdaság. Dugvány- vagy magajánlatot a kiadóba kér. „Takarmánykaktusz” jellegűre. 393

ELADÓ FÖLD

Nagyerdő alatt
remek helyen 250—300 □-öles, kb. 25 drb. parcella igen olcsón eladó. Felvilágosítást dr. Háló Tibor ügyvéd. József kir. hg.-u. 7. sz. ad. 304

Eladó
cserei állomás szomszédságában 11 kat. hold föld hihetetlen olcsón, 5700 P-ért, 2000 P banktelher átváltható. Megbízott Samu János, Deák Ferenc-utca 7.

ELADÓ ÁLLATOK

Belga
óriás nyulak (a szegedi Hangya-telep fajtajából) eladók. Széchenyi-u. 69. sz. 1840

Törzskönyvezett
mangalica tenyészeknek eladók. Batthyányi 18. 454

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Lakbérletkötéssel
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jellegre kiadóba kérek. 319

KERESTETIK
egy 5-szobás kerti villa május 1-re. Ajánlatot az egyetemi kapushoz. 372

BIRTOKBÉRELET

30 hold
ebesi tanyás birtok sürgősen eladó előnyös feltételek mellett. Ertekezni dr. Csáthy ügyvédnél. 426

ELVESZETT

Sárga hóka
2 éves csodőr csikóm elveszett. Ertesítést kér Szendovics, nagycserei vasútállomásnál.

ELADÓ HÁZ

Eladók
városi, telepi, kertéségi házak, tanyásföldek, házhelyek, konyhakertészeti földek, szőlők havi részletre is. Gazdák Bankjában, Kossuth-utcán. 457

Eladó
sürgősen Monti ezredes-utca 17., Szent Anna-utca 29., Vendég-utca 36., Csillag-utca 108. sz. ház. — Megbízott Samu János, Deák Ferenc-utca 7. 467

Arany János-u. 40. sz.
kétlakásos sarokház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ertekezni dr. Széll, Piac-u. 77. W-288

Adómentes
háromlakásos, jól fejlődő ház realiskola közelében eladó. Csokonai-utca 24. 125—218

PIACI HIREK

ELÖBAROMFI ÁRAK:

Pulyka, sovány darabja — 3.00—4.20	Tyúk kg. — 1.00—1.10
Pulyka kövér kilója — 0.85—1.00	Jérce párja — 2.80—3.50
Liba, sovány darabja — 3.20—4.60	Csirke, rántani-való — 1.10—1.80
Liba kövér kg. 1.10—1.30	Csirke, sütni-párja — 2.00—3.30
Kacsa, kövér kilója — 1.05—1.20	Kacsa, sovány darabja — 1.50—2.20
Tyúk párja — 3.60—4.50	Tojás drb. — 0.10—0.12
Jérce párja — 2.80—3.50	Tojás kilója 1.80—2.00
Kappan kg. — 1.00—1.10	

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Nemes alma kilója — 0.65—0.90	Birsalma kg. 0.40—0.60
Közönséges alma kilója — 0.28—0.50	Dióbél kg. — 3.80—4.40
Körte kg. — 0.70—0.86	Dióbél kg. — 3.20—4.60
Gesztenye kg. 0.66—0.80	Szőlő, csemege kilója — 0.70—0.80
	Citrom drb. 0.60—0.12

KONYHAKERTI VETEMENYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója — 0.10—0.14	Vöröskáposzta kilója — 0.06—0.15
Fokhagyma kilója — 0.30—0.40	Zöldbab kg. 0.40—0.50
Cékla kg. — 0.08—0.10	Karalábé drb. 0.02—0.01
Tök kg. — 0.05—0.15	Sárgarépa cs. 0.03—0.04
Burgonya, róza kilója — 0.08—0.10	Bab száraz kg 0.26—0.36
Burgonya, vegyes, kg. 0.06—0.07	Zeller drb. — 0.02—0.05
Retek, cs. — 0.02—0.05	Torma kg. — 0.36—0.50
Petrezselyem csomója — 0.03—0.05	Borsó, szemes kilója — 0.60—0.80
Karfiol drb. 0.15—0.40	Spenót és sóska kilója — 0.02—0.06
Kelkáposzta darabja — 0.03—0.06	Zöldhagyma csomója — 0.04—0.06
Fejeskáposzta, darabja — 0.03—0.08	Saláta feje — 0.04—0.06
Savanyúkáposzta kilója — 0.11—0.15	Paprika 100 drb. — 0.35—1.20
	Paradicsom kilója — 0.16—0.18
	Gomba kg. — 0.70—0.10

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kg. — 0.40	Rozskenyér kg. — 0.28
Félbarna kg. — 0.38	Péksütemény drb — 0.05
Barna kg. — 0.36	

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-as kg. 0.39	Rozsliszt kg. — 0.30
Búzaliszt 0-as kg. 0.39	Korpa kg. — 0.15
Búzaliszt 2-es kg. 0.38	Búzadara kg. — 0.14
Rúzsliszt 4-es kg. 0.35	

ELADÓ HAZHELY

Eladó
Garai-utca 5. szám alatt 400 öl házhely kétrészesben is. Megbízott Samu János, Deák Ferenc-utca 7. sz. 469

Házhelyek
a Kardos-utcában, Töcskertben és Csapókerben eladók. Ertekezhetni Kardos Endrénél, Kossuth-utca 26. 465

KÜLÖNFÉLE

Jókarban lévő
vasmosdó eladó. Komlóssy-út 15. 1918

Eladó
110 darab új beroshordó 60 literestől 700 literesig darabja. Hunyadi-utca 14. Zflogház. 423

Házörzö
nagy kutyámat jó helyre olcsón adom. Poroszlav-út 63.

ELADÓ INGOSÁG

Fekete
férfi télikabát eladó. — Batthyány-u. 22. 449

Eladó
2+1 lámpás modern rádiókészülék. Teleki-u. 37. 446

Irógép
használt, alkalmi áron eladó. Ertekezni Miklós-u. 28. 444

Fűszerüzletberendezés,
gázkályha, fa- és szénkályha olcsón eladó. — Csapó 13. 440

Egy
egészen új férfi télikabát olcsón eladó. Halastó-u. 10. sz. 476

Egy
díszmagyar ékszerekkel, teljes felszereléssel eladó. Megtekinthető Rákóczi-utca 11. alatt délután 4—6 óráig. 456

Káposztáskádak,
szódázásak eladók. Javítások gyorsan készülnek. Nap-utca 4. 458

Csillár
egészen modern, jó állapotban eladó. Boldogfalva-utca 11. 464

12 éves
gyermeknek télikabát prémibéllel eladó. Poroszlav 14. W-311

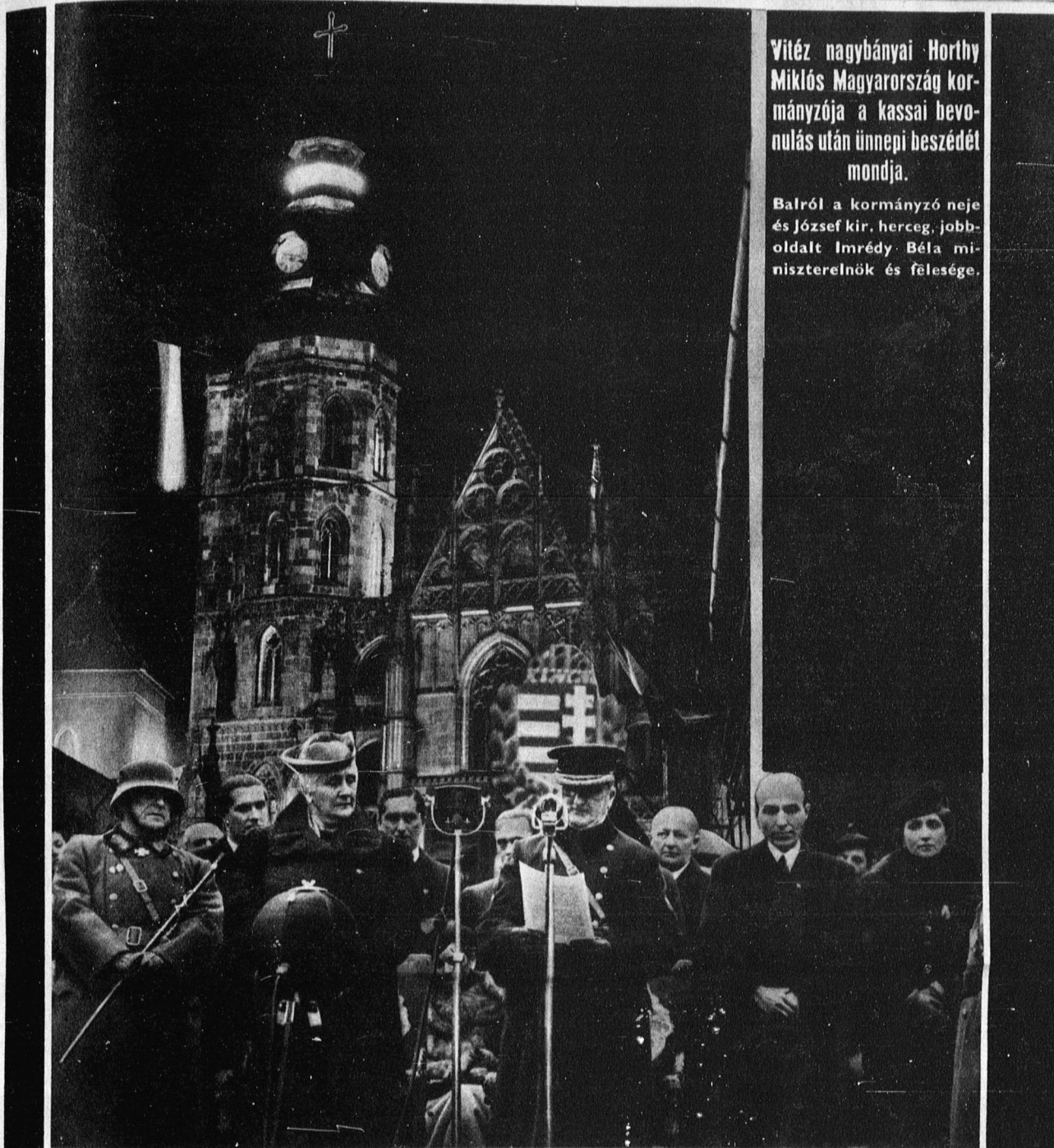
Hat darab
bőrszék eladó. Csapó-utca 10. az udvarban. 1769

Egy
világoszöld Hardmulh-rendszerű cserépkályha eladó. Komlóssy-út 15. sz. 314

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.

DEBRECZENI UJSÁG KÉPES HIRADÓJA

1938 NOVEMBER 20.

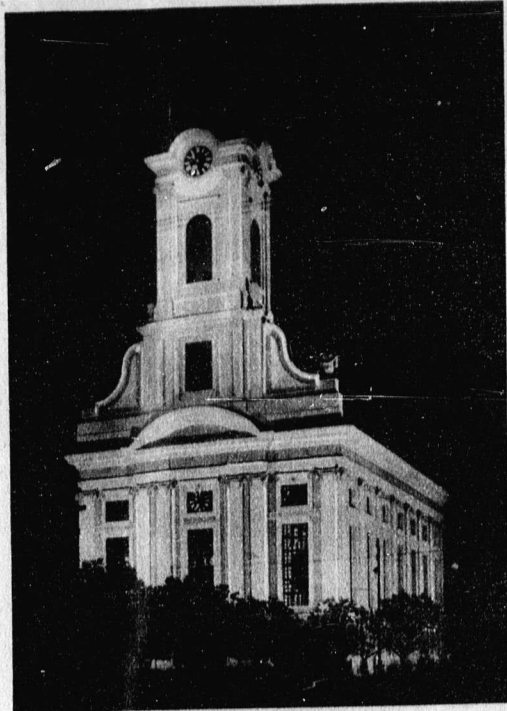
Vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzója a kassai bevonulás után ünnepi beszédét mondja.

Balról a kormányzó neje és József kir. herceg, jobboldalt Imrédy Béla miniszterelnök és felesége.

Fizessen elő
a DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD-re!

Előfizetési ára egy hónapra 2.50 pengő.

Un
táb
ren
mei
kise
egy
A
s
V
A
ó
n
f
t
r

Kassa város hazatérésének emlékére a Békéscsabai Villamos Mű állandó diszkvílágítással látja el a békéscsabai ev. nagytemplomot. (Kövári Ernő felvétele.)

Független az időtől

az Ön szépsége, ha gondosan ügyel fiatalos üdeségre. A Khasana arcpír és ajakpír használata ezt mindenkor biztosítja Önnek

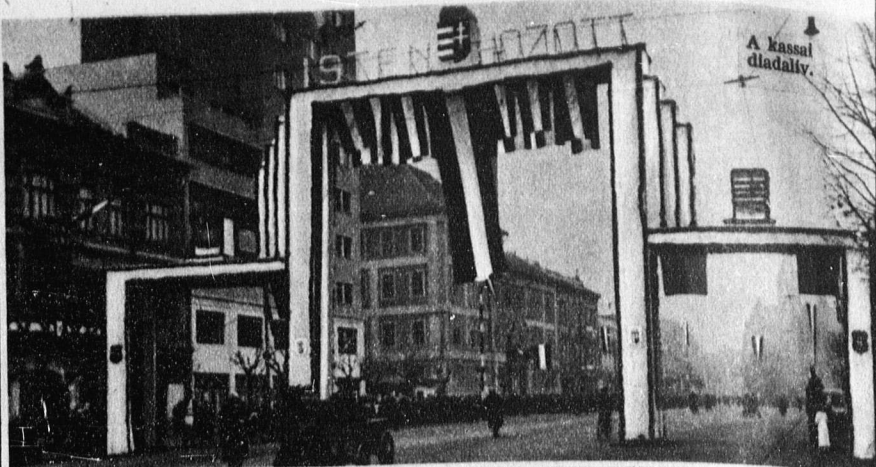

arcpír

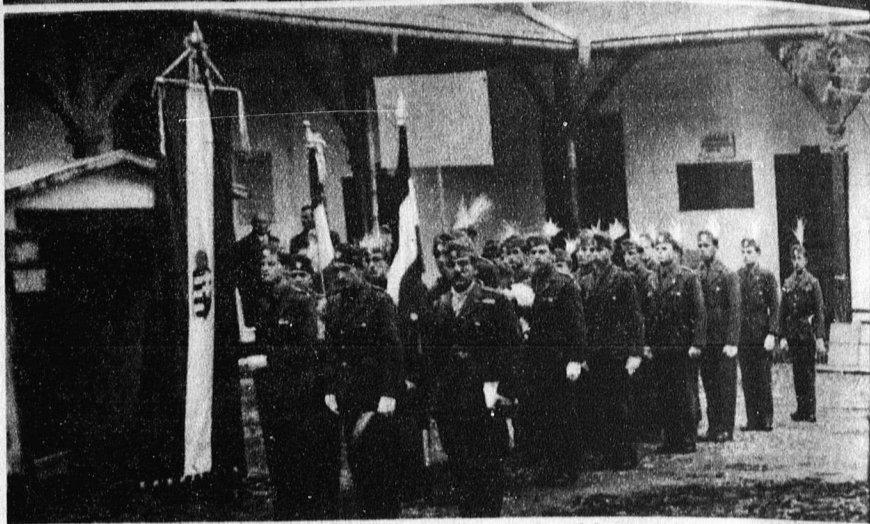
ajakpír

Árai:

Ajakpír: 1.20, 2.90 Arcpír: 1.80, 3.50
Minden szaküzlet készségelem bemutatja

A kassai diadalív.

A békéscsabai levették zászlót vitték a felszabadult Kassára

Magyarruhás lányok az ünneplő tömegben. (Schnell Károly felv.)

A „Felső Bácska” kassai autója.

Éjszakai kép két „cseh” katonáról a kassai országúton.

dogfal-
464

likabát
Po-
V--311

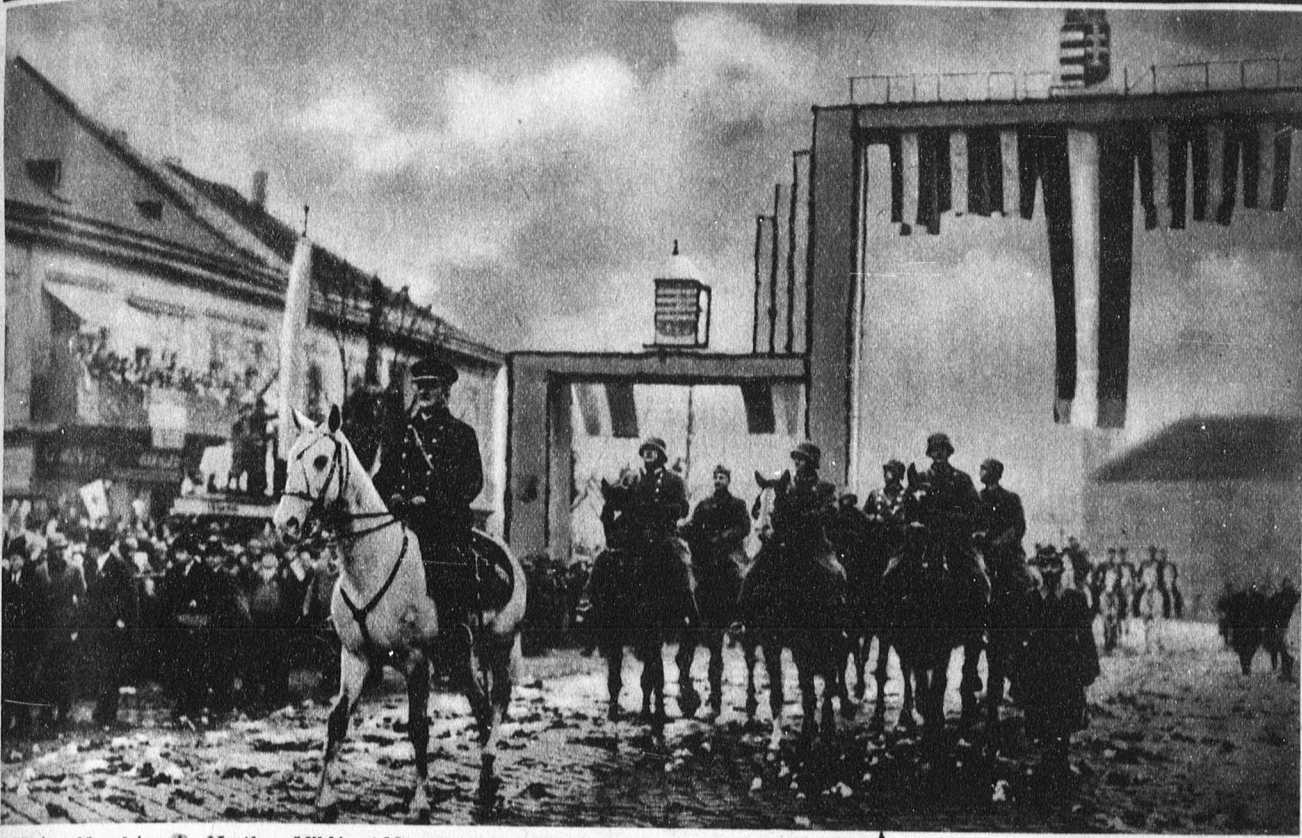
apó-ut-
a. 1769

dműb-
kályha
15. sz.
314

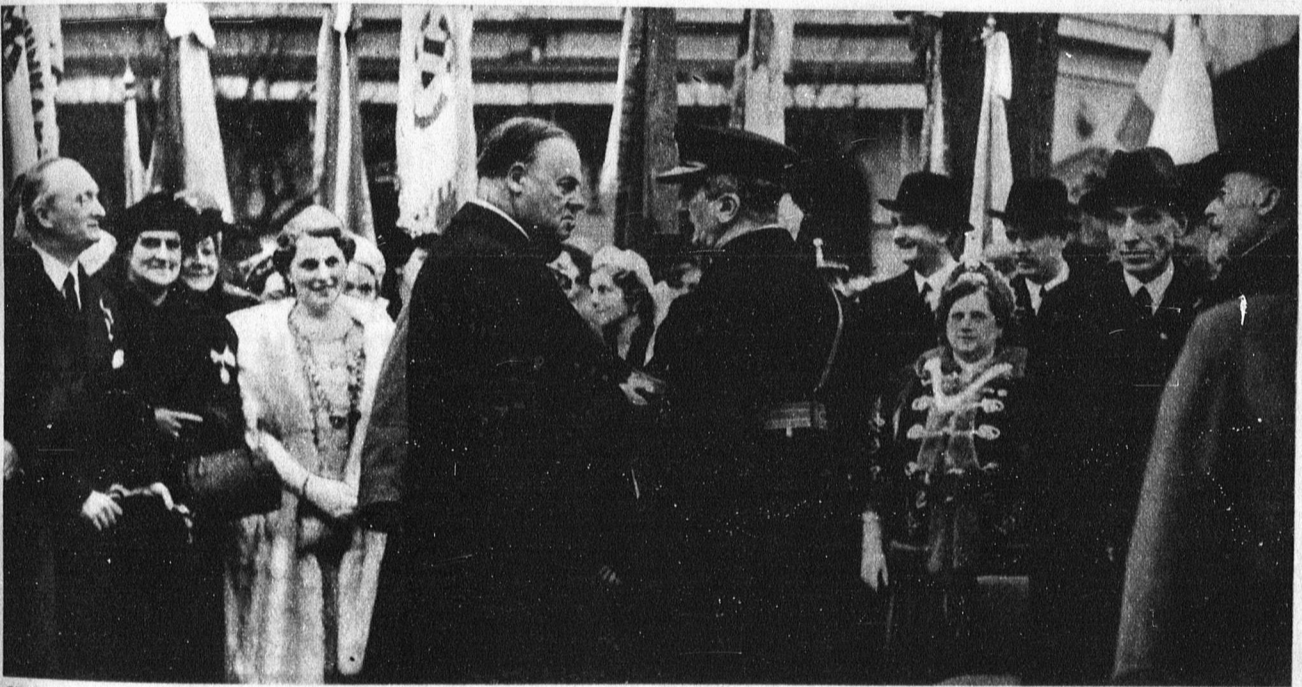
gyar
s Lap-
nűnté-
gépen.

ber.

KORMÁNYZÓ URUNK BEVONULÁSA A FELSZABADÍTOTT KASSÁRA

Vitéz Nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Főméltóságú Kormányzója a honvédség élén ünnepélyesen bevonul Kassára.

Vitéz Nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Ur Ófőméltósága Lord Rothemerevel beszélget Kassa város főterén az ünnepélyes bevonulás után. Jobboldalt Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök.

Un
táb
reñ
meñ
kisc
egy
A
s

Y
A
ó
n
f
t
r

A Kormányzó Ur hitvesével és kíséretével távozik a kassai dómból Rákóczi Ferenc fejedelem sírjának megkoszolás után.

Nehéz tüzérség elvonul a kormányzói emelvény előtt a kassai ünnepélyes megemlékezéskor

Magyarruhás leányok üdvözlik a bevándorlókat

dogfal-
464

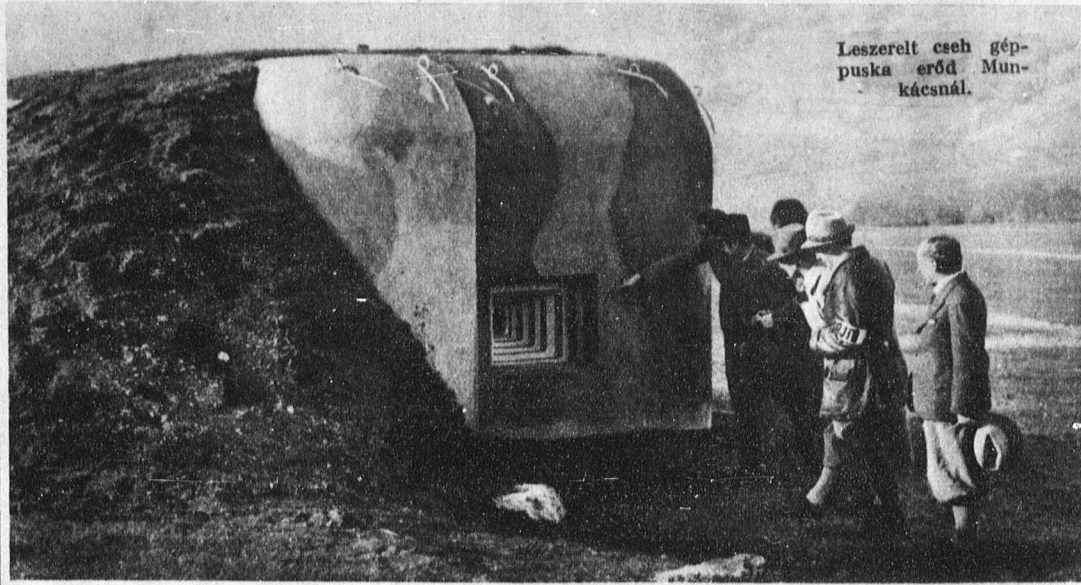
likabát
Po-
V-311

apó-ut-
n. 1769

dmul-
kályha
15. sz.
314

gyar-
s Lap-
műinté-
őgépén.

bor.

Leszerelt cseh géppuska erőd Munkácsnál.

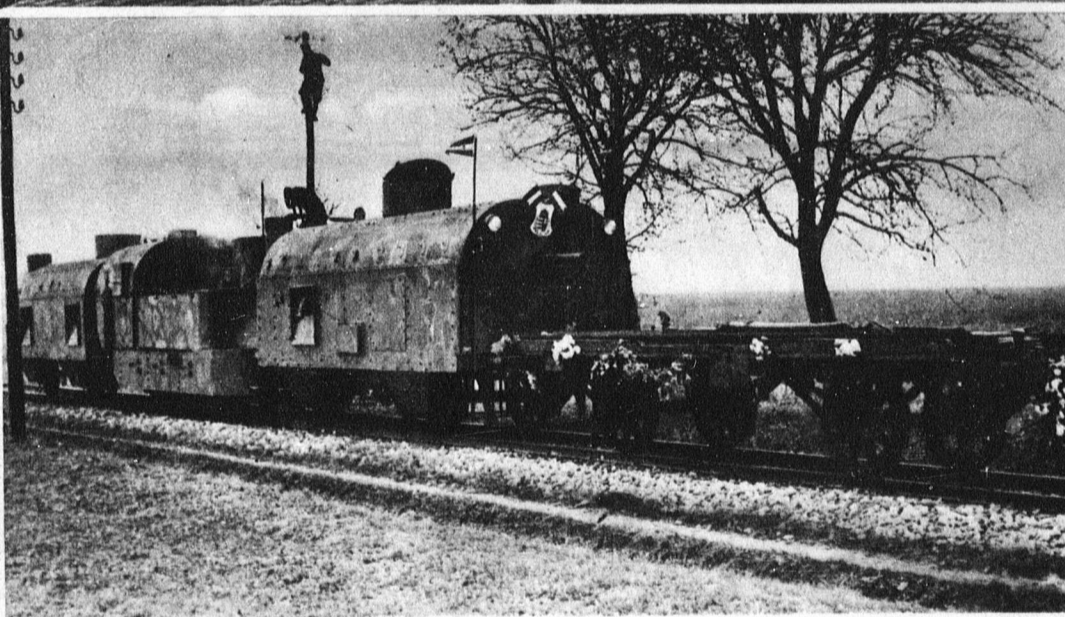
A honvédség vezetőtisztjel Érsekújvár főterén.

**A FELVIDÉK
UJRA
A MIÉNK!**

ának megkötése után.

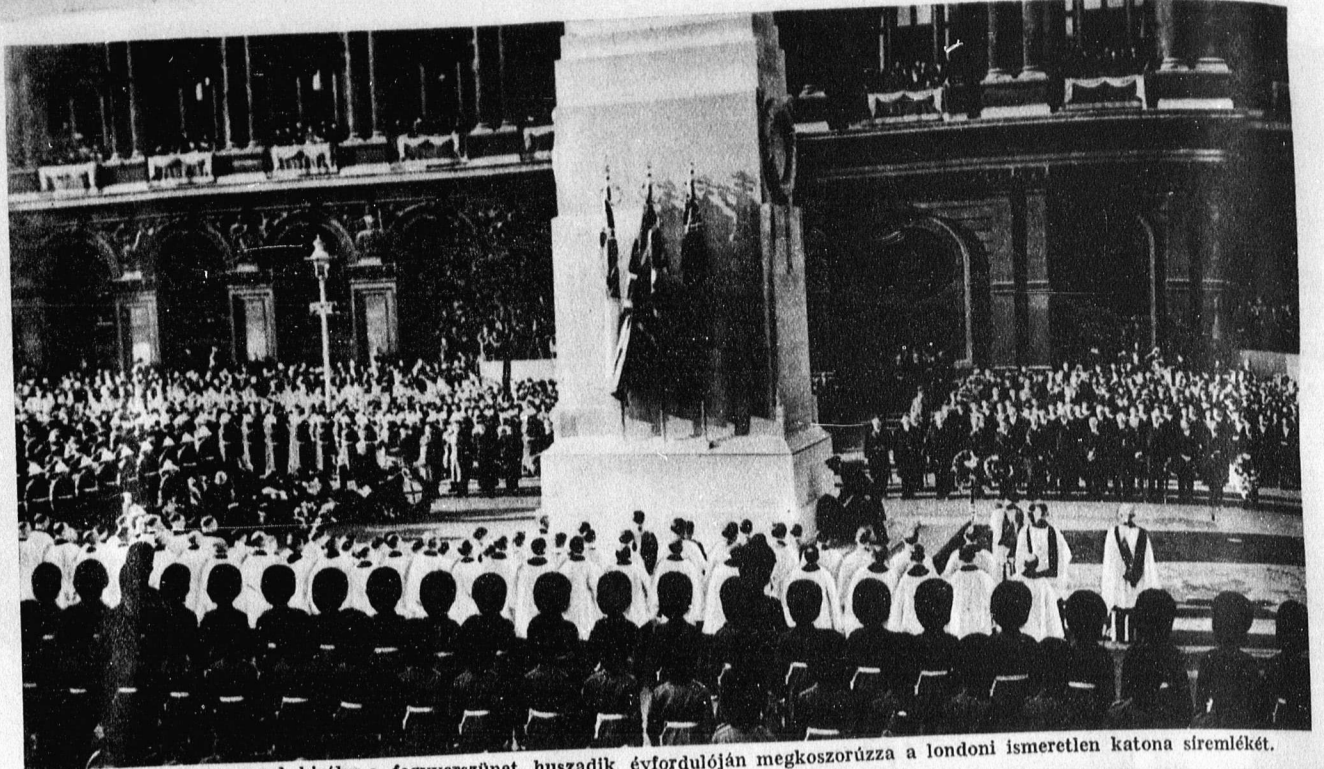

zlik a bevándorlókat Fülek városában.

Feldíszított magyar páncélvonat a Rozsnyói vonalon.

Un
tá
re
me
kise
egy
A
s
V
A
ó
n
f
t
r
t

VI. György angol király a fegyverszünet huszadik évfordulóján megkoszorúzza a londoni ismeretlen katona síremlékét.

A kürtös, aki a világháborút lefújta... Sellier kürtös, aki 1918 november 7-ikén este 8.20 órakor a „tüzet szüntess” kürtjelet leadta és ez a világháború befejezését jelentette. Sellier a fegyverszünet kezdetének helyén emelt emlékoszlop előtt az idén is megszólaltatta kürtjét.

Hitler vezér és régi bajtársai a müncheni polgári sörözőben ülték mozgalmuk elindulásának ünnepét.

Sigemitsu, az új angliai japán követ megbízólevelének átadása után távozik a Buckingham-palotából.

Faruk egyiptomi király a ramadan ünnepen miniszterei társágában ünnepi vacsorán vesz részt.

dogfal-
464

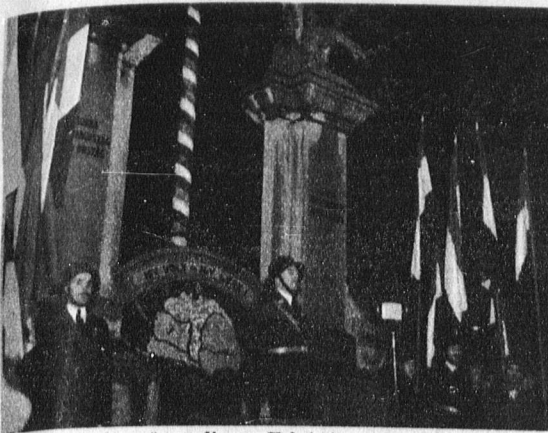
likabát
Po-
V-311

apó-ut-
n. 1769

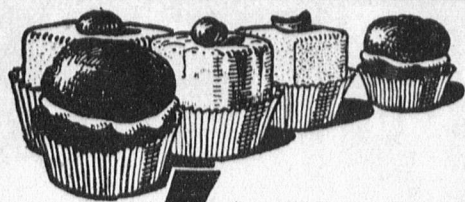
dmuP-
kályba
15. sz.
314

gyar
s Lap-
műinté-
ógépén.

bor.

Kiskunhalasi ünnepi a Felvidék visszatérését az Országzászlónál. Kosztolnyik Kálmán a Frontharcosok elnöke, az ünnepi est szónoka.

100

képes kincses recept-
könyvet ingyen
küldünk. Cím:

VÁNCZA GYÁR
Budapest, 10-es posta

VÁNCZA SÜTŐPOR

Kiskunhalasi ünnepségek. Középen dr Gyenes István főjegyző és dr Kozma Dezső, a MOVE lövészsakosztályának elnöke. (Grósz felv.)

Pedagógus vándorgyűlés Makón. Broda Béla polgári leányisk. igazgató üdvözl dr Kispart János tankerületi főigazgatót (jobb közép).

A kassai bevonulás előtt az abatyiszántói honvédek.

A Magyar Nevelők Egyesülete makói vándorgyűlésének közönsége. Középen dr Kasszonyi Richárd főispán és felesége. (Vidacs felv.)

218

...ugy van
NIVEA
legjobban
védi a bőrt

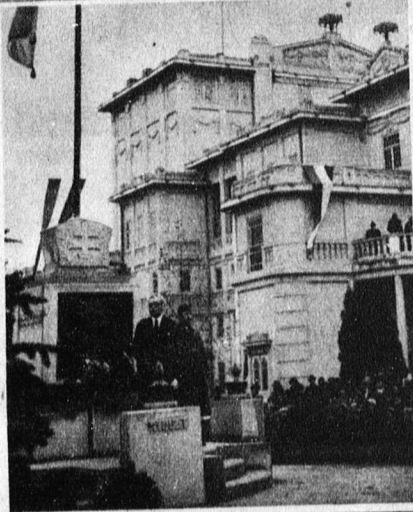
A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club dísztor-náján szereplő magyar táncsoport és ritmikus tánc szereplői.

1. Kaposvár város közönsége tomboló lelkesedéssel ünnepelte meg a Felvidék felszabadulását az Országzászló előtt. A gyűjtőhatású beszédet Szöllősy Ferenc, a Somogyi Ujság főszerkesztője mondta. 2. Az ünnepő közönség része.

Reuma, köszvény

ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag és ízületi fájdalmaknál gyorsan és biztosan hatnak a **Togalt** tabletták. Orvosok ezrei ajánlják a **Togalt**, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású **Togalt**. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban kapható. Ára pengő 1.60.

TÉLI PERMETEZÉSHEZ LEGJOBB

ENDA - NEODENDRIN - SOLBÁR

LESZÁLLITOTT RENDKIVÜL OLCSÓ ÁRAK

KÉRJEN KEDVEZMÉNYES ÁRAJÁNLATOT LAPUNKRA VALÓ HIVATKOZÁSSAL

AGRO RT, BUDAPEST IV, HAJÓ UCCA 2.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomó körforgógépén Budapest, VII, Dohány uca 12
Felelős szerkesztő és kiadó: Timáry Mihály.

dogfal-
464
likabát
Po-
V-311
apó-31-
h. 1769
dmüt-
kályha
15. sz.
314
gyar
s Lap-
műinté-
ógépén.
bor.